

2023

Årsrapport om EU:s gemensamma företag
för budgetåret 2023

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

SV

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/Pages/ContactForm.aspx

Webbplats: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024

Innehåll

Kapitel 1 EU:s gemensamma företag och revisionsrättens revision	5
Inledning	6
EU:s gemensamma företag	8
Gemensamma företag med verksamhet inom EU:s fleråriga program för forskning och innovation	8
Det gemensamma företaget Fusion for Energy	14
De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser 2023	15
Arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet	16
Vår revision	18
Vi avger en revisionsförklaring för varje gemensamt företag	18
Vi använder revisionsarbete som utförts av andra oberoende revisorer	18
Vår revisionsmetod bygger på bedömningen av centrala risker	19
Vår revisionsmetod för bidragsutbetalningar	22
Kapitel 2 Översikt över granskningsresultaten	23
Inledning	24
Revisionsuttalanden avseende de gemensamma företagen	25
Uttalanden om räkenskapernas tillförlitlighet	25
Övriga upplysningar avseende det gemensamma företaget för ren luftfarts årsredovisning	26
Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna	26
Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna	26

Förbättringar krävs på flera områden	27
Brister i genomförandet av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprogram	27
Kvarstående systemfel avseende personalkostnader och utrustning i bidragsutbetalningar	32
EuroHPC uppnådde inte sitt rekryteringsmål och vi konstaterade brister i företagets rekryteringsförfaranden	33
F4E:s arrangemang för riskbedömning, planering, övervakning och rapportering av resurser är ofullständiga	34
F4E:s ram för intern kontroll har inte någon integrerad riskhanteringsprocess	35
De gemensamma företagen Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3 fick otillräcklig vägledning i samband med deras första årsredovisningar	35
Uppföljning av tidigare års iakttagelser och åtgärder	36
De gemensamma företagen har följt upp våra iakttagelser från tidigare år i de flesta avseenden	36
De gemensamma företagen har genomfört de flesta av våra rekommendationer om åtgärder som skulle vidtas senast vid utgången av 2023	37
Kapitel 3 Revisionsförklaringar om EU:s gemensamma företag	46
3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna	47
Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram	51
3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3	52
3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart	61
3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa	71
3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas	82
3.6. Det gemensamma företaget för halvledare	93
3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa	104
3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar	115
3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)	124

3.10. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster	138
3.11. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3	143
Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom	149
3.12. Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)	150
Förkortningar	167

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 1

EU:s gemensamma företag och revisionsrättens revision

Inledning

1.1. Europeiska revisionsrätten är extern revisor av EU:s finanser¹. I den egenskapen, som oberoende väktare av EU-invånarnas ekonomiska intressen, bidrar vi till att förbättra EU:s ekonomiska förvaltning. Mer information om vårt arbete finns i våra verksamhetsrapporter, årsrapporter om genomförandet av EU:s budget, särskilda rapporter och översikter samt yttranden över ny eller uppdaterad EU-lagstiftning eller över andra beslut med effekter på den ekonomiska förvaltningen.

1.2. I vårt uppdrag ingår att granska årsredovisningen och de underliggande transaktionerna för EU:s gemensamma företag. De är EU-organ som bildas enligt artiklarna 187–188 i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt \(EUF-fördraget\)](#) eller, när det gäller det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E), artiklarna 45–51 i [fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen \(Euratomfördraget\)](#).

1.3. I denna rapport presenteras resultaten av vår revision av de gemensamma företagen för budgetåret 2023. Rapporten är strukturerad enligt följande:

- I kapitel 1 beskrivs de gemensamma företagen och vår revision.
- I kapitel 2 presenteras de övergripande granskningsresultaten och en analys av de gemensamma företagens system för riskbaserade kontroller av bidragsgenomförandet.
- Kapitel 3 innehåller en revisionsförklaring för vart och ett av de elva gemensamma företagen (se [figur 1.4](#)) med våra revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar och om lagligheten och korrektheten i de underliggande intäkterna och betalningarna samt övriga upplysningar och iakttagelser som inte påverkar uttalandena.

1.4. Sammantaget gav vår revision av de elva gemensamma företagen för det budgetår som slutade den 31 december 2023 liknande resultat som de föregående åren. I våra revisionsförklaringar för vart och ett av de gemensamma företagen har vi

- gjort uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga elva gemensamma företag,
- gjort uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna för samtliga elva gemensamma företag.

---

¹ Artiklarna 285–287 i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt \(EUF-fördraget\)](#).

1.5. Utan att det påverkar våra revisionsuttalanden gör vi också iakttagelser där vi lyfter fram viktig information för läsaren i punkterna under "övriga upplysningar" eller "upplysningar av särskild betydelse" och där vi identifierar områden med utrymme för förbättringar.

EU:s gemensamma företag

1.6. Gemensamma företag är partnerskap mellan EU, som företräds av kommissionen, och privata partner från näringsliv och forskning. I vissa fall är även mellanstatliga organisationer och deltagande stater involverade. De gemensamma företagens främsta uppgift är att främja omvandlingen av vetenskaplig kunskap till säljbara banbrytande innovationer inom ramen för en gemensam strategisk vision. De gemensamma företagen ska också möta sociala utmaningar som näringslivet hittills inte tagit tillräcklig hänsyn till.

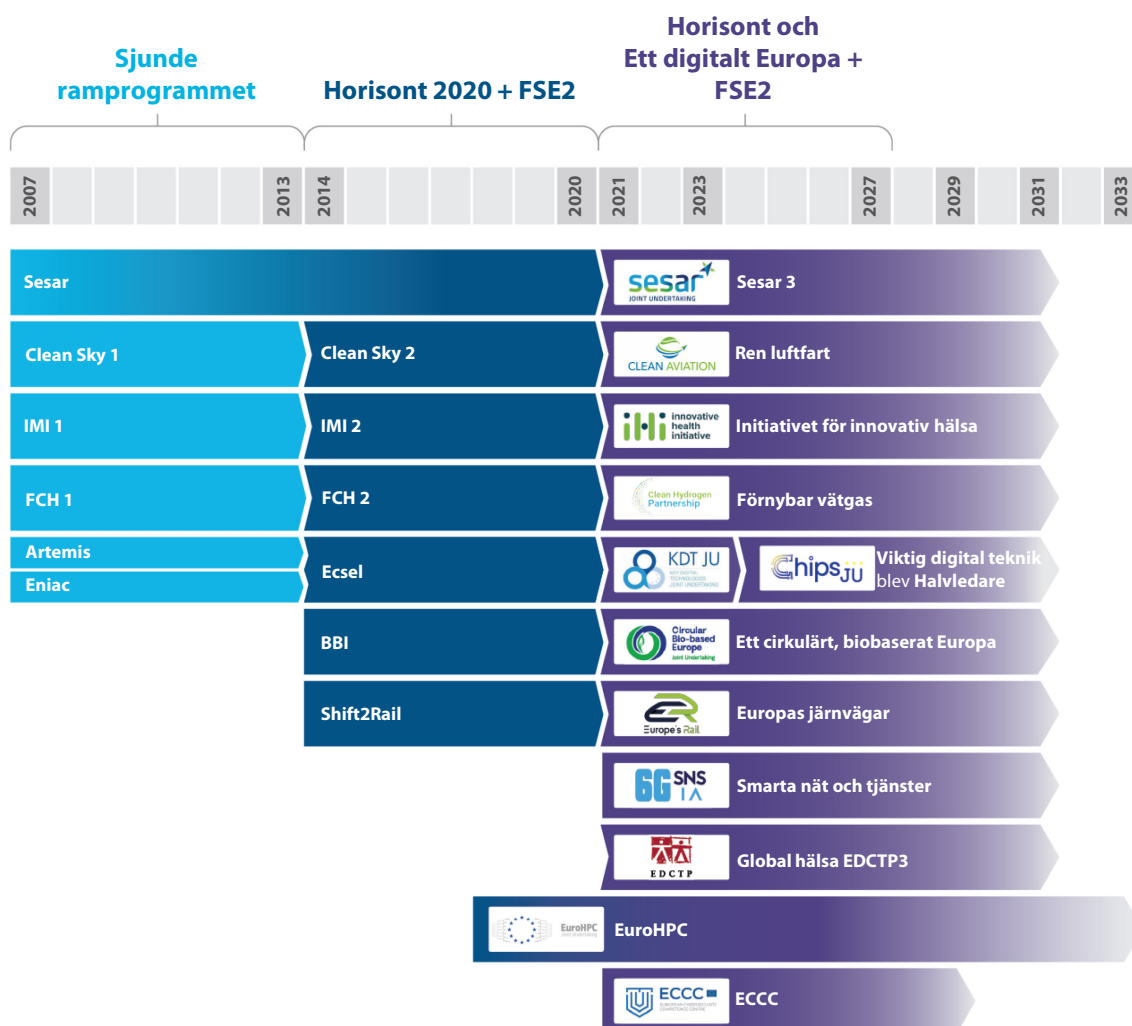
Gemensamma företag med verksamhet inom EU:s fleråriga program för forskning och innovation

Utvecklingen av de gemensamma företagen för forskning och innovation

1.7. I enlighet med EU:s fleråriga budgetrams program för forskning och innovation bildas gemensamma företag i form av EU-organ som är separata juridiska personer. Vart och ett av de gemensamma företagen antar sin egen forsknings- och innovationsagenda inom sitt strategiska forskningsområde och genomför den genom ansökningsomgångar eller upphandlingar.

1.8. *Figur 1.1* nedan visar utvecklingen av de gemensamma företagen för forskning och innovation sedan bildandet av de sex första företagen inom sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling under den fleråriga budgetramen 2007–2013. Ändringar gjordes inför perioden 2014–2020 genom programmen Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE 1) och inför perioden 2021–2027 genom programmen Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2.

Figur 1.1 – Utvecklingen av EU:s gemensamma företag

Källa: Revisionsrätten, baserat på rådets inrättandeförordningar för de gemensamma företagen.

1.9. De gemensamma företagen med verksamhet inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 genomför sina specifika forsknings- och innovationsagendor på områdena transport, energi, hälsa, cirkulära biobaserade industrier, viktiga elektroniska komponenter, superdatorer och nätverkssystem. De bildades genom de rådsförordningar som beskrivs nedan.

1.10. I november 2021 antog rådet [förordning \(EU\) 2021/2085](#), den gemensamma grundläggande rättsakten, genom vilken nio gemensamma företag bildades för att genomföra åtgärder inom det fleråriga forsknings- och innovationsprogrammet Horisont Europa. Sju gemensamma företag som redan var verksamma inom ramen för Horisont 2020-programmet (Sesar, Ecsel, IMI 2, Clean Sky 2, FCH 2, Shift2Rail och BBI) har fortsatt inom ramen för Horisont Europa som nya juridiska enheter, med nya namn och ändrade uppdrag. Två nya gemensamma företag bildades: Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3. Vi granskade dessa två gemensamma företag för första gången detta år, efter att de hade fått ekonomiskt självbestämmande under det fjärde kvartalet 2023.

1.11. I maj 2021 inrättades Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet (ECCC) separat genom ([förordning \(EU\) 2021/887](#)). Vi kommer inte att granska ECCC förrän det har fått ekonomiskt självbestämmande, vilket det förväntas få under fjärde kvartalet 2024.

1.12. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning ([förordning \(EU\) 2021/1173](#)) för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) inom den fleråriga budgetramen 2021–2027, som förlänger dess verksamhetsperiod till den 31 december 2033. EuroHPC får nu betydligt mycket mer finansiering från Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE för att utveckla och införa konkurrenskraftiga högpresterande superdator- och kvantdatorsystem samt för att öka användningen av superdatorinfrastruktur inom europeisk vetenskap och industri.

1.13. I september 2023 trädde slutligen [EU:s förordning om halvledare](#) och [rådets förordning \(EU\) 2023/1782](#) om ändring av den gemensamma grundläggande rättsakten i kraft, vilket innebar att det gemensamma företaget för viktig digital teknik ombildades till det gemensamma företaget för halvledare. Inom sitt utökade uppdrag syftar det gemensamma företaget för halvledare till att främja utvecklingen av nästa generations innovativa halvledarteknik och öka den europeiska produktionskapaciteten för halvledare inom ramen för initiativet chip för Europa med betydande medel från [programmet för ett digitalt Europa](#).

Bidrag till de gemensamma företagen för forskning och innovation

1.14. Alla medlemmar i ett gemensamt företag bidrar till finansieringen av dess forsknings- och innovationsverksamhet. Kommissionen tillhandahåller kontantbidrag från EU:s program för forskning och innovation som medfinansiering av den specifika forsknings- och innovationsagendan för vart och ett av de gemensamma företagen. Privata medlemmar från näringsliv och forskning tillhandahåller en miniminivå av "naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet" och "naturabidrag till kompletterande verksamhet". Se [ruta 1.1](#) för närmare information. I vissa fall bidrar deltagande stater (det gemensamma företaget för halvledare, EuroHPC och ECCC) eller mellanstatliga organisationer (Sesar) också ekonomiskt till de gemensamma företagens verksamhet. Slutligen kan juridiska enheter, eller länder som har intresse av att stödja ett gemensamt företags mål inom specifika forskningsområden, ansöka om att bli associerade medlemmar eller bidragande partner. När det gäller det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 är den enda andra medlemmen utöver EU en privat sammanslutning av deltagande stater (EDCTP). I de flesta fall bidrar EU och de privata medlemmarna till finansieringen av de gemensamma företagens administrativa kostnader med lika stora kontantbidrag, men för EuroHPC och Global hälsa EDCTP3 bär EU-medlemmen (kommissionen) alla sådana kostnader.

Ruta 1.1

Privata medlemmars naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

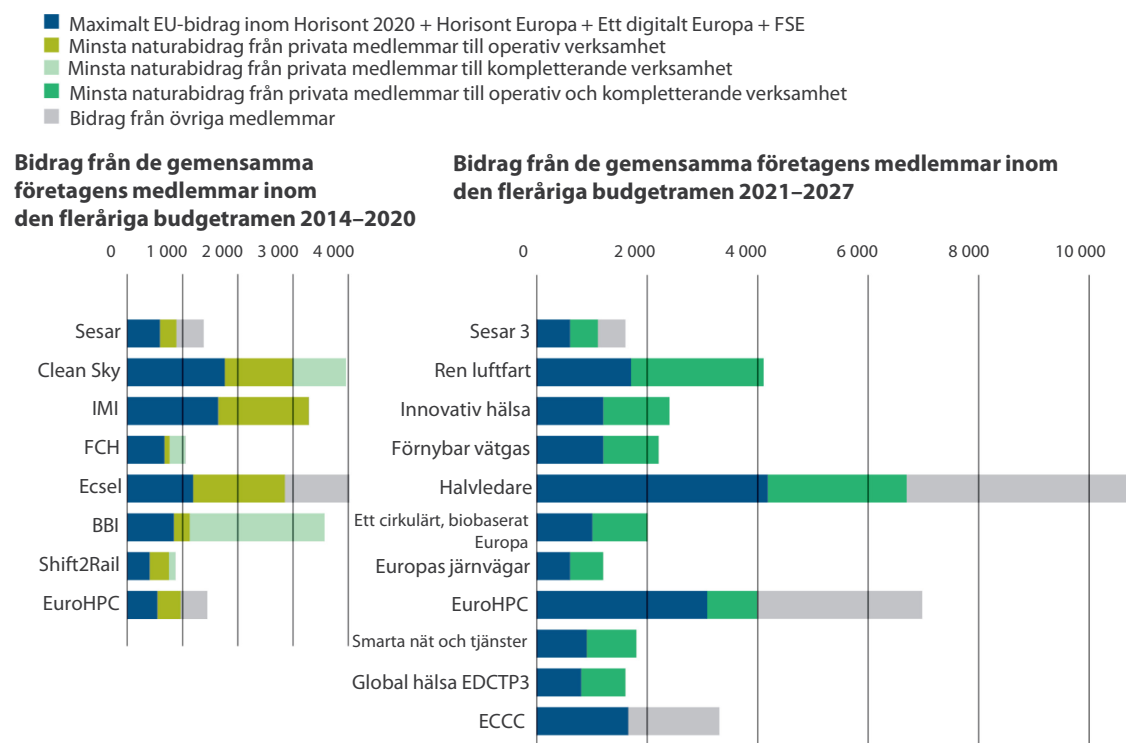
Såsom anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar måste alla privata medlemmar bidra med ett minimibelopp till kostnaderna för de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Inom Horisont 2020 består naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas sammanlagda kostnader för att genomföra det gemensamma företags forsknings- och innovationsåtgärder minus bidraget från det gemensamma företags övriga medlemmar (EU-medfinansiering och bidrag från deltagande stater eller mellanstatliga organisationer) och andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa består naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas stödberättigande kostnader för att genomföra det gemensamma företags åtgärder minus bidragen från det gemensamma företaget och de deltagande staterna samt andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det totala beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till operativ verksamhet redovisas i det gemensamma företags årsredovisning.

Privata medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet

Inom Horisont 2020 måste de privata medlemmarna i några gemensamma företag (Clean Sky, FCH, BBI och Shift2Rail) även lämna ett minsta naturabidrag som avser kostnader för "kompletterande verksamhet" som genomförs utanför de gemensamma företags arbetsprogram och budget men som faller inom ramen för deras allmänna mål. Inom Horisont Europa kan de privata medlemmarna i gemensamma företag enligt den gemensamma grundläggande rättsakten ge naturabidrag till kompletterande verksamhet. Dessa naturabidrag till kompletterande verksamhet inbegriper icke-stödberättigande kostnader för verksamhet som finansieras direkt av dessa gemensamma företag minus andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det gemensamma företags privata medlemmar måste tillhandahålla naturabidrag till kompletterande verksamhet för att matcha EU-bidragen. Beloppen för naturabidrag till kompletterande verksamhet anges i det gemensamma företags årliga plan för kompletterande verksamhet. Det sammanlagda beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till kompletterande verksamhet redovisas i noterna till det gemensamma företags årsredovisning. Därför omfattas inte naturabidrag till kompletterande verksamhet av revisionsrättens granskning.

1.15. *Figur 1.2* visar målen för medlemmarnas bidrag till alla gemensamma företag, inom de fleråriga budgetramarna 2014–2020 och 2021–2027, enligt vad som fastställs i respektive inrättandeförordningar, inbegripet den som medför att det gemensamma företaget för viktig digital teknik ombildas till det gemensamma företaget för halvledare. Inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 var budgetökningarna störst för EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare.

Figur 1.2 – Målen för medlemmarnas bidrag till de gemensamma företag som är verksamma inom forskning och innovation (i miljoner euro)

Källa: Revisionsrätten.

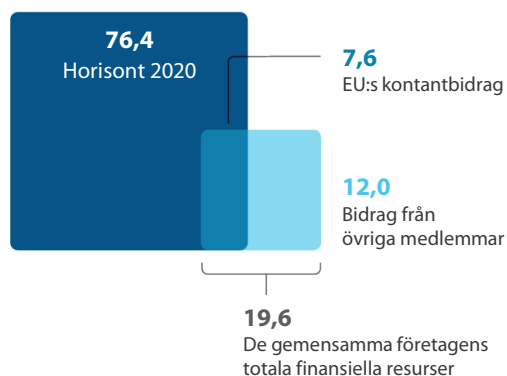
1.16. Som framgår av [figur 1.3](#) kommer de gemensamma företagens huvudsakliga finansiering inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 från Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa med en kombinerad total budget på 17,0 miljarder euro för medfinansiering av företagens forsknings- och innovationsverksamhet. De gemensamma företagen kan använda upp till 11,6 miljarder euro (eller omkring 12 %) av den totala budgeten för Horisont Europa på 95,5 miljarder euro. Inom ramen för [programmet för ett digitalt Europa](#) kommer enbart EuroHPC, ECCC och det gemensamma företaget för halvledare att få 5 miljarder euro i EU-medel – motsvarande 61,7 % av programmets totala finansiering på 8,1 miljarder euro – för att genomföra stora projekt för kapacitetsuppbyggnad, utbyggnad och investeringar med anknytning till strategin för den europeiska digitala inre marknaden.

1.17. Under den fleråriga budgetramen 2014–2020 förväntades EU:s finansiering på 7,6 miljarder euro till gemensamma företag mobilisera 12,0 miljarder euro (eller 158 %) i bidrag från privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer, vilket skulle resultera i forsknings- och innovationsprojekt till ett totalt värde av cirka 19,6 miljarder euro (se [tabell 2.1](#)). Under den fleråriga budgetramen 2021–2027 förväntas EU:s finansiering på 17,0 miljarder euro till gemensamma företag mobilisera 21,1 miljarder euro (eller 124 %) i bidrag från privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer, vilket skulle resultera i forsknings- och innovationsprojekt till ett totalt värde av cirka 38,1 miljarder euro (se [figur 1.3](#)).

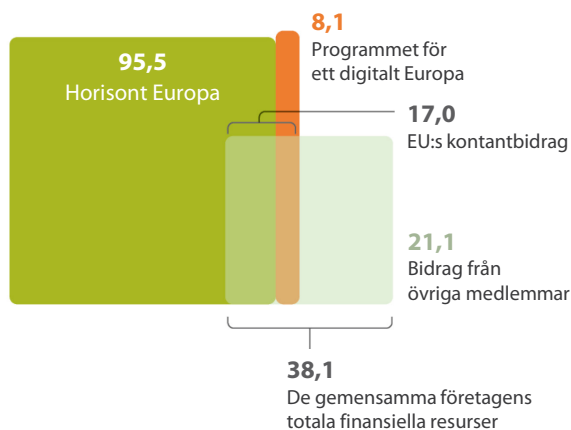
Figur 1.3 – Totala bidrag från EU och mobiliserade bidrag till gemensamma företag

miljarder euro

Fleråriga budgetramen 2014–2020

Fleråriga budgetramen 2021–2027

Källa: Revisionsrätten.

Styrningsmodeller för de gemensamma företagen för forskning och innovation

1.18. För att säkerställa ett starkt samarbete och en stark samordning mellan sina medlemmar och med sina intressenter består styrningsstrukturen i de flesta av de gemensamma företagen av en styrelse, ett vetenskapligt rådgivande organ, en grupp av företrädare för de deltagande staterna samt intressentgrupper som är verksamma inom det gemensamma företagens specifika forsknings- och innovationsområde.

1.19. De gemensamma företagen bygger på samma övergripande rättsliga struktur, men kan ha vissa särdrag som gör att de kan bedriva forsknings- och innovationsverksamhet inom sina respektive sektorer. De flesta av de gemensamma företagen använder en tvåpartsmodell, där kommissionen och de privata medlemmarna från näringsliv och forskning (inbegripet associerade medlemmar) är representerade i styrelsen och bidrar till det gemensamma företagens verksamhet (Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa, Förnybar vätgas, Ett cirkulärt, biobaserat Europa, Smarta nät och tjänster samt Europas järnvägar). När det gäller det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 är den enda medlemmen utöver EU som är representerad i styrelsen sammanslutningen av deltagande stater EDCTP. Några gemensamma företag tillämpar en trepartsmodell där antingen deltagande stater (det gemensamma företaget för halvledare, EuroHPC och ECCC) eller en ledande mellanstatlig organisation (Sesar) också är representerade i styrelsen och bidrar till det gemensamma företagens verksamhet.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy

1.20. Avtalet om den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) trädde i kraft den 24 oktober 2007 när den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet (Iter-IO) fick status som juridisk person. Iter-IO ansvarar för genomförandet av Iterprojektet med fokus på det pågående uppförandet av fusionsanläggningar i Cadarache (Frankrike).

1.21. Sju globala partner deltar i Iterprojektet: EU, som företräds av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom)², Förenta staterna, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien. EU är den ledande partnern med sin andel på 45,4 % av byggkostnaderna. De övriga Itermedlemmarna står för cirka 9,1 % var. Kostnadsfördelningen kommer att ändras under den operativa fasen av fusionstestningen, då Euratom kommer att stå för 34 % av driftskostnaderna³. 2017 var EU:s planerade utlägg för dess skyldigheter enligt Iteravtalet och tillhörande verksamhet fram till 2035 totalt 18,2 miljarder euro (i löpande priser)⁴.

1.22. Genom sina nationella organ bidrar medlemmarna i Iter-IO till projektet huvudsakligen genom att leverera komponenter, utrustning, material, byggnader och tjänster direkt till Iter-IO (naturabidrag). De ger också finansiella (kontant)bidrag till Iter-IO:s budget. Itermedlemmarna delar ansvaret för tillverkningen av nyckelkomponenter till reaktorn, och fördelningen av tillverkningsarbetet grundar sig på medlemmarnas intressen såväl som deras tekniska och industriella kapacitet⁵.

1.23. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E) bildades i april 2007 som ett internt EU-organ för en period på 35 år. En av dess huvuduppgifter är att förvalta EU:s bidrag till Iterprojektet. F4E samordnar verksamheten och genomför de upphandlingar som krävs i samband med byggandet av en fusionsreaktor för demonstrationsändamål och tillhörande anläggningar. F4E finansieras huvudsakligen av Euratom (cirka 80 %) och Frankrike, Iters värdstat (cirka 20 %).

1.24. Kommissionen uppskattade 2017 att en total Euratombudget på 15 miljarder euro (i löpande priser) skulle behövas för F4E för att finansiera EU:s del av Iterprojektet och tillhörande verksamhet fram till 2035. Världstaten för Iter (Frankrike) och de övriga

---

² Euratoms medlemmar är EU:s medlemsstater.

³ Iterdokumenten *Value estimates for ITER Phases of Construction, Operation, Deactivation and Decommissioning and Form of Party Contributions and Cost Sharing for all Phases of the ITER Project*.

⁴ Uppskattningarna bygger på kommissionens meddelande COM(2017) 319 final och tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD(2017) 232.

⁵ ITER.org.

medlemsstaterna i Euratom (inklusive Schweiz och, fram till 2020, Förenade kungariket) ska bidra med ytterligare 3,2 miljarder euro (i löpande priser)⁶.

1.25. I september 2023 blev Förenade kungariket associerad medlem i Euratom men står utanför Euratoms fusionsprogram då landet valt att fortsätta med sin egen inhemska fusionsstrategi och sitt eget fusionsprogram.

De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser 2023

1.26. I [figur 1.4](#) ges en översikt över de gemensamma företagens specifika forsknings- och innovationsområden, betalningsbudgetar och personalresurser för budgetåren 2022 och 2023. För 2023 delade de gemensamma företag som är verksamma inom ramen för EU:s forsknings- och innovationsprogram på en sammanlagd betalningsbudget på 3,3 miljarder euro (2022: 2,0 miljarder euro). F4E:s sammanlagda betalningsbudget uppgick till 0,6 miljarder euro (2022: 0,8 miljarder euro). 2023 års ökning av betalningsbudgeten för de gemensamma företag som är verksamma inom forskning och innovation förklaras av att de började genomföra forskningsprogrammen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 år 2022 (Horisont Europa, Ett digitalt Europa och FSE 2), att EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare fick utökade ansvarsområden samt att man inkluderade budgetarna för Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3 efter det att dessa två gemensamma företag fått ekonomiskt självbestämmande 2023.

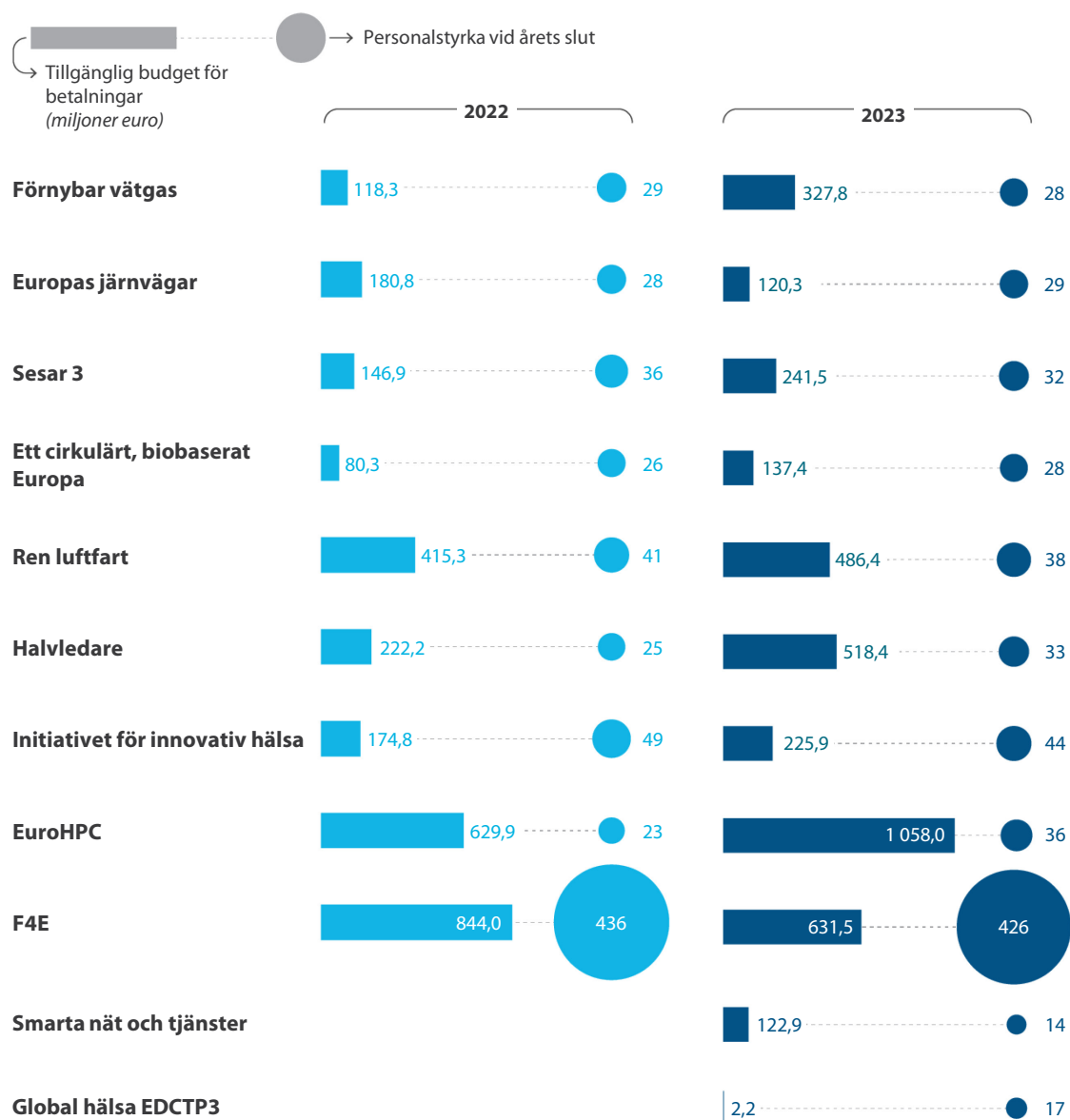
1.27. Vid utgången av 2023 hade de gemensamma företag som är verksamma inom EU:s forsknings- och innovationsprogram 299 anställda (2022: 257). Personalökningen förklaras av att det gemensamma företaget EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare anställt extra personal för att genomföra sina utökade uppdrag och verksamheter inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 och att man inkluderat uppgifter för de gemensamma företagen Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3. F4E hade 426 anställda (2022: 436). I alla siffror ingår tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter (se [figur 1.4](#)).

---

⁶ Uppskattningarna bygger på kommissionens meddelande COM(2017) 319 final och tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD(2017) 232.

Figur 1.4 – De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser (2022 och 2023)

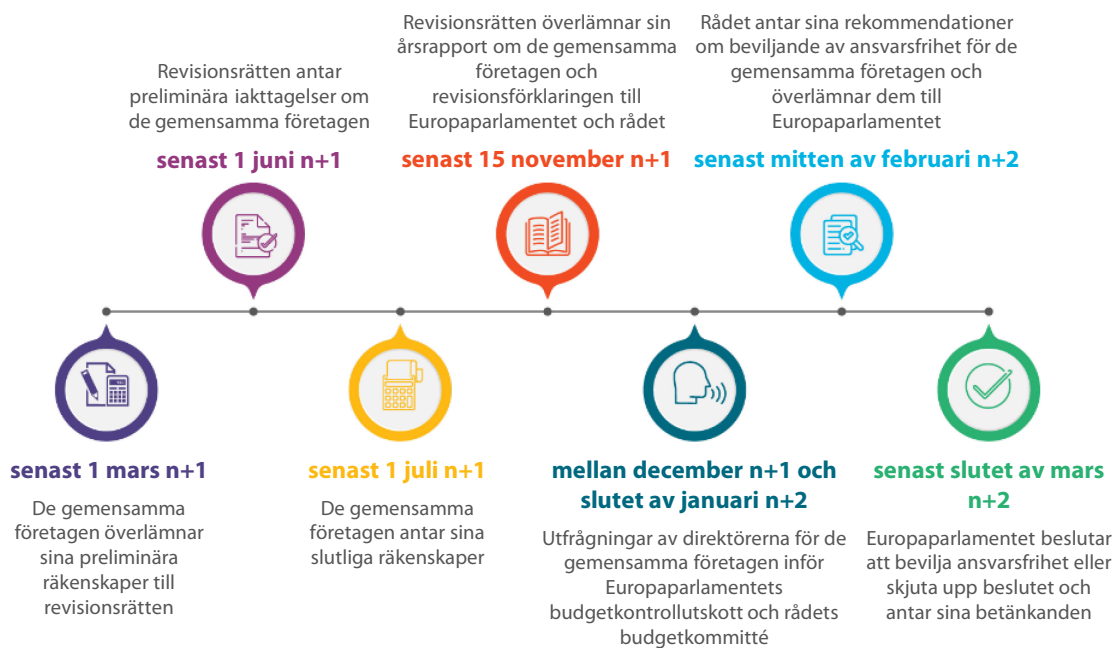

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

Arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet

1.28. Europaparlamentet och rådet har ansvaret för de gemensamma företagens årliga budgetförfaranden och årliga förfaranden för beviljande av ansvarsfrihet. En tidslinje över förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet visas i [figur 1.5](#).

Figur 1.5 – Årligt förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

Källa: Revisionsrätten.

Vår revision

Vi avger en revisionsförklaring för varje gemensamt företag

1.29. I enlighet med artikel 287 i EUF-fördraget har vi granskat

- a) årsredovisningarna för elva gemensamma företag för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna.

1.30. Baserat på resultaten av vår revision avger vi för varje gemensamt företag en revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. När så är lämpligt och relevant kompletterar vi revisionsförklaringarna med iakttagelser (se [kapitel 3](#)) utan att det påverkar revisionsuttalandena.

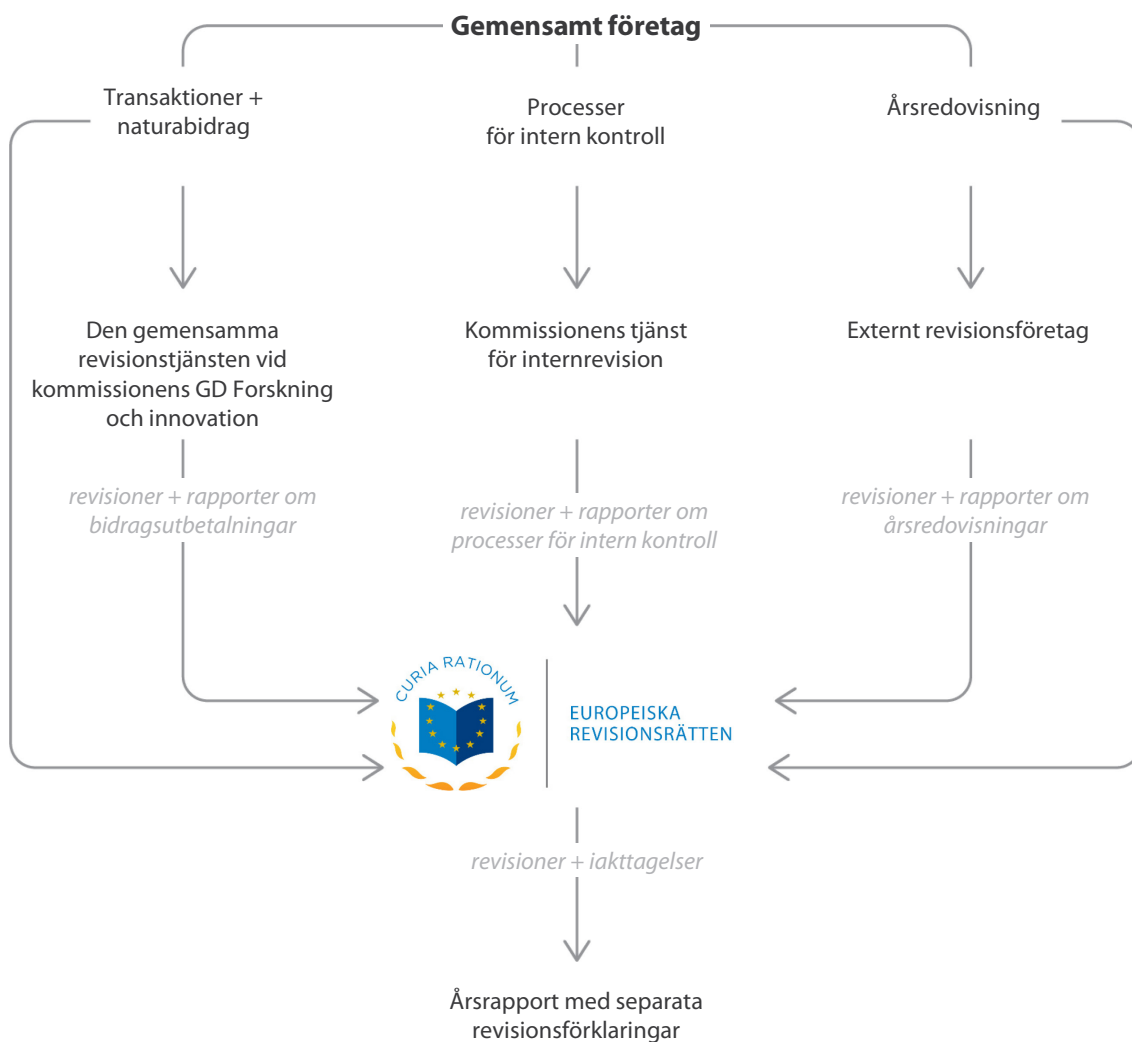
Vi använder revisionsarbete som utförts av andra oberoende revisorer

1.31. I artiklarna 70 och 71 i EU:s budgetförordning anges att en oberoende extern revisor ska kontrollera de gemensamma företagens årsredovisningar. Alla gemensamma företag anlitar oberoende externa revisionsföretag för granskningen av räkenskapernas tillförlitlighet, men samtliga aspekter av den granskningen, och de resulterande särskilda granskningsrapporterna (med en revisionsförklaring för varje gemensamt företag), faller fortfarande helt och hållet under revisionsrättens ansvar. Vi granskade kvaliteten på de externa revisionsföretagens arbete i enlighet med internationella revisionsstandarder och uppnådde tillräcklig säkerhet om att vi kunde förlita oss på deras arbete när vi utarbetade våra revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar för 2023.

1.32. Kommissionens gemensamma revisionstjänst utför efterhandsrevisioner av slumpmässigt utvalda mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar inom Horisont 2020 och Horisont Europa, däribland bidragsutbetalningar från gemensamma företag som bedriver forskningsverksamhet. När det gäller slutbetalningar måste stödmottagarna lämna intyg om den ekonomiska redovisningen. Detta görs i form av en faktabaserad rapport som utfärdas av en oberoende revisor eller offentlig tjänsteman som försäkrar kommissionen eller ett bidragsbeviljande EU-organ om att de kostnader som uppges i den slutliga redovisningen är stödberättigande. Vi tar hänsyn till resultaten av kommissionens gemensamma revisionstjänsts revisioner när vi utarbetar våra revisionsuttalanden om de underliggande betalningarnas laglighet och korrekthet. Slutligen granskar kommissionens tjänst för internrevision (IAS)

ändamålsenligheten i de gemensamma företagens interna kontroll av viktiga administrativa förfaranden och baserar då sitt arbete på regelbundna riskbedömningar (se [figur 1.6](#)).

Figur 1.6 – Revisionsrättens användning av andra oberoende revisorers arbete

Källa: Revisionsrätten.

Vår revisionsmetod bygger på bedömningen av centrala risker

1.33. Vår årliga revision av de gemensamma företagens årsredovisningar och underliggande transaktioner 2023 utformades med beaktande av de centrala risker som vi identifierade i vår riskbedömning för 2023, som nedan presenteras i korthet.

Risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet var låg till medelhög

1.34. Årsredovisningen för 2023 för alla gemensamma företag utom F4E upprättades enligt ett back office-arrangemang från 2022 för redovisningstjänster. De externa revisionsföretagens revision av räkenskapernas tillförlitlighet, som vi sedan granskade, bekräftade kvaliteten på back office-redovisningstjänsterna. Vi ansåg därför att risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet i allmänhet var låg. Vi bedömde att risken var medelhög för Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3 eftersom budgetanslag och tillgångar överfördes från kommissionen när dessa två gemensamma företag blev ekonomiskt självbestämmande.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkterna var sammantaget låg

1.35. Eftersom de gemensamma företagens intäkter under 2023 huvudsakligen bestod av finansiella bidrag från kommissionens forskningsmedel (Horisont Europa och Horisont 2020) och Euratoms budget ansåg vi att risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkterna var låg för alla gemensamma företag.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i de administrativa kostnaderna var sammantaget låg, utom för vissa gemensamma företags rekryteringar

1.36. Löner och administrativa kostnader består huvudsakligen av rutinmässiga utbetalningar. Dessutom administreras lönerna av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar som vi granskar som en del av särskilda bedömningar av administrativa kostnader. Vi har inte konstaterat några väsentliga fel på området personalkostnader under senare år. Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i rekryteringsförfaranden var i allmänhet låg, men vi höjde den till medelhög för Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3 som vi granskade för första gången i år, liksom för EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare som rekryterat många nyanställda på kort tid till följd av utökade ansvarsområden och verksamheter inom den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Risken när det gäller lagligheten och korrektheten i driftsutgifterna var sammantaget medelhög

1.37. Mot bakgrund av att stödmottagarnas kostnadsredovisningar oftast är komplexa, och att våra tidigare revisioner har visat på brister i kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevisioner och intygen om de ekonomiska redovisningarna i samband med slutliga bidragsutbetalningar, bedömde vi att risken kopplad till de gemensamma företagens mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar var medelhög.

1.38. När det gäller F4E och EuroHPC bedömde vi att risken i samband med kostnader för kontrakt för operativ verksamhet var medelhög på grund av komplexiteten i deras upphandlingsförfaranden för kontrakt av högt värde.

Risken när det gäller budgetförvaltningen var låg till medelhög

1.39. Risken när det gäller budgetförvaltningen kategoriserade vi som medelhög för EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare på grund av den betydande ökningen av deras driftsbudgetar, som skulle genomföras på kort tid med relativt begränsade personalresurser. Vi bedömde också att risken var medelhög för F4E på grund av potentiella ytterligare förseningar och kostnadsökningar för Iterprojektet till följd av ett planerat nytt grundscenari och andra viktiga faktorer utanför det gemensamma företagets kontroll (såsom nödvändiga reparationer av projektkomponenter, konstruktionsändringar och avbrott i monteringsarbetet).

Risken när det gäller programgenomförande var låg till hög

1.40. Risken bedömdes vara hög för EuroHPC, eftersom dess arrangemang för bidragsfinansiering kan innebära att minimimålet för de privata medlemmarnas bidrag inte uppnås inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. Risken bedömdes vara hög för Ett cirkulärt, biobaserat Europa, vars privata medlemmar i hög grad är beroende av bidrag till kompletterande verksamhet. För alla andra gemensamma företag anser vi att risken är låg.

Vi rapporterar misstänkta bedrägerier till de behöriga EU-organen

1.41. Vi samarbetar med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) i frågor som rör misstänkta bedrägerier och annan olaglig verksamhet som påverkar EU:s ekonomiska intressen och med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i frågor som rör misstänkta brott mot EU:s finansiella intressen. Vi underrättar Olaf eller Eppo om eventuella misstankar som uppkommer under vårt revisionsarbete, även om våra revisioner inte syftar specifikt till att upptäcka bedrägerier. För budgetåret 2023 gjorde vi en sådan anmälan till Olaf.

Vår revisionsmetod för bidragsutbetalningar

1.42. När vi granskade bidragsutbetalningar som gjorts av de tio gemensamma företag som genomför projekt inom forskning och innovation kompletterade vi den säkerhet vi kunnat uppnå från kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevisioner med en egen detaljerad revision hos stödmottagarna (direkt substansgranskning) av ett urval om 30 bidragsutbetalningstransaktioner. Transaktionerna valdes ut slumpvis (med MUS-metoden) från en population med alla mellanliggande (regleringar) och slutliga bidragsutbetalningar som gjorts av de gemensamma företagen under 2023. Populationen bestod huvudsakligen av betalningar för Horisont 2020-verksamhet, eftersom mellanliggande betalningar inom Horisont Europa och Ett digitalt Europa inte förväntas förrän 2024.

1.43. Vi baserade vårt uttalande om lagligheten och korrektheten i de underliggande bidragsutbetalningarna för varje gemensamt företag på separata bedömningar av följande aspekter:

- a) Det gemensamma företagets individuella felprocent enligt resultaten av kommissionens gemensamma revisionstjänsts efterhandsrevision av företagets bidragsutbetalningar från Horisont 2020. Vi kontrollerade även om den representativa felnivån och procentsatsen för kvarstående fel hade beräknats korrekt och fullständigt.
- b) Den gemensamma felprocenten baserat på resultatet av vår substansgranskning av stödbetalningar för alla de gemensamma företagen.
- c) De iakttagelser som gjordes med avseende på ett specifikt gemensamt företags transaktioner i vår substansgranskning.

1.44. Programmet Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 har medfört flera viktiga förändringar av de gemensamma företagens ram för intern kontroll. I sin [kontrollstrategi för Horisont Europa](#) konstaterar kommissionen särskilt att den gemensamma revisionstjänsten endast kommer att utföra efterhandsrevisioner av ett representativt urval av kostnader för programmet som helhet och inte längre kommer att utföra specifika representativa efterhandsrevisioner för enskilda intressenters räkning inom Horisont Europa, såsom gemensamma företag. Det nya arrangemanget innebär att de gemensamma företagen bara får begära riskbaserade efterhandsrevisioner om det är tydligt att stödmottagare och projekt utgör en hög risk. Kommissionen (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik med stöd av Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor) planerar att tillämpa en liknande gemensam kontrollstrategi på bidragsutbetalningar inom programmet för ett digitalt Europa.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 2

Översikt över granskningsresultaten

Inledning

2.1. I det här kapitlet ges en översikt över resultaten från vår årliga revision av de gemensamma företagen avseende budgetåret 2023, där vi även bedömt de gemensamma företagens system för riskbaserade kontroller av bidragsgenomförandet, och resultatet av annat revisionsarbete som berör de gemensamma företagen och som vi utfört under samma år. På grundval av vårt revisionsarbete lämnar vi rekommendationer om åtgärder som de gemensamma företagen bör vidta.

Revisionsuttalanden avseende de gemensamma företagen

Uttalanden om räkenskapernas tillförlitlighet

2.2. Vi har gjort uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för elva gemensamma företag. Vi anser att de gemensamma företagens räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med deras budgetförordningar och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare, vilka bygger på internationellt erkända redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysningar av särskild betydelse avseende F4E:s årsredovisning

2.3. Vi vill fästa uppmärksamheten på följande problem som rapporterats i F4E:s årsredovisning för 2023:

- F4E bedömde den totala kostnaden för att fullgöra sina leveransskyldigheter gentemot Iterprojektet (kostnadsuppskattning för slutförande) till 21,2 miljarder euro (i 2023 års penningvärde) på grundval av 2016 års delmål och kostnadsantaganden. Beloppet kan därför komma att ändras avsevärt när Iterrådet har godkänt det nya grundscenariot och kraven för Iterprojektet.
- F4E:s styrelse bad den nya direktören – som utsågs i maj 2023 – att omorganisera F4E:s nuvarande organisationsstruktur så att den blir effektivare och bättre anpassad för att uppnå det gemensamma företags målsättningar, inbegripet de som rör Iters framtida grundscenario.
- Problem med leveranskedjan som utlöstes av covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina har fortsatt betydande och utdragna inflationseffekter på F4E:s verksamhet. Det gemensamma företaget uppskattade den totala inverkan på dess kostnadsuppskattning för slutförande till 258 miljoner euro (i 2008 års penningvärde).

Upplysningar av särskild betydelse avseende EuroHPC:s årsredovisning

2.4. Vi vill fästa uppmärksamheten på EuroHPC:s förändrade sätt att hantera företagets mottagna kontantbidrag i redovisningen, vilket resulterat i en omräkning av motsvarande jämförelsesiffror från föregående år, och även det gemensamma företags bedömning av sin

exponering för en betydande leverantörs finansiella situation, där de potentiella ekonomiska konsekvenserna för företaget uppskattas till 88 miljoner euro.

Upplysningar av särskild betydelse avseende Smarta nät och tjänsters och Global hälsa EDCTP3:s årsredovisningar

2.5. Vi vill fästa uppmärksamheten på att kommissionen, innan de gemensamma företagen blev ekonomiskt självbestämmande under fjärde kvartalet 2023, ansvarade för de gemensamma företagens bildande och deras inledande verksamhet.

Övriga upplysningar avseende det gemensamma företaget för ren luftfarts årsredovisning

2.6. Vi vill fästa uppmärksamheten på att det gemensamma företaget för ren luftfart håller på att införa ett nytt budget-, redovisnings- och ekonomisystem (Summa) som ett pilotprojekt i samband med utvecklingen och testningen av detta system för Europeiska kommissionens räkning.

Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

2.7. Liksom de senaste två åren gjorde vi för samtliga gemensamma företag uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2023. Vi anser att intäktstransaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

2.8. Liksom de senaste två åren gjorde vi för samtliga gemensamma företag uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för årsredovisningarna för det år som slutade den 31 december 2023. Vi anser att betalningstransaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

Förbättringar krävs på flera områden

2.9. Utan att det påverkar våra uttalanden har vi gjort iakttagelser för att lyfta fram sådant som behöver förbättras när det gäller programgenomförande, personalresurser samt förvaltningen av och kontrollsystemen för betalningar. En sammanfattning av dessa iakttagelser, som beskrivs närmare i [kapitel 3](#), presenteras nedan.

Brister i genomförandet av de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprogram

Några gemensamma företag kommer inte att uppnå sina bidragsmål inom tidsramen för Horisont 2020

2.10. När det gäller Horisont 2020 (budgetramen 2014–2020) anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar mål för hur mycket de olika medlemskategorierna (EU, privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer) ska bidra med till företagens specifika forsknings- och innovationsverksamhet inom programmet. Målen visas i [tabell 2.1](#).

2.11. [Tabell 2.1](#) visar att de gemensamma företagen vid utgången av 2023 (programmets tionde år) i mycket varierande grad hade uppnått de bidragsmål för medlemmarna som angavs i deras respektive inrättandeförordningar. Ren luftfart, Förnybar vätgas och Europas järnvägar hade uppnått sina respektive bidragsmål med över 100 % främst på grund av att deras privata medlemmar också bidrog till kompletterande verksamhet som inte omfattades av de gemensamma företagens forskningsprogram (naturabidrag till kompletterande verksamhet). Andra gemensamma företag som låg på lägre nivåer förklarade detta med att deras specifika forskningsområden kräver långa projektider (Initiativet för innovativ hälsa och EuroHPC), att det är stora globala konsortier som genomför projekten (Initiativet för innovativ hälsa), att möjligheterna för privata medlemmar att bidra är otillräckliga (EuroHPC) eller att de deltagande staterna redovisar och rapporterar sina kostnader först när de projekt som de stöder har slutförts (det gemensamma företaget för halvledare).

Tabell 2.1 – Den fleråriga budgetramen 2014–2020: Totala bidrag från medlemmarna (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidragsmål (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Gemensamma företag inom Horisont 2020	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)					
EU:s kontantbidrag (a)	Övriga medlemmars naturabidrag och kontantbidrag (1) (b)	Övriga medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet (2) (c)	Totalt (d) = (a)+(b)+(c)		EU:s kontantbidrag (e)	Övriga medlemmars validerade naturabidrag och kontantbidrag (1) (f)	Övriga medlemmars rapporterade, ej validerade naturabidrag (1) (g)	Naturabidrag till kompletterande verksamhet (h)	Totalt (j) = (e)+(f)+(g)+(h)	Uppnåendegrad (j) = (j) / (d)
585,0	790,5	Ej tillämpligt	1 375,5	Sesar	563,0	538,9	105,1	Ej tillämpligt	1 207,0	88 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Clean Sky 2 – Ren luftfart	1 713,5	859,8	244,3	1 407,7	4 225,3	107 %
1 638,0	1 638,0	Ej tillämpligt	3 276,0	IMI 2 – Initiativet för innovativ hälsa	1 125,0	1 111,6	182,3	Ej tillämpligt	2 418,9	74 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 – Förnybar vätgas	634,4	87,0	47,7	1 039,1	1 808,2	173 %
1 185,0	2 827,5	Ej tillämpligt	4 012,5	Ecsel – Halvledare	1 172,5	1 624,1	1 052,0	Ej tillämpligt	3 848,6	96 %
835,0	285,5	2 444,5	3 565,0	BBI – Ett cirkulärt, biobaserat Europa (4)	783,3	114,1	58,6	2 150,6	3 106,6	87 %
398,0	350,0	120,0	868,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	395,7	328,4	44,7	266,8	1 035,6	119 %
536,0	908,0	Ej tillämpligt	1 444,0	EuroHPC (3)	445,0	129,6	70,3	Ej tillämpligt	644,9	45 %
7 597,0	8 123,1	3 814,8	19 534,8	Totalt	6 832,4	4 793,5	1 805,0	4 864,2	18 295,0	94 %

(1) Inklusive naturabidrag och kontantbidrag från deltagande stater (halvledare och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar).

(2) Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företags arbetsplan.

(3) För EuroHPC innefattar EU:s bidrag 100 miljoner euro från FSE-programmet.

(4) När det gäller Ett cirkulärt biobaserat Europa: Mål för EU:s och de privata medlemmarnas kontantbidrag efter en minskning med 140 miljoner euro. Mål för de privata medlemmarnas naturabidrag enligt vad som fastställs i det gemensamma företags årliga arbetsprogram.

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

2.12. *Tabell 2.2* visar medlemmarnas rättsliga åtaganden sett till det värde av undertecknade bidragsöverenskommelser eller kontrakt inom Horisont 2020 som ligger till grund för medlemmarnas bidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet.

Tabell 2.2 – Den fleråriga budgetramen 2014–2020: Medlemmarnas åtaganden om bidrag till driftskostnader (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag till driftskostnader (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)			Undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt (per 31.12.2023)						
Tak för EU:s kontantbidrag	Övriga medlemmars minsta naturabidrag och kontantbidrag (1)	Totalt	Gemensamma företag inom Horisont 2020	EU- medfinansiering som det gjorts åtaganden för	%	Övriga medlemmars naturabidrag och kontantbidrag (för vilka åtaganden gjorts) (1)	%	Totalt	Programmets genomförandegrad
555,8	747,0	1 302,8	Sesar	555,8	100 %	613,3	82 %	1 169,1	90 %
1 716,0	1 189,6	2 905,6	Clean Sky 2 – Ren luftfart	1 716,0	100 %	1 073,6	90 %	2 789,6	96 %
1 595,4	1 595,4	3 190,8	IMI 2 – Initiativet för innovativ hälsa	1 452,1	91 %	1 499,4	94 %	2 951,5	93 %
646,0	76,0	722,0	FCH 2 – Förnybar vätgas	646,0	100 %	159,1	209 %	805,1	112 %
1 169,7	2 787,5	3 957,2	Ecsel – halvledare	1 169,7	100 %	2 650,7	95 %	3 820,4	97 %
816,1	266,6	1 082,7	BBI – Ett cirkulärt, biobaserat Europa (2)	815,8	100 %	258,4	97 %	1 074,2	99 %
384,5	336,5	721,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	384,5	100 %	360,1	107 %	744,6	103 %
526,0	896,0	1 422,0	EuroHPC (3)	525,6	100 %	556,7	62 %	1 082,3	76 %
7 409,5	7 894,6	15 304,0	Totalt	7 265,5	98 %	7 171,3	91 %	14 436,8	94 %

(1) Inklusive naturabidrag och kontantbidrag från deltagande stater (halvledare och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar).

(2) Mål för naturabidrag till operativ verksamhet som överenskommit i det gemensamma företags årliga arbetsplaner plus de minskade kontantbidragen till driftskostnader.

(3) Deltagande stater finansierar den del som inte täcks av EU, privata medlemmars bidrag går utöver de högsta stödberättigande kostnaderna för de åtgärder som stöds.

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

2.13. När det gäller Sesar gjorde dess internationella organisation Eurocontrol åtaganden för endast omkring 70 % av sitt bidragsmål. Det gemensamma företaget hade därför inte alla planerade bidrag till sitt förfogande för att kunna genomföra sin del av Horisont 2020-programmet fullt ut.

2.14. År 2023 höjde det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa sitt mål för de privata medlemmarnas naturabidrag till kompletterande verksamhet till 2 444,5 miljoner euro som en del av dess övergripande mål på 2 730 miljoner euro. Eftersom naturabidrag till kompletterande verksamhet tillhandahålls för verksamhet utanför det gemensamma företags forskningsprogram innebär det höga målet för naturabidrag till kompletterande verksamhet en risk för det gemensamma företags övergripande uppnående av Horisont 2020-programmets mål.

2.15. Vid utgången av 2023 hade EuroHPC:s privata medlemmar endast rapporterat naturabidrag på 18,4 miljoner euro till Horisont 2020-projekt, vilket är betydligt mindre än det minimimål på 420 miljoner euro som ska ha uppnåtts före programmets slut. Som vi redan konstaterat i vår årsrapport om de gemensamma företagen för 2022 (punkt 3.9.17), påverkade

inte det gemensamma företaget EuroHPC:s finansieringsarrangemang för dess bidragsåtgärder nivån på de privata medlemmarnas naturabidrag, som fastställdes i dess inrättandeförordning för Horisont 2020-programmet. Den betydande minskningen av EuroHPC:s andra medlemmars (privata, internationella organisationer) naturabidrag till operativ verksamhet innebär en risk för att det gemensamma företags del inom Horisont 2020-programmet totalt sett inte kommer att uppnås.

EuroHPC kanske inte uppnår sina privata medlemmars bidragsmål inom tidsramen för Horisont Europa och Ett digitalt Europa

2.16. Genom den nya inrättandeförordningen för EuroHPC för den fleråriga budgetramen 2021–2027 mer än fördubblades de privata medlemmarnas bidragsmål jämfört med det föregående programmet inom den fleråriga budgetramen (från 420 miljoner euro till 900 miljoner euro). Som vi redan konstaterat i vår årsrapport om de gemensamma företagen för 2022 (punkt 3.9.19) kommer det gemensamma företaget, om dess finansieringsarrangemang ser likadana ut för programmen under perioden 2021–2027, inte att uppnå det betydligt högre bidragsmålet för privata medlemmar. Detta riskerar att göra så att det gemensamma företaget inte uppnår sina övergripande programmål för 2021–2027.

Åtgärd 1

För att kunna uppnå sitt mål för de privata medlemmarnas bidrag till programmen för 2021–2027 (Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa) bör EuroHPC stödja att kommissionen gör en ny bedömning av det nuvarande målet.

Tidsfrist för genomförande: Mitten av 2025.

Hittills har de gemensamma företagen uppnått i genomsnitt 16 % av sina medlemmars bidragsmål för programmen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027

2.17. *Tabell 2.3* visar att de gemensamma företagen vid utgången av 2023 (det tredje året för den fleråriga budgetramen 2021–2027) hade uppnått omkring 16 % av sina medlemmars bidragsmål för de nya innovations- och forskningsprogrammen (Horisont Europa, Ett digitalt Europa och FSE2). De nya inrättandeförordningarna för de gemensamma företagen gör det möjligt för privata medlemmar att uppnå målet genom naturabidrag till operativ verksamhet och/eller naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Tabell 2.3 – Medlemmarnas bidrag till Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2 (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Gemensamma företag inom Horisont och Ett digitalt Europa	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)							
EUs kontantbidrag	Bidrag från privata medlemmar (1)	Bidrag från övriga medlemmar (2)	Totalt		Validerade kontantbidrag från EU	Ej validerade kontantbidrag från EU	Validerade bidrag från privata medlemmar	Privata medlemmars rapporterade, ej validerade bidrag	Validerade bidrag från övriga medlemmar	Övriga medlemmars rapporterade, ej validerade bidrag	Totalt	Uppnåendegrad
600,0	500,0	500,0	1 600,0	Sesar 3	157,2	2,0	7,7	55,5	13,0	14,9	250,3	16 %
1 700,0	2 400,0	Ej tillämpligt	4 100,0	Ren luftfart	376,7	176,9	3,8	507,8	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 065,2	26 %
1 200,0	1 200,0	Ej tillämpligt	2 400,0	Initiativet för innovativ hälsa	72,9	9,9	2,8	14,4	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	100,0	4 %
1 200,0	1 000,0	Ej tillämpligt	2 200,0	Förnybar vätgas	277,8	61,1	685,3	247,2	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 271,4	58 %
4 175,0	2 537,4	4 112,7	10 825,1	Halvledare	241,8	278,7	1,5	76,0	81,9	Ej tillämpligt	679,9	6 %
1 000,0	1 000,0	Ej tillämpligt	2 000,0	Ett cirkulärt, biobaserat Europa	80,2	7,4	1,7	65,2	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	154,5	8 %
600,0	600,0	Ej tillämpligt	1 200,0	Europas järnvägar	178,6	8,9	75,8	70,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	333,6	28 %
3 081,3	900,0	2 989,3	6 970,6	EuroHPC 2	100,7	657,0	0,0	0,8	36,6	101,9	897,0	13 %
900,0	900,0	Ej tillämpligt	1 800,0	Smarta nät och tjänster	288,9	14,6	0,7	219,9	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	524,1	29 %
800,0	800,0	Ej tillämpligt	1 600,0	Global hälsa EDCTP3	48,9	1,2	Ej tillämpligt	152,8	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	202,9	13 %
15 256,3	11 837,4	7 602,0	34 695,8	Totalt	1 823,6	1 217,7	779,3	1 409,8	131,5	116,8	5 478,8	16 %

(1) Inklusive naturbidrag till operativ verksamhet, naturbidrag till kompletterande verksamhet och kontantbidrag från privata medlemmar.

(2) Inklusive kontantbidrag från deltagande stater (halvledare och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar 3).

Källa: Revisionsrätten, baserat på uppgifter från de gemensamma företagen.

Gemensamma företag har haft problem med att genomföra sin driftsbudget för 2023

2.18. Cirka 95 % av de gemensamma företagens betalningsbudget består av bidragsutbetalningar till stödmottagare (driftsbudget). Flera gemensamma företag rapporterade en låg genomförandegrad för driftsbudgeten (under 70 %) för 2023, främst på grund av att verksamheten inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa inleddes senare än väntat (Ren luftfart, Halvledare och EuroHPC). Det gemensamma företaget för halvledare förklarade att situationen förvärrades av det försenade ombildandet av det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det gemensamma företaget för halvledare i september 2023, som åtföljdes av en betydande ökning av företagets budget för driftsbetalningar. Dessutom påverkades genomförandet av driftsbudgeten för Horisont 2020 inom det gemensamma företaget för halvledare, EuroHPC och Europas järnvägar av förseningar i slutförandet av pågående Horisont 2020-verksamhet.

2.19. Vid det gemensamma företaget F4E påverkade viktiga externa faktorer, tillsammans med förseningar i den långvariga processen med att uppdatera de nuvarande grundscenarierna från 2016, det gemensamma företaget planerade operativa verksamhet under 2023. Resultatet blev en betydande ökning av omfördelningarna av outnyttjade åtagandebemyndiganden till framtida budgetar.

Flera gemensamma företags budgetar för administrativa betalningar uppvisade en låg genomförandegrad 2023

2.20. Uppskattningsvis mellan 3 % och 11 % av de gemensamma företagens budget för 2023 avsattes för kostnader för löner och andralöpande kostnader (administrativ budget). Genomförandegraden var låg (under 75 %) för flera gemensamma företag på grund av betydande omfördelningar av outnyttjad budget för löneutgifter (EuroHPC och Ett cirkulärt, biobaserat Europa) och/eller för att tjänstekontrakt antingen ingicks sent eller hade upphävts tillfälligt mot slutet av året och därför inte hade fakturerats (Sesar, Förnybar vätgas, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och EuroHPC).

Flera gemensamma företag har ackumulerat outnyttjade finansiella bidrag från EU till betydande belopp

2.21. Trots den låga genomförandegraden för budgetarna för driftsbetalningar för 2023 (mellan 19 % och 51 %) begärde Ren luftfart, det gemensamma företaget för halvledare och EuroHPC ytterligare finansiella bidrag från EU under 2023 på nivåer som avsevärt översteg behoven för att fullgöra de planerade betalningarna det året. Följden blev att företagen ackumulerade överskott på cirka 1,5 miljarder euro som EU därmed inte kunde använda till att finansiera annan EU-verksamhet det året. Denna praxis tyder på brister i dessa tre gemensamma företags planering av likvida medel.

Åtgärd 2

De gemensamma företagen för ren luftfart, halvledare och EuroHPC bör för det första utveckla korrigerande mekanismer för att minska sina överskott av likvida medel till rimliga nivåer och för det andra, i samordning med kommissionen, anpassa äskandet av medel för varje budgetår till de uppskattade utgiftsbehoven.

Tidsfrist för genomförande: Slutet av 2025.

Kvarstående systemfel avseende personalkostnader och utrustning i bidragsutbetalningar

2.22. Liksom tidigare år upptäckte vi år 2023, i våra granskningar av urval av bidragsutbetalningar från Horisont 2020 hos stödmottagarna, kvarstående systemfel, främst avseende redovisade kostnader för personal och utrustning. Mängden mellanliggande betalningar inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa var för liten för att representeras i vårt urval för 2023. De huvudsakliga fel som vi konstaterade i bidragsutbetalningarna var följande:

- Felaktig beräkning av timkostnader.

- Redovisning av icke stödberättigande bonusar.
- Bristande efterlevnad av dubbla takprincipen.
- Medräknande av arbetade timmar utanför rapporteringsperioden, under ledighetsperioder eller som rörde anställda som uteslutande arbetade med andra projekt.
- Redovisning av icke stödberättigande kostnader för utrustning (såsom icke stödberättigande låneräntor).
- Redovisning av avdragsgill mervärdesskatt.

2.23. Genom att vi extrapolerade felen i samtliga gemensamma företag kunde vi visa på en genomsnittlig felprocent i bidragsutgifterna för 2023 som låg strax under väsentlighetsgränsen på 2 % (mellanliggande betalningar, slutbetalningar och regleringar). Vidare låg de procentsatser för kvarstående fel som beräknats av kommissionens gemensamma revisionstjänst, på grundval av resultaten av de specifika efterhandsrevisionerna av de gemensamma företagen, under väsentlighetsgränsen.

EuroHPC uppnådde inte sitt rekryteringsmål och vi konstaterade brister i företagets rekryteringsförfaranden

2.24. Personalresurserna för EuroHPC inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 fastställs i den finansieringsöversikt som ingår i kommissionens förslag till ny inrättandeförordning [COM\(2020\) 569 final](#). För att utnyttja omkring 7 miljarder euro i tillgängliga medel inom den fleråriga budgetramen tilldelades EuroHPC ytterligare 39 tjänster som skulle tillsättas före slutet av 2023. Man lyckades dock bara rekrytera ytterligare 21 personer och nådde därmed upp till totalt 36 anställda. Enligt det gemensamma företaget berodde de stora svårigheterna att uppnå rekryteringsmålet på att man hade brist på administrativ personal och att det var svårt att rekrytera experter med rätt kompetens.

2.25. När det gäller de rekryteringsförfaranden som vi granskade sammanställde urvalskommittén dessutom inte någon slutlista över alla de sökande som uppfyllde kraven i fråga om kvalifikationer och erfarenhet utan i stället endast de som kommittén ansåg mest motsvarade den profil som efterfrågades. Framför allt hade urvalskommittén inte på förhand enats om en poängmatris som skulle användas, med tydlig viktning av grundläggande kriterier, och den dokumenterade inte heller i tillräcklig utsträckning den underliggande beslutsprocessen. Detta minskade insynen i förfarandena och äventyrade den allmänna principen om likabehandling av sökande.

Åtgärd 3

EuroHPC bör använda sina ökade personalresurser till att försöka uppnå sitt rekryteringsmål före utgången av 2024. För att förbättra insynen i sina rekryteringsförfaranden och som stöd för urvalskommitténs beslutsfattande bör EuroHPC använda en poängmatris som den kommit överens om på förhand under den första urvalsfasen, i enlighet med andra gemensamma företags och EU-organs praxis.

Tidsfrist för genomförande: Slutet av 2024.

F4E:s arrangemang för riskbedömning, planering, övervakning och rapportering av resurser är ofullständiga

2.26. Sedan 2019 har F4E:s använt sig av externa tjänsteleverantörer i nästan samma utsträckning som ordinarie personal. För 2023, liksom i våra årsrapporter om de gemensamma företagen för 2019 och 2021 (punkt 3.9.19 respektive punkterna 2.55–2.58), konstaterade vi att F4E fortfarande i hög grad var beroende av externa tjänsteleverantörer med de risker det innebär. För 2023 konstaterade vi att det gemensamma företaget i sitt riskregister inte angav ett flertal väsentliga risker som förknippas med den omfattande användningen av externa tjänsteleverantörer på längre sikt, såsom ett ökat beroende av entreprenörer och minskad effektivitet hos arbetskraften på grund av decentraliserad förvaltning. Att sådana risker inte har tagits upp i riskregistret kan tyda på att det gemensamma företagens system för intern kontroll saknar lämpliga riskreducerande åtgärder.

2.27. År 2023 rapporterade kommissionens tjänst för internrevision i sin granskning av F4E:s personalförvaltning och etik att F4E ännu inte hade inrättat en centraliserad funktion för samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer och inte heller någon metod för att bedöma företagens sammantagna personalbehov. Det gemensamma företagens beslut att använda externa tjänsteleverantörer stöddes således av vilka budgetmedel som fanns tillgängliga snarare än av en korrekt bedömning av arbetsbördan och efterfrågade färdigheter och kompetenser.

Åtgärd 4

F4E bör inrätta en centraliserad funktion för samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer och anta en övergripande metod för att regelbundet bedöma företagens totala personalbehov (sett till ordinarie personal och externa tjänsteleverantörer) utifrån arbetsbörda och efterfrågad kompetens. Det gemensamma företaget bör också komplettera sitt riskregister med de största riskerna till följd av den omfattande användningen av externa tjänsteleverantörer på längre sikt.

Tidsfrist för genomförande: Slutet av 2025.

F4E:s ram för intern kontroll har inte någon integrerad riskhanteringsprocess

2.28. Det gemensamma företags internrevisionsfunktion kunde inte tillhandahålla tillfredsställande bevis för att riskhanteringsinformation regelbundet användes vid planeringen av internrevisionsverksamheten. Dessutom omfattar det gemensamma företags ram för intern kontroll ännu inte någon integrerad riskhanteringsprocess, vilket krävs enligt [kommissionens principbaserade ram för intern kontroll](#). Denna brist kan försämra det gemensamma företags förmåga att hantera sina risker på ett ändamålsenligt sätt och uppnå sina strategiska mål.

Åtgärd 5

För att hantera sina risker på ett ändamålsenligt sätt bör F4E införa en integrerad riskhanteringsprocess i sin ram för intern kontroll.

Tidsfrist för genomförande: Mitten av 2025.

De gemensamma företagen Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3 fick otillräcklig vägledning i samband med deras första årsredovisningar

2.29. När det gäller nya gemensamma företag ansvarar kommissionen för deras bildande och för all inledande verksamhet tills de kan förvalta sina egna budgetar. De internationella redovisningsstandarderna för den offentliga sektorn innehåller inga riktlinjer för dessa enheters årsredovisning för deras första verksamhetsår. Nya gemensamma företag, såsom Smarta nät och tjänster och Global hälsa EDCTP3, ställdes därför inför utmaningar när de skulle utarbeta sina första årsredovisningar för 2023 på grundval av de uppgifter de mottagit från kommissionen i samband med övergången till ekonomiskt självbestämmande. I synnerhet var det svårt att skilja mellan de finansiella resurser som förvaltas av kommissionen och de som förvaltas av de gemensamma företagen efter att de fått ekonomiskt självbestämmande.

Åtgärd 6

Redovisningsriktlinjer bör utarbetas för att fastställa närmare bestämmelser om hur nya gemensamma företags första årsredovisningar ska utarbetas. Riktlinjerna bör innehålla instruktioner om hur de finansiella resurser som genomförs av kommissionen ska separeras från dem som genomförs av ett gemensamt företag efter att det fått ekonomiskt självbestämmande.

Tidsfrist för genomförande: Mitten av 2025.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser och åtgärder

2.30. I detta kapitel ger vi en översikt över de gemensamma företagens uppföljning av tidigare års iakttagelser, som beskrivs i detalj i uppföljningstabellerna i [kapitel 3](#), liksom av de åtgärder som vi rekommenderade i kapitel 2 i våra årsrapporter om de gemensamma företagen för 2021 och 2022.

De gemensamma företagen har följt upp våra iakttagelser från tidigare år i de flesta avseenden

2.31. De gemensamma företagen har vidtagit korrigerande åtgärder som svar på iakttagelserna i tidigare års särskilda årsrapporter. Närmare uppgifter om detta finns i bilagorna till kapitel 3.

2.32. I [ruta 2.1](#) förklaras de olika typerna av uppföljningsstatus som vi hänvisar till i denna rapport med exempel på typiska situationer som de är tillämpliga på.

Ruta 2.1

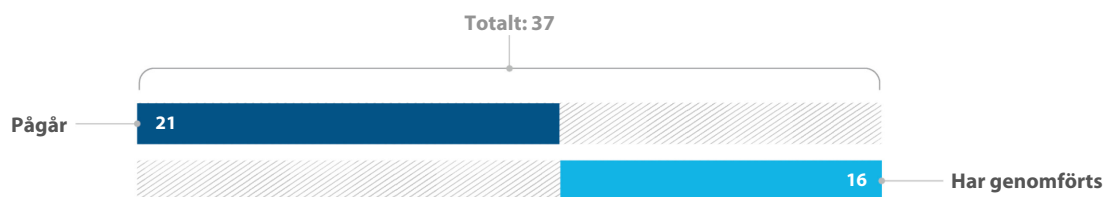
Förklaringar av de begrepp avseende uppföljningsstatus som används i kapitel 3

Har genomförts: Det finns bevis för att det gemensamma företaget eller en annan enhet har vidtagit korrigerande åtgärder för att åtgärda iakttagelsen, eller att iakttagelsen inte längre är tillämplig. Till exempel har det kontrakt som gav upphov till iakttagelsen löpt ut eller omständigheterna ändrats så att kostnaderna för att hantera problemet skulle vara större än fördelarna.

Pågår: Inga korrigerande åtgärder har vidtagits för att åtgärda iakttagelsen, eller så finns det vissa bevis för att korrigerande åtgärder har vidtagits, men processen är ännu inte helt avslutad.

2.33. [Figur 2.1](#) visar att 16 (43 %) av de 37 iakttagelser som ännu inte hade åtgärdats i tillräcklig utsträckning vid årets slut 2022 hade genomförts under 2023 eftersom de gemensamma företagen vidtog korrigerande åtgärder. Resterande 21 iakttagelser (57 %) hade inte genomförts vid årets slut 2023.

Figur 2.1 – Status för tidigare års iakttagelser

Anm.: Alla tidigare års iakttagelser om Initiativet för innovativ hälsa och det gemensamma företaget Sesar anses genomförda eftersom de gemensamma företagen vidtog korrigerande åtgärder under 2023.

Källa: Revisionsrätten.

De gemensamma företagen har genomfört de flesta av våra rekommendationer om åtgärder som skulle vidtas senast vid utgången av 2023

2.34. 2023 bedömde vi för första gången hur de åtgärder som vi rekommenderade i kapitel 2 i våra årsrapporter om de gemensamma företagen för 2021 och 2022 hade genomförts, inbegripet rekommendationer som rörde granskning av övergripande teman.

2.35. Vi grundade vår bedömning på intervjuer med personal vid de gemensamma företagen som arbetar med operativ och finansiell projektövervakning, intern kontroll och personalförvaltning. Vi granskade också styrkande handlingar som lämnats av de gemensamma företagen.

2.36. *Tabell 2.4* visar resultatet av vår uppföljningsgranskning av de rekommenderade åtgärderna. Till skillnad från revisionsrekommendationerna hade våra föreslagna åtgärder inte någon tidsfrist för genomförandet. Av de 15 åtgärder som föreslogs i våra årsrapporter för 2021 och 2022 hade nio åtgärder genomförts fullt ut och två i de flesta avseenden vid utgången av 2023.

2.37. Tre åtgärder som hade genomförts i vissa avseenden rörde den riskbaserade kontrollstrategin för program inom den nya fleråriga budgetramen, införandet av ett nytt tidsregistreringssystem och F4E:s användning av externa tjänsteleverantörer. Den åtgärd som inte alls hade genomförts rörde personalförvaltningen, där de gemensamma företagen till stor del är beroende av kommissionen och dess personalplattformar. För de åtgärder som ännu inte hade genomförts fullt ut, liksom för de åtgärder som läggs fram i detta kapitel, har vi nu fastställt en tidsfrist för genomförande som tar hänsyn till de gemensamma företagens synpunkter angående genomförbarheten (se *tabell 2.4*).

Åtgärd nummer/ år	Gemensamt företag	Revisionsrättens åtgärd	Revisionsrättens analys av framsteg i genomförandet av åtgärderna	
			Genomförande-grad	Kommentarer
	Europa, Viktig digital teknik och Europas järnvägar			
3/2021	EuroHPC	EuroHPC bör införa tillförlitliga förfaranden för att styrka och validera naturabidrag.		Under 2023 utarbetade EuroHPC interna riktlinjer och införde förfaranden för att styrka och validera naturabidrag. Det gemensamma företaget tillhandahöll också medlemmarna (deltagande stater och privata medlemmar) och deras utsedda revisorer en metod och vägledning för rapportering av naturabidrag till operativ verksamhet och investeringsprojekt inom ramen för Horisont 2020. För 2023 har de externa revisorerna i sitt uttalande om tillförlitligheten i det gemensamma företagets räkenskaper inte rapporterat några problem i detta avseende.
4/2021	Samtliga (förutom F4E)	De gemensamma företagen bör stärka sina interna kontrollsystem genom att starkt uppmuntra vissa kategorier av stödmottagare vars redovisningar oftare innehåller fel, såsom små och medelstora företag och nya stödmottagare, att använda sig av kommissionens vägledande it-verktyg för personalkostnader, Personnel Costs Wizard.		De gemensamma företagen uppmuntrade aktivt stödmottagare att använda verktyget Personnel Costs Wizard. De informerade systematiskt sina privata medlemmar om kommissionens regelbundet återkommande webinarier om redovisningar av personalkostnader och rekommenderade starkt nya medlemmar och särskilt små och medelstora företag att delta.
5/2021	EuroHPC	Det gemensamma företaget behöver tillsätta vissa nyckeltjänster för att kunna säkerställa den ekonomiska förvaltningen, den interna		Under 2023 tillsattes alla viktiga chefstjänster vid EuroHPC. Projektledningsgrupperna förstärktes genom att man utsåg erfarna projektansvariga.

Åtgärd nummer/ år	Gemensamt företag	Revisionsrättens åtgärd	Revisionsrättens analys av framsteg i genomförandet av åtgärderna	
			Genomförande-grad	Kommentarer
		kontrollen, driftskontinuiteten och uppnåendet av sina viktigaste operativa mål.		
6/2021	Samtliga (förutom F4E)	De gemensamma företagen bör införa ett tidsregistreringssystem för att få fram objektiva uppgifter om den tid som personalen ägnat åt varje verksamhet.		Under 2023 inledde det gemensamma företaget i samband med sitt back office-arrangemang för personalresurser arbetet med att harmonisera och optimera de it-verktyg för personalresurser som gjordes tillgängliga för samtliga gemensamma företag (Sysper och Systal). Under 2024 började kommissionen införa en ny integrerad plattform för personalresurser med ett tidsregistreringssystem som ska ersätta de nuvarande verktygen. Måldatum för genomförande: Slutet av 2025.
7/2021	Samtliga (förutom F4E)	De gemensamma företagen bör utveckla en formaliserad modell eller vägledning om hur man beräknar personalbehoven (inklusive viktiga kompetenser) för varje verksamhet och enhet, i syfte att optimera användningen av personalresurser.		Genomförandet av denna åtgärd behöver få fullt stöd av kommissionen (särskilt partnergeneraldirektoraten och GD Budget) som fattar de slutliga besluten om de gemensamma företagens framtida resurstilldelning. Åtgärden kan därför bara genomföras på ett ändamålsenligt sätt i samband med att nya uppdragsperioder förbereds för de gemensamma företagen (kring slutet av 2026). Detta kräver ett nära samarbete mellan alla gemensamma forskningsföretag och ett tydligt engagemang från deras högsta ledning. Måldatum för genomförande: Slutet av 2027.
8/2021	F4E	Det gemensamma företagens ledning bör förstärka de åtgärder som redan vidtagits för att minska riskerna i samband med användningen av extern personal, särskilt risken för ineffektiv		En arbetsgrupp inrättades 2022 för att utvärdera den höga graden av anlitande av externa resurser i syfte att förbättra planeringen och motivera användningen av dem. Arbetsgruppen utarbetade därefter en policy för användning av externa tjänsteleverantörer.

Åtgärd nummer/ år	Gemensamt företag	Revisionsrättens åtgärd	Revisionsrättens analys av framsteg i genomförandet av åtgärderna	
			Genomförande-grad	Kommentarer
		förvaltning på grund av otydlig ansvarsfördelning mellan ordinarie personal och extern personal.		<p>Vid tidpunkten för revisionen (mars 2024) höll denna policy på att godkännas av det gemensamma företagets ledning.</p> <p>Under 2023 rapporterade kommissionens tjänst för internrevision i sin granskning av F4E:s personalförvaltning och etik omfattande problem med funktionen för samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer (se punkt 2.27).</p> <p>Måldatum för genomförande: Slutet av 2025.</p>
1/2022	EuroHPC, Initiativet för innovativ hälsa, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Halvledare	De gemensamma företagen bör fastställa en handlingsplan med en tidsplan för när genomförandet av projekt som godkänts inom ramen för tidigare fleråriga budgetramar ska vara slutfört.		<p>Det uppdaterade eGrant-systemet (Compass) innehåller nya rapporterings- och övervakningsverktyg som de gemensamma företagen kan använda i övervakningen av slutfasen och för att bedöma begäranden om förlängningar och innehållande av betalningar.</p> <p>Måldatum för genomförande: Slutet av 2024.</p>
2/2022	EuroHPC och Ett cirkulärt, biobaserat Europa	För att se till att målen för de privata medlemmarnas bidrag inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 uppnås bör EuroHPC och Ett cirkulärt, biobaserat Europa, utifrån en strategisk plan för programgenomförande, övervaka de privata medlemmarnas enskilda bidragsuppfyllelser varje år.		<p>Båda de gemensamma företagen har utarbetat ett flerårigt arbetsprogram och en budget för sin verksamhet inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027 för att möjliggöra flerårig planering och beräkning av medlemmarnas bidrag. Europaparlamentet har uppmanat kommissionen att göra en ny bedömning av det mål för EuroHPC:s privata medlemmarnas bidrag som fastställts för den fleråriga budgetramen 2021–2027.</p> <p>Måldatum för genomförande: Slutet av 2024.</p>

Åtgärd nummer/ år	Gemensamt företag	Revisionsrättens åtgärd	Revisionsrättens analys av framsteg i genomförandet av åtgärderna	
			Genomförande-grad	Kommentarer
3/2022	Samtliga (förutom F4E)	För att förbättra insynen bör samtliga gemensamma företag i sina årsredovisningar lämna relevant information om medlemmarnas bidrag på programnivå. För vart och ett av programmen som de bedriver verksamhet inom bör de, för varje medlemskategori och fram till årets slut, lämna all information som är relevant, bland annat om de mål för rättsliga åtaganden som fastställts för respektive program samt volymen av de bidrag som mottagits och de rättsliga åtaganden som gjorts.		Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna rapporteras i 2023 års årsredovisningar från de gemensamma företagen inom forskning och innovation för vart och ett av programmen. Denna information gör det också möjligt att jämföra de bidrag som faktiskt mottagits med målen enligt lagstiftningen.
4/2022	Sesar	När det gäller Horisont bör det gemensamma företaget stärka sin riskövervakningsstrategi för förhandskontroller för att identifiera stödmottagare som utgör en potentiell risk och som i dagsläget inte ingår i populationen (såsom stödmottagare som aldrig har granskats i efterhand och nya stödmottagare) och riskprojekt.		Denna åtgärd har genomförts eftersom det gemensamma företaget behandlade samtliga återstående slutbetalningar inom Horisont 2020 under det sista kvartalet 2023.
5/2022	Europas järnvägar, EuroHPC och det gemensamma företaget	Europas järnvägar och EuroHPC bör genomföra en strukturerad riskbaserad strategi för förhandskontroller som omfattar de risker som är relevanta för projekten och som rör stödmottagarna. Europas järnvägar, EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare bör även ta fram en intern praktisk vägledning om hur en riskbaserad övervakning ska		I början av 2024 genomförde EuroHPC sin interna vägledning om en riskbaserad metod för intern kontroll av verksamhet och projekt inom Horisont 2020. Europas järnvägar kommer enbart att använda bidrag i form av enhetsbelopp vid genomförandet av sin verksamhet inom Horisont Europa. I slutet av 2023 genomförde Europas järnvägar sin egen strategi för förhandskontroller inom Horisont Europa, som

Åtgärd nummer/ år	Gemensamt företag	Revisionsrättens åtgärd	Revisionsrättens analys av framsteg i genomförandet av åtgärderna	
			Genomförande-grad	Kommentarer
	för halvledare	genomförs på projekt- och stödmottagarnivå och hur personalen ska använda riskhanteringsmodulen i Compass.		<p>inbegriper en riskbaserad metod för bidrag i form av enhetsbelopp. Denna strategi kommer också att tillämpas på pågående projekt inom Horisont 2020 som får bidrag i form av enhetsbelopp.</p> <p>I maj 2024 införde det gemensamma företaget för halvledare sin riskbaserade strategi för förhandskontroller avseende verksamhet inom Horisont 2020 och Horisont Europa.</p>
6/2022	Sesar, Ren luftfart, det gemensamma företaget för halvledare, Europas järnvägar och EuroHPC	De gemensamma företagen bör se till att alla förstärkta övervakningsåtgärder åtföljs av specifika kontrollåtgärder riktade mot de identifierade riskerna och att de följs upp inom en på förhand fastställd tidsfrist.		De gemensamma företagen har inkluderat specifik vägledning om förstärkt övervakning i sina respektive strategiska instruktioner för interna riskbaserade förhandskontroller. De senaste rapporterna om förstärkta övervakningsåtgärder visar att vägledningen har tillämpats korrekt av det gemensamma företags personal.
7/2022	Alla gemensamma företag (utom Europas järnvägar och F4E)	Inom ramen för Horisont Europa bör alla gemensamma företag genomföra en riskbaserad metod för bidragsförvaltning som omfattar de viktigaste faserna, från utarbetandet av bidragsöverenskommelsen till utbetalningen. I samband med detta bör de gemensamma företagen framför allt se till att		I februari 2024 utarbetade de gemensamma företag som är verksamma inom forskning och innovation en gemensam metod och vägledning för genomförandet av kommissionens gemensamma revisionstjänsts kontrollstrategi för Horisont Europa, som tillhandahåller alternativa mekanismer och indikatorer för säkerhet för att kompensera för det faktum att kommissionens kontrollstrategi för Horisont Europa inte beaktat de specifika behoven av säkerhet i samband med bidragsbetalningar till de gemensamma företagen. Särskilt gäller att kommissionens

Åtgärd nummer/ år	Gemensamt företag	Revisionsrättens åtgärd	Revisionsrättens analys av framsteg i genomförandet av åtgärderna	
			Genomförande-grad	Kommentarer
		<p>a) stödmottagare och projekt som utgör en potentiell risk genomgår skärpta förhandskontroller eller efterhandsrevisioner,</p> <p>b) viktiga resultat av efterhandsrevisioner vederbörligen beaktas i riskbedömningen för framtida förhandskontroller.</p>		<p>gemensamma revisionstjänst, i fråga om Horisont Europa, inte längre kommer att utföra efterhandsrevisioner av ett representativt urval av stödmottagare eller beräkna felprocenten för varje gemensamt företag. Kommissionens gemensamma revisionstjänst är för närvarande i en fas där man testar de gemensamma företagens gemensamma strategi.</p> <p>Europas järnvägar – det enda gemensamma företaget som uteslutande använder bidrag i form av enhetsbelopp för Horisont Europa – valde bort den gemensamma strategin och antog i december 2023 sin egen kontrollstrategi för bidrag i form av enhetsbelopp.</p> <p>Måldatum för genomförande: Slutet av 2024.</p>

Källa: Revisionsrätten.

De gemensamma företagens svar på kapitel 1 och 2

1.13

Det gemensamma företaget för halvledare vill betona att den ytterligare finansieringen enligt förordningen om halvledare är betydande, med 925 miljoner euro från Horisont Europa-programmet och 1 450 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa.

2.29

Efter revisionsrättens begäran om ett förtydligande av uppdelningen mellan de finansiella resurser som förvaltas av kommissionen och de som förvaltas av det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster och det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 efter att de blivit finansiellt självständiga, har de gemensamma företagen integrerat tillräckligt med ytterligare information i noterna till sina slutliga årsredovisningar för 2023 för att göra den offentliggjorda informationen tydligare.

Åtgärd 6

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster och det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 kommer (via sina back office-arrangemang för redovisningstjänster) att informera kommissionens GD Budget om frågan, eftersom den är den enda EU-myndighet som kan besluta om det finns behov av att nyinrättade EU-organ (t.ex. gemensamma företag och byråer) utarbetar särskilda riktlinjer för presentationen av de första årsredovisningarna.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 3

Revisionsförklaringar

om EU:s gemensamma företag

3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna

Grund för uttalandena

3.1.1. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av IFAC och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Intosai. I avsnittet om revisorns ansvar nedan beskrivs vilket ansvar vi har enligt dessa standarder. Vi har uppfyllt kraven på oberoende och våra etiska skyldigheter enligt International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) och dess etiska riktlinjer för yrkesverksamma revisorer. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för vårt uttalande.

Ledningens och styrelsens ansvar

3.1.2. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och de gemensamma företagens budgetförordningar ansvarar ledningen för varje gemensamt företag för att upprätta och lägga fram räkenskaperna på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och för att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den interna kontroll som är relevant när det gäller att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig detta beror på oegentligheter eller misstag. Ledningen ska också se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och uppgifter som presenteras i årsredovisningarna följer ramverket av lagar och andra författningar som styr dem. Ledningen för varje gemensamt företag har det slutliga ansvaret för att de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna är lagliga och korrekta.

3.1.3. När räkenskaperna upprättas är det ledningens ansvar att bedöma det gemensamma företags förmåga att fortsätta verksamheten, upplysa om frågor som rör dess status när det gäller fortsatt drift och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida ledningen inte har för avsikt att antingen avveckla enheten eller upphöra med verksamheten eller inte har något annat realistiskt alternativ än att göra något av detta.

3.1.4. Styrelsen ansvarar för tillsynen över det gemensamma företags process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna

3.1.5. Vårt mål är att uppnå rimlig säkerhet om att de gemensamma företagens räkenskaper inte innehåller väsentliga felaktigheter och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta samt att på grundval av revisionen lämna revisionsförklaringar om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet till Europaparlamentet och rådet. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet men ingen garanti för att väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad alltid upptäcks vid revisionen. Felaktigheter kan ha sin grund i oegentligheter eller misstag och betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i räkenskaperna.

3.1.6. När det gäller intäkter granskar vi bidragen från kommissionen, andra partner eller deltagande länder och bedömer de gemensamma företagens förfaranden för att uppbära eventuella andra intäkter.

3.1.7. När det gäller kostnader granskar vi betalningstransaktioner när kostnaderna har uppkommit, bokförts och godkänts. Den granskningen omfattar alla betalningar vid den tidpunkt de görs utom förskott. Vi granskar förskott när mottagarna av medel har lämnat underlag som visar att medlen har använts på rätt sätt och när det gemensamma företaget har godkänt underlagen och reglerat förskottsbetalningen samma år eller senare.

3.1.8. I enlighet med ISA och Issai tillämpar vi professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Vi vidtar även följande åtgärder:

- Vi identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer Europeiska unionens rättsliga ram, oavsett om riskerna avser oegentligheter eller misstag. Vi utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker. Vi inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra uttalanden. Risker för att väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad som beror på oegentligheter inte upptäcks är större än om de beror på misstag eller andra fel, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet eller felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen.
- Vi skaffar oss en förståelse av de interna kontroller som är relevanta för revisionen i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i de interna kontrollerna.

- Vi utvärderar ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar.
- Vi kommer, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, fram till en slutsats om huruvida ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är ändamålsenlig och huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om det gemensamma företagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att hänvisa till därmed sammanhängande upplysningar i räkenskaperna i vår granskningsrapport eller, om upplysningarna inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår granskningsrapport. Men framtida händelser eller förhållanden kan förorsaka att enheten inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Vi utvärderar räkenskapernas och upplysningarnas övergripande presentation, struktur och innehåll, och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av de underliggande transaktionerna och händelserna.
- Vi inhämtar tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende de gemensamma företagens finansiella information för att kunna göra ett uttalande om räkenskaperna och de underliggande transaktionerna. Vi är ansvariga för styrningen, övervakningen och utförandet av revisionen. Vi är ensamma ansvariga för våra revisionsuttalanden.
- Vi beaktar det revisionsarbete som en oberoende extern revisor har utfört avseende de gemensamma företagens räkenskaper i enlighet med artikel 70.6 i budgetförordningen.

3.1.9. När det gäller de gemensamma företagens forskningskostnader inom Horisont 2020-programmet utför den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. När det gäller resultaten av den gemensamma revisionstjänstens efterhandsrevisioner ansåg kommissionen i sitt förslag till förordning om Horisont 2020⁷ att en risk för fel, på årsbasis, mellan 2 % och 5 % är ett realistiskt mål med hänsyn till kostnaderna för kontroller och komplexiteten i reglerna för ersättning av kostnaderna för forskningsprojekt. Kommissionens mål är att uppnå en nivå för kvarstående fel som ligger så nära 2 % som möjligt vid avslutandet av Horisont 2020-programmet. När det gäller de gemensamma företagens forskningskostnader inom programmet Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten för efterhandsrevisionerna. Den gemensamma revisionstjänsten gick dock över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av den gemensamma företagen.

---

⁷ KOM(2011) 809.

3.1.10. Vi informerar ledningen om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkt för revisionen och viktiga granskningsresultat, inbegripet betydande brister i de interna kontrollerna som vi har identifierat under vår revision.

3.1.11. Bland de förhållanden som vi har informerat de gemensamma företagen om fastställer vi vilka som var av störst betydelse vid vår revision av räkenskaperna för den aktuella perioden och som därför utgör områden av särskild betydelse för revisionen. Vi beskriver dessa förhållanden i vår granskningsrapport, såvida inte lagstiftning eller förordningar förbjuder offentliggörande av upplysningarna i fråga, eller vi, under synnerligen ovanliga omständigheter, beslutar att inte informera om ett förhållande i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än fördelarna för allmänintresset med offentliggörandet.

Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram

3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3

Inledning

3.2.1. Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar 3) ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁸. Det gemensamma företaget Sesar 3 ersatte det gemensamma företaget Sesar som bildades i februari 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en period på åtta år⁹ (Sesar 1) och förlängdes i juni 2014 för att kunna fortsätta vara verksamt inom programmet Horisont 2020¹⁰.

3.2.2. Det gemensamma företaget Sesar 3 är ett offentlig-privat partnerskap för att utveckla en moderniserad europeisk flygledningstjänst och för att genom forskning och innovation främja uppnåendet av ett **digitalt europeiskt luftrum**. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (**Eurocontrol**) och mer än 50 organisationer som representerar luftfartens hela värdekedja, inbegripet flygplatser, alla kategorier av användare av luftrummet, leverantörer av flygtrafiktjänster, drönaroperatörer och leverantörer av drönartjänster, samt tillverkningsindustrin och forskningssamfundet.

---

⁸ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁹ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar).

¹⁰ Rådets förordning (EU) nr 721/2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.3. *Tabell 3.2.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.**Tabell 3.2.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget**

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	241,5	146,9	64 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	111,2	158,8	-30 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	32	36	-11 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.2.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.2.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. De minskade åtagandena i budgeten för 2023 återspeglade det lägre antalet ansökningsomgångar för projekt inom Horisont Europa. Ökningen av betalningsbudgeten för 2023 omfattade de mellanliggande betalningarna i samband med pågående projekt inom Horisont 2020 och de betydande utbetalningarna av förfinansiering i samband med bidragsöverenskommelser och kontrakt som det gemensamma företaget planerade att ingå före årets slut 2023 inom programmet Horisont Europa.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.2.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget Sesar 3:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.2.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper, som består av årsredovisningen¹¹ och rapporterna om budgetgenomförandet¹² för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om de preliminära räkenskapernas tillförlitlighet

3.2.7. Vi anser att det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

---

¹¹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

¹² Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.2.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.2.11. *Tabell 3.2.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget Sesar 3

Tabell 3.2.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och bilaterala avtal)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörighet)	555,8	29,3	Ej tillämpligt	585,0	563,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	563,0
Eurocontrol	467,0	25,0	Ej tillämpligt	492,0	16,8	274,1	51,8	Ej tillämpligt	342,7
Privata medlemmar	280,0	18,5	Ej tillämpligt	298,5	14,0	234,1	53,3	Ej tillämpligt	301,4
Totalt	1 302,8	72,8	Ej tillämpligt	1 375,5	593,7	508,2	105,1	Ej tillämpligt	1 207,0

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Eurocontrol nådde endast cirka 70 % av sitt mål för bidrag till operativ verksamhet

3.2.12. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för verksamhet inom Horisont 2020 är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. EU:s och de privata medlemmarnas åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa verksamhet hade redan uppnått målen för bidragsnivån till operativ verksamhet vid utgången av 2022. Men Eurocontrol gjorde endast slutliga rättsliga åtaganden för 70 % av dess mål för bidrag till operativ verksamhet. Det gemensamma företaget kommer därför inte att ha alla planerade bidrag till sitt förfogande för att kunna genomföra sin del av programmet fullt ut. Vid utgången av 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 36,8 miljoner euro (eller 6,6 %) för projekt och kontrakt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag på 105,1 miljoner euro.

Genomförandet av programmet Horisont Europa

3.2.13. *Tabell 3.2.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget Sesar 3

Tabell 3.2.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	570,0	30,0	600,0	157,2	2,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	159,2
Privata medlemmar	475,0	25,0	500,0	0,0	Ej tillämpligt	7,7	55,5	63,2
Eurocontrol	475,0	25,0	500,0	6,1	Ej tillämpligt	7,0	14,9	27,9
Totalt	1 520,0	80,0	1 600,0	163,3	2,0	14,7	70,3	250,3

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.2.14. Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företagens medlemmar gjort åtaganden för 354 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom programmet Horisont Europa. De validerade kontantbidragen från EU till det gemensamma företaget på 157,2 miljoner euro rörde främst utbetalningar av förfinansiering.

Lågt genomförande av budgeten för administrativa betalningar för 2023

3.2.15. Vid årets slut 2023 hade genomförandegraderna för budgeten för administrativa betalningar (avdelning 2) minskat till 54 % (2022: 81 %). Enligt det gemensamma företaget berodde detta på Eurocontrol, som sköt upp faktureringen av ett betydande kontrakt för it-tjänster från 2023 till 2024.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.2.16. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa utförde den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 4,8 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,6 %¹³. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon felprocent för vart och ett av den gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

¹³ Avsnitt 4.1.1.2.3 i det gemensamma företaget Sesar 3:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.17. För att bedöma det gemensamma företagens kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna¹⁴. Vi fann inga allvarliga kvantifierbara fel eller brister i kontroller avseende det gemensamma företagens stödmottagare i urvalet.

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.2.18. Enligt det gemensamma företagens ram för intern kontroll, som bygger på [Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap så att de återspeglar organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. 2023 noterade kommissionens tjänst för internrevision, som fungerar som det gemensamma företagens internrevisor, att det gemensamma företagens plan för driftskontinuitet inte hade uppdaterats sedan januari 2016. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företagens driftsmiljö, såsom det gemensamma företagens nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, dess omlokalisering till Eurocontrols huvudkontor i Bryssel i februari 2023, förändringar i dess operativa it-system, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetshot.

Avsaknad av en policy för intern kontroll av känsliga funktioner

3.2.19. Känsliga funktioner, både potentiella och faktiska, bör definieras och hanteras inom gemensamma företags ramar för intern kontroll, som bygger på [Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#). Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget ännu inte någon policy om hanteringen av känsliga funktioner på plats. Genom en sådan policy fastställs en nödvändig intern kontroll, som innebär att det gemensamma företaget kan identifiera känsliga funktioner, hålla dem uppdaterade, och utforma lämpliga kontrollåtgärder för att förebygga eller minska riskerna för otillbörliga handlingar eller oegentligheter, såsom bedräglig rapportering, förlust av tillgångar, röjande av känslig information samt korruption.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.2.20. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

---

¹⁴ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget Sesar 3

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företagets årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts
2	2022	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden inom Horisont 2020 minskade till 54 % (2021: 93 %). Enligt det gemensamma företagets rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen för 2022 berodde detta på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-krisen. Därför behövde varaktigheten för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.	Det gemensamma företaget gjorde de sista betalningarna inom Horisont 2020 i januari 2024 och avslutade programmet.	Har genomförts

Det gemensamma företagens svar

3.2.18 Det gemensamma företaget Sesar 3 erkänner Europeiska revisionsrättens iakttagelse och har inlett uppdateringen av sin kontinuitetsplan.

3.2.19 Det gemensamma företaget Sesar 3 instämmer med Europeiska revisionsrätten och kommer att upprätta en ram för hanteringen av känsliga funktioner. I detta sammanhang vill det gemensamma företaget Sesar 3 betona att det redan har genomfört robusta kontroller för att minska de risker som revisorerna identifierat. Dessa kontroller omfattar väldefinierade förvaltningsstrukturer, tydliga roller i de finansiella processerna, åtskillnad av arbetsuppgifter och omfattande åtgärder för bedrägeribekämpning.

3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart

Inledning

3.3.1. Det gemensamma företaget för ren luftfart ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031¹⁵. Det gemensamma företaget för ren luftfart ersatte det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet inom flygteknik, som bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod¹⁶ (Clean Sky) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020¹⁷ (Clean Sky 2).

3.3.2. Det gemensamma företaget för ren luftfart är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation för omvandling av luftfarten mot en hållbar och klimatneutral framtid. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och de organisationer från luftfartssektorn som anges i bilaga I till den gemensamma grundläggande rättsakten¹⁸. Dessutom har det gemensamma företaget för ren luftfart associerade medlemmar som valts ut genom inbjudningar att anmäla intresse.

---

¹⁵ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

¹⁶ Rådets förordning (EG) nr 71/2007 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky.

¹⁷ Rådets förordning (EU) nr 558/2014 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky 2.

¹⁸ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

3.3.3. *Tabell 3.3.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.**Tabell 3.3.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget**

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	486,4	415,3	17 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	269,0	411,2	-35 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	38	41	-7 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.3.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.3.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. 2023 fortsatte det gemensamma företaget att genomföra programmen Horisont 2020 och Horisont Europa. Den minskade åtagandebudgeten för 2023 återspeglade det lägre värdet på den ansökningsomgång som utlystes 2023 för projekt inom Horisont Europa. Ökningen av betalningsbudgeten för 2023 omfattade de mellanliggande betalningarna i samband med pågående projekt inom Horisont 2020 och de betydande utbetalningarna av förfinansiering i samband med bidragsöverenskommelser som det gemensamma företaget planerade att ingå före årets slut 2023 inom programmet Horisont Europa.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.3.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för ren luftfarts lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.3.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper, som består av årsredovisningen¹⁹ och rapporterna om budgetgenomförandet²⁰ för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.3.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Övriga upplysningar

3.3.8. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.12 i räkenskaperna för 2023, som beskriver det fortsatta arbetet med införandet av ett nytt budget-, redovisnings- och

¹⁹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

²⁰ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

ekonomisystem (Summa) där det gemensamma företaget för ren luftfart ingår i ett pilotprojekt för utveckling och testning av systemet för Europeiska kommissionens räkning. Vi uttalar oss inte med reservation i detta avseende.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.9. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.10. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.3.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.3.12. *Tabell 3.3.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Tabell 3.3.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 716,0	39,0	Ej tillämpligt	1 755,0	1 713,5	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 713,5
Privata medlemmar	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,5	829,3	244,3	1 407,7	2 511,8
Totalt	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 744,0	829,3	244,3	1 407,7	4 225,3

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden översteg deras bidragsmål

3.3.13. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser. Medlemmarnas åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa och kompletterande verksamhet översteg deras mål för operativa bidrag vid utgången av 2023. Vid årets slut 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 41 miljoner euro (eller 2,4 %) under de kommande åren för projekt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 244,3 miljoner euro och naturabidrag till kompletterande verksamhet på 153,4 miljoner euro.

Genomförandet av programmet Horisont Europa

3.3.14. *Tabell 3.3.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.3.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 660,8	39,2	1 700,0	376,7	176,9	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	553,6
Privata medlemmar	2 360,8	39,2	2 400,0	3,8	Ej tillämpligt	0,0	507,8	511,6
Totalt	4 021,6	78,4	4 100,0	380,5	176,9	0,0	507,8	1 065,2

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

3.3.15. Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 616,9 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom programmet Horisont Europa. De validerade kontantbidragen från EU till det gemensamma företaget på 376,7 miljoner euro rörde främst utbetalningar av förfinansiering.

Lågt genomförande av budgeten för infrastrukturutgifter 2023 (avdelning 2)

3.3.16. Vid årets slut 2023 var genomförandegraden för betalningsbudgeten avseende infrastruktur (avdelning 2) fortsatt låg och uppgick till 60 % (2022: 55 %). Enligt det gemensamma företaget berodde den låga genomförandegraden främst på externa tjänster som man gjort åtaganden för 2023, men som ännu inte levererats eller fakturerats.

Ackumulering av outnyttjade finansiella EU-bidrag

3.3.17. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 minskade till 51 %. Enligt det gemensamma företaget berodde detta främst på att det gemensamma företagens tekniskt komplexa verksamhet inom programmet Horisont Europa kom i gång långsammare än förväntat, vilket resulterade i lägre ersättningsanspråk, att projekt förlängdes, vilket resulterade i lägre behov av förfinansiering, och att slutförandet av pågående verksamhet inom Horisont 2020 försenades. 2023 begärde det gemensamma företaget ytterligare finansiella EU-bidrag på 178 miljoner euro utöver de kontantbidrag som behövdes för planerade betalningar det året. Följden blev att det gemensamma företaget vid årets slut hade ackumulerat ett överskott i likvida medel på 237 miljoner euro. Detta ackumulerade överskott i likvida medel fanns därför inte tillgängligt för EU för att finansiera annan EU-verksamhet det året och visar på brister i det gemensamma företagens planering av likvida medel.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.3.18. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa utförde den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisioner. När det gäller det gemensamma företagens kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 1,8 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,9 %²¹. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad

---

²¹ Avsnitt 4.1.1 i [det gemensamma företaget för ren luftfarts konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023](#).

Det gemensamma företaget för ren luftfart

metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts.

3.3.19. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna²². I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av att indirekta kostnader felaktigt tagits med i stödmottagarens ersättningsanspråk för direkta kostnader samt att en felaktig växelkurs använts.

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.3.20. Enligt det gemensamma företags ram för intern kontroll, som bygger på [Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap för att anpassa dem till organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. Det gemensamma företaget antog, tillsammans med de andra gemensamma företag som är lokaliserade i samma byggnad i Bryssel, en gemensam plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap 2018. De deltagande gemensamma företagen uppdaterade dock den gemensamma planen för driftskontinuitet 2020 och testade den gemensamma planen för katastrofberedskap senast i januari 2019. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företags driftsmiljö sedan dess, såsom det gemensamma företags nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, förändringar i de operativa it-systemen, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetsshot.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.3.21. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

---

²² När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2020	Det gemensamma företaget ökade sin användning av tillfällig arbetskraft betydligt. Genom denna praxis skapas i praktiken ett antal fasta tjänster utöver dem som anges i tjänsteförteckningarna. Detta tyder på att det gemensamma företags ordinarie personalstyrka inte är tillräcklig för att genomföra det gemensamma företags forsknings- och innovationsagenda och tillhörande arbetsplaner. Situationen innebär också betydande risker för det gemensamma företaget, såsom svårigheter att behålla nyckelkompetenser, otydliga kanaler för ansvarsutkrävande och lägre personaleffektivitet, vilket skulle kunna inverka negativt på hur det gemensamma företaget presterar i stort.	Under 2023 fortsatte det gemensamma företaget att använda ett betydande antal tillfälliga arbetstagare, som det förklarade berodde på begränsningarna i tjänsteförteckningen över fast anställda och den exceptionellt höga arbetsbördan till följd av det parallella genomförandet av programmen Horisont 2020 och Horisont Europa.	Pågår
2	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företags resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företags årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
3	2022	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för verksamhet inom Horisont 2020 var 78 % (2021: 83 %). För ett betydande antal pågående Horisont 2020-projekt blev den tekniska verksamheten försenad eller behövde minskas på grund av covid-19-pandemin. Dessa projekt behövde därför ändras eller förlängas och slutbetalningarna fick skjutas upp till 2023.	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 för verksamhet inom Horisont 2020 och Horisont Europa minskade till 51 % (se punkt 3.3.17).	Pågår
4	2022	Vid årets slut 2022 var genomförandegraden för det gemensamma företagets budget för administrativa betalningar (avdelning 2) 54 %, vilket var lågt. Enligt det gemensamma företagets rapport om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen berodde detta främst på att de it- och kommunikationstjänster som tillhandahölls under det sista kvartalet 2022 skulle betalas 2023 och att kostnaderna för de tjänster som kommissionen tillhandahöll hade minskat.	Vid årets slut 2023 var genomförandegraden för budgeten för infrastrukturutgifter (avdelning 2) fortsatt låg och uppgick till 60 % (se punkt 3.3.16).	Pågår

Det gemensamma företagets svar

3.3.16. Det gemensamma företaget för ren luftfart bekräftar revisionsrättens iakttagelse. Det vill dock klargöra att det låga genomförandet av budgeten för infrastrukturutgifter (avdelning 2) endast motsvarade 0,4 procent av det gemensamma företagets hela betalningsbudget för 2023.

3.3.17 Det gemensamma företaget för ren luftfart hanterar tekniskt komplexa projekt som också påverkas av händelser som ligger utanför det gemensamma företagets kontroll. Det gemensamma företaget drog därför nytta av den flexibilitet som dess budgetförordning medger när det gäller genomförandet av finansieringen under hela programperioden, nämligen för att under de kommande tre budgetåren få använda EU:s kontantbidrag när de väl mottagits.

Det gemensamma företaget använder Europeiska kommissionens likviditetstjänster som ett virtuellt bankkonto och för transaktioner mellan företag, vilket minskar riskerna kopplade till höga summor ackumulerade likvida medel. Slutligen har det gemensamma företaget uppdaterat sina behov av likvida medel för 2024 vad gäller betalningar och har redan minskat sin begäran om finansiella bidrag från EU för 2024.

3.3.19 Det gemensamma företaget för ren luftfart bekräftar revisionsrättens iakttagelse. Det gemensamma företaget vill betona att det har vidtagit flera förhandsåtgärder i syfte att motverka liknande fel genom att öka medvetenheten bland bidragsmottagare och den personal inom företaget som ansvarar för genomförandet av bidrag.

3.3.20 Det gemensamma företaget för ren luftfart har tillsammans med andra gemensamma företag upprättat back office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik (IKT) i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten.

Dessa arrangemang omfattar IKT-styrning mellan de gemensamma företagen, förvaltning av delad IKT-infrastruktur, förvaltning av IKT-verktyg och IKT-tjänster samt säkerhets- och efterlevnadshantering (inklusive cybersäkerhet).

Den gemensamma årliga arbetsplanen för 2024 (antagen den 15 december 2023) innehåller bland annat en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitetsplanen/katastrofplanen under 2024.

3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Inledning

3.4.1. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031²³. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ersatte det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel som bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod²⁴ (IMI 1) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020²⁵ (IMI 2).

3.4.2. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på tvärvetenskaplig, hållbar och patientcentrerad forskning och innovation på hälsoområdet. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och de europeiska branschorganisationerna.

3.4.3. *Tabell 3.4.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.4.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	225,9	174,8	29 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	223,2	272,4	-18 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	44	49	-10 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.4.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.4.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen.

²³ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

²⁴ Rådets förordning (EG) nr 73/2008 om bildande av det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel.

²⁵ Rådets förordning (EU) nr 557/2014 om bildande av det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel 2.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Ökningen av betalningsbudgeten för 2023 omfattade de mellanliggande betalningarna i samband med pågående projekt inom sjunde ramprogrammet och Horisont 2020 och de betydande utbetalningarna av förfinansiering i samband med bidragsöverenskommelser och kontrakt som det gemensamma företaget planerade att ingå före årets slut 2023 inom programmet Horisont Europa.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.4.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.4.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper, som består av årsredovisningen²⁶ och rapporterna om budgetgenomförandet²⁷ för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

---

²⁶ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

²⁷ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.4.7. Vi anser att det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.4.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av sjunde ramprogrammet

Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget ännu inte avslutat genomförandet av sjunde ramprogrammet

3.4.11. *Tabell 3.4.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för sjunde ramprogrammet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.4.2 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	966,0	34,0	Ej tillämpligt	1 000,0	938,4	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	938,4
Privata medlemmar	966,0	34,0	Ej tillämpligt	1 000,0	21,9	816,3	30,3	Ej tillämpligt	868,5
Totalt	1 932,0	68,0	Ej tillämpligt	2 000,0	960,3	816,3	30,3	Ej tillämpligt	1 806,9

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.4.12. Vid årets slut 2023 hade EU:s och de privata medlemmarnas rättsliga åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa verksamhet uppnått cirka 97 % respektive 95 % av sina respektive bidragsmål för sjunde ramprogrammet. År 2024, elva år efter att programmet löpt ut, har det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa planerat att det sista pågående projektet inom sjunde ramprogrammet ska avslutas i oktober 2024, och därefter kommer programmet att avslutas.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.4.13. *Tabell 3.4.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade vid årets slut 2023.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Tabell 3.4.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 595,4	42,6	Ej tillämpligt	1 638,0	1 125,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 125,0
EFPIA och associerade partner	1 595,4	42,6	Ej tillämpligt	1 638,0	39,3	1 072,3	182,3	Ej tillämpligt	1 293,9
Totalt	3 190,8	85,2	Ej tillämpligt	3 276,0	1 164,3	1 072,3	182,3	Ej tillämpligt	2 418,9

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden uppnådde 91 % respektive 94 % av deras bidragsmål

3.4.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser. EU:s och de privata medlemmarnas åtaganden hade uppnått 91 % respektive 94,4 % av sina respektive bidragsmål vid årets slut 2022. Vid årets slut 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 356,5 miljoner euro (eller 24,6 %) under de kommande åren för projekt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag på 182,3 miljoner euro.

Genomförandet av programmet Horisont Europa

3.4.15. *Tabell 3.4.4* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Tabell 3.4.4 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 169,8	30,2	1 200,0	72,9	9,9	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	82,8
Privata medlemmar och bidragande partner	1 169,8	30,2	1 200,0	2,7	Ej tillämpligt	0,1	14,4	17,2
Totalt	2 339,6	60,4	2 400,0	75,6	9,9	0,1	14,4	100,0

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

På det gemensamma företags nivå får naturabidrag till kompletterande verksamhet inte överskrida 40 % av de privata medlemmarnas sammanlagda naturabidrag.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.4.16. Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 382,2 miljoner euro och dess privata medlemmar och bidragande partner för 216 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom programmet Horisont Europa. De validerade kontantbidragen från EU till det gemensamma företaget på 72,9 miljoner euro rörde främst utbetalningar av förfinansiering.

Lågt genomförande av budgeten för infrastrukturutgifter 2023 (avdelning 2)

3.4.17. Vid årets slut 2023 var genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbudgetarna för infrastrukturutgifter (avdelning 2) låga och uppgick till 69 % respektive 67 %. Enligt det gemensamma företaget minskade dess kostnader för kommunikation och evenemang betydligt under 2023 till följd av att användningen av virtuella möten och evenemang ökade.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.4.18. När det gäller kostnader inom sjunde ramprogrammet utförde det gemensamma företaget efterhandskontroller till och med slutet av 2023. Som slutliga felnivåer för kostnader inom sjunde ramprogrammet offentliggjorde det därför en representativ felnivå på 2,1 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,8 %. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller det gemensamma företags kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,6 % och en procentsats för kvarstående

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

fel på 1,6 %²⁸. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.4.19. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna²⁹. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av icke stödberättigande personalkostnader som berodde på att en felaktig beräkningsmetod tillämpats och att ersättning hade begärts för personalkostnader för anställda som enbart hade arbetat med andra projekt.

Brister i utformningen och utvärderingen av ett betydande upphandlingsförfarande

3.4.20. För ett upphandlingsförfarande under 2023 som avsåg analystjänster på cirka 0,5 miljoner euro upptäckte det gemensamma företags interna kontroll varken brister i utformningen av kravspecifikationerna eller brister i processen för att utvärdera finansieringsförslagen som hade kunnat snedvrída konkurrensen. Om dessa brister inte åtgärdas i framtida upphandlingsförfaranden kan de resultera i oriktiga kontrakt och betalningar.

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.4.21. Enligt det gemensamma företags ram för intern kontroll, [som bygger på Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap för att anpassa dem till organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. Det gemensamma företaget antog, tillsammans med de andra gemensamma företag som är lokaliserade i samma byggnad i Bryssel, en gemensam plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap 2018. De deltagande gemensamma företagen uppdaterade dock den gemensamma planen för driftskontinuitet 2020 och testade den gemensamma planen för katastrofberedskap senast i januari 2019. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företags driftsmiljö sedan dess, såsom det gemensamma

²⁸ Avsnitt 4.1 i [det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023](#).

²⁹ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

företagets nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, förändringar i de operativa it-systemen, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetshot.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.4.22. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företagets årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Det gemensamma företagets svar

3.4.14. Denna situation berodde främst på att omkring 139 miljoner euro av den planerade EU-finansieringen inte användes inom ramen för 2019 års ansökningsomgångar. Det gemensamma företagets styrelse beslutade att minska EU:s budget i motsvarande grad.

Om man ser till IMI2-programmet som helhet överstiger de privata medlemmarnas höga nivå av rättsliga åtaganden för det gemensamma företagets Horisont 2020-verksamhet EU:s åtaganden. I slutet av 2023 pågick fortfarande 59 Horisont 2020-projekt. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa förväntar sig därför att uppnå de program mål som fastställs i rådets förordning (EU) nr 557/2014 och kommer att fortsätta genomförandet av Horisont 2020-programmet fram till 2028/2029.

3.4.17. Det outnyttjade beloppet för betalningsbemyndiganden inom ramen för budgeten för infrastrukturutgifter (avdelning 2) i slutet av 2023 var omkring 1 miljon euro (eller 0,5 procent av det gemensamma företagets totala betalningsbudget för 2023).

3.4.20. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa tar revisionsrättens iakttagelser på stort allvar och vidtar åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna, som främst orsakades av brist på resurser och särskilda befogenheter samt tidspress.

Det gemensamma företaget har vidtagit följande korrigerande åtgärder:

- Översyn av interna processer och arbetsflöden för att säkerställa processägarskap samt principen om fyra ögon för att stärka verifieringsprocessen för upphandlingsdokumentation.
- Obligatorisk, regelbunden utbildning för all personal som arbetar med upphandling.
- Användning av interinstitutionella ramavtal i ännu större utsträckning.

Det gemensamma företaget kommer att börja använda verktyget för hantering av offentlig upphandling före utgången av 2024. Verktyget förväntas leda till ytterligare harmonisering av arbetsflödena, avhjälpan av förfarandemässiga brister och säkerställande av att principerna om åtskillnad mellan funktioner och om fyra ögon respekteras.

3.4.21. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa har tillsammans med andra gemensamma företag upprättat back office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik (IKT) i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten. Dessa arrangemang omfattar IKT-styrning mellan de gemensamma företagen, förvaltning av delad IKT-infrastruktur och förvaltning av IKT-verktyg och IKT-tjänster samt säkerhets- och efterlevnadshantering (inklusive cybersäkerhet).

Den för företagen gemensamma årliga arbetsplanen för 2024 antogs den 15 december 2023 och innehåller en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitetsplanen/katastrofplanen under 2024. Det gemensamma företaget leder

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa genomförandet av denna åtgärd och lade i juli 2024 fram ett utkast till dessa planer för samråd mellan de gemensamma företagen och efterföljande antagande.

3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Inledning

3.5.1. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031³⁰. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas ersatte det gemensamma teknikinitiativet för bränsleceller och vätgas (FCH) som bildades i maj 2008 inom sjunde ramprogrammet för perioden fram till och med den 31 december 2017³¹ (FCH 1) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020³² (FCH 2).

3.5.2. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas är ett offentlig-privat partnerskap för forskning och innovation inom vätgas- och bränslecellsteknik. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, branschorganisationen (Hydrogen Europe) och forskningsgruppen (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. *Tabell 3.5.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.5.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	327,8	118,3	177 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	268,9	314,3	-14 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	28	29	-3 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.5.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.5.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. Den

³⁰ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

³¹ Rådets förordning (EG) nr 521/2008 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.

³² Rådets förordning (EU) nr 559/2014 om bildande av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas 2.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

betydande ökningen av betalningsbudgeten för 2023, som inbegrep ytterligare medel från REPowerEU på 36 miljoner euro, skulle omfatta de mellanliggande betalningarna i samband med pågående projekt inom sjunde ramprogrammet och Horisont 2020 och de betydande utbetalningarna av förfinansiering i samband med bidragsöverenskommelser och kontrakt som det gemensamma företaget planerade att ingå före årets slut 2023 inom programmen Horisont Europa och REPowerEU.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.5.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för förnybar vätgas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.5.6. Vi har granskat

- a) räkenskaperna för det gemensamma företaget för förnybar vätgas, som består av årsredovisningen³³ och rapporterna om budgetgenomförandet³⁴ för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

---

³³ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

³⁴ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.5.7. Vi anser att räkenskaperna för det gemensamma företaget för förnybar vätgas för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.5.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av sjunde ramprogrammet

Det gemensamma företaget avslutade sjunde ramprogrammet 2023 något under bidragsmålen

3.5.11. *Tabell 3.5.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för sjunde ramprogrammet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.5.2 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	450,0	20,0	Ej tillämpligt	470,0	410,4	19,1	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	429,5
Privata medlemmar	450,0	20,0	Ej tillämpligt	470,0	17,9	457,8	0,0	Ej tillämpligt	475,7
Totalt	900,0	40,0	Ej tillämpligt	940,0	428,3	476,9	0,0	Ej tillämpligt	905,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.5.12. År 2023 – tio år efter sjunde ramprogrammets slut – gjorde det gemensamma företaget slutbetalningen på cirka 3 miljoner euro och validerade samtliga naturabidrag som privata medlemmar redovisat. När det gemensamma företaget avslutade programmet hade det nått 96 % av medlemmarnas rättsligt fastställda bidragsmål för operativ verksamhet.

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.5.13. *Tabell 3.5.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Tabell 3.5.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	646,0	19,0	Ej tillämpligt	665,0	634,4	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	634,4
Privata medlemmar	76,0	19,0	285,0	380,0	18,2	68,8	47,7	1 039,1	1 173,8
Totalt	722,0	38,0	285,0	1 045,0	652,6	68,8	47,7	1 039,1	1 808,2

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden nådde bidragsmålen

3.5.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020 är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. Medlemmarnas åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa och kompletterande verksamhet översteg deras mål för operativa bidrag vid utgången av 2022. Vid årets slut 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 53 miljoner euro (eller 8 %) under de kommande åren för projekt och kontrakt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 47,7 miljoner euro.

Försenat genomförande av 2023 års driftsbetalningsbudget för Horisont 2020-verksamhet

3.5.15. 2023 mottog det gemensamma företaget inga nya operativa åtagandebemyndiganden eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång för Horisont 2020-programmet 2020. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden fortsatte att minska till 69 % (2022: 81 %). Enligt det gemensamma företaget berodde detta på stödmottagarnas komplexa innovationsåtgärder, som krävde nationell eller regional medfinansiering, vilket gjorde att antingen projekten eller deras finansiella rapportering fick skjutas upp. Dessutom rapporterade det gemensamma företaget att ökade kostnader och problem i leveranskedjan till följd av covid-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsatte att påverka stödmottagarna under 2023. Därför behövde varaktigheten för flera viktiga innovationsåtgärder inom Horisont 2020 förlängas och betalningar skjutas upp till 2024.

Genomförandet av programmet Horisont Europa inbegripet REPowerEU

3.5.16. *Tabell 3.5.4* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

(kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.5.4 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa inbegripet REPowerEU (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	1 169,8	30,2	1 200,0	277,8	61,1	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	338,9
Privata medlemmar	969,8	30,2	1 000,0	0,0	Ej tillämpligt	685,3	247,2	932,5
Totalt	2 139,6	60,4	2 200,0	277,8	61,1	685,3	247,2	1 271,4

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Långt framskridet genomförande av Horisont Europa inbegripet REPowerEU

3.5.17. Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 452 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom programmet Horisont Europa. Kommissionen tillhandahöll ytterligare 200 miljoner euro från REPowerEU till det gemensamma företagets Horisont Europa-program för att fördubbla antalet vätgaskluster, vilket ska genomföras av det gemensamma företaget under perioden 2023–2025. De validerade kontantbidragen från EU till det gemensamma företaget på 277,8 miljoner euro rörde främst utbetalningar av förfinansiering. Samtidigt rapporterade privata medlemmar naturabidrag på cirka 932,5 miljoner euro, varav 685,3 miljoner euro rörde validerade naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Genomförandet av 2023 års budget för infrastrukturutgifter (avdelning 2) är fortfarande lågt

3.5.18. Vid årets slut 2023 var genomförandegraderna för de administrativa åtagande- och betalningsbudgetarna för infrastrukturutgifter (avdelning 2) trots förbättringar fortsatt låga och uppgick till 71 % respektive 61 % (2022: 62 % och 51 %). Enligt det gemensamma företaget sköts ingåendet av två viktiga ramavtal upp. De tillhörande specifika kontrakt som man planerat för kunde därför inte ingås och betalningar fick skjutas upp till 2024.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.5.19. När det gäller kostnader inom sjunde ramprogrammet utförde det gemensamma företaget efterhandsrevisioner fram till utgången av 2021. Baserat på dessa revisioner

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

offentliggjorde företaget som slutliga felnivåer för kostnader inom sjunde ramprogrammet en representativ felnivå på 2,0 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,1 % vid utgången av 2021. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller det gemensamma företags kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,8 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,6 %³⁵. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.5.20. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna³⁶. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av att ersättning felaktigt begärts för avdragsgill mervärdesskatt.

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.5.21. Enligt det gemensamma företags ram för intern kontroll, [som bygger på Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap för att anpassa dem till organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. Det gemensamma företaget antog, tillsammans med de andra gemensamma företag som är lokaliserade i samma byggnad i Bryssel, en gemensam plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap 2018. De deltagande gemensamma företagen uppdaterade dock den gemensamma planen för driftskontinuitet 2020 och testade den gemensamma planen för katastrofberedskap senast i januari 2019. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företags driftsmiljö sedan dess, såsom det gemensamma företags nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, förändringar i de operativa it-systemen, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetsshot.

---

³⁵ Avsnitt 4.1 i [det gemensamma företaget för förnybar vätgas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023](#).

³⁶ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Avsaknad av en policy för intern kontroll av känsliga funktioner

3.5.22. Känsliga funktioner, både potentiella och faktiska, bör definieras och hanteras inom gemensamma företags ramar för intern kontroll, som bygger på [Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#). Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget ännu inte fastställt någon policy för hantering av känsliga funktioner inom ramen för övervakningen av de interna kontrollerna. Genom en sådan policy fastställs en nödvändig intern kontroll, som innebär att det gemensamma företaget kan identifiera känsliga funktioner, hålla dem uppdaterade, och utforma lämpliga kontrollåtgärder för att förebygga eller minska riskerna för otillbörliga handlingar eller oegentligheter, såsom bedräglig rapportering, förlust av tillgångar, röjande av känslig information samt korruption.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.5.23. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företagets årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts
2	2022	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden inom Horisont 2020 var 81 % (2021: 88 %), vilket enligt det gemensamma företaget berodde på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Därför behövde varaktigheten för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden inom Horisont 2020 minskade ytterligare, till 69 %, främst till följd av externa faktorer utanför det gemensamma företagets kontroll (se punkt 3.5.15).	Pågår
3	2022	Vid årets slut 2022 var genomförandegraden för den administrativa budgeten (avdelning 2) 62 % av åtagandebemyndigandena och 51 % av betalningsbemyndigandena, vilket var lågt.	Genomförandegraderna för budgeten för infrastrukturutgifter 2023 var fortsatt låga och uppgick till 71 % av	Pågår

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
			åtagandebemyndigandena och 61 % av betalningsbemyndigandena (se punkt 3.5.18).	
4	2022	Enligt tjänsteföreskrifterna ³⁷ och det gemensamma företagets riktlinjer ska personalkommittén utse minst en ledamot till urvalskommittén för externa rekryteringsförfaranden. Vi konstaterade att det i urvalskommittén för det granskade rekryteringsförfarandet inte fanns någon ledamot som utsetts av personalkommittén.	Det gemensamma företaget inrättade sin egen personalkommitté 2023.	Har genomförts

³⁷ Artikel 9 jämförd med artikel 1a.

Det gemensamma företagets svar

3.5.12. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas instämmer i att det gemensamma företaget avslutade det sjunde ramprogrammet med en uppfyllandegrad på 96 procent av de totala målen för medlemmarnas lagstadgade bidrag till den operativa verksamheten. Det bör dock noteras att de privata medlemmarna uppnådde 101,2 procent av sina bidragsmål.

3.5.18. I slutet av 2023 uppgick det outnyttjade beloppet av betalningsbemyndiganden i budgeten för infrastrukturutgifter (avdelning 2) till cirka 1,3 miljoner euro (eller 0,4 procent av det gemensamma företagets totala betalningsbudget för 2023).

3.5.20. Det fel som identifierades i en slumpmässigt utvald och granskad Horisont 2020-betalning uppgick till 203 000 euro (eller 0,2 procent av det gemensamma företagets totala genomförda Horisont 2020-betalningar) och avsåg icke stödberättigande mervärdesskatt (moms).

3.5.21. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas har tillsammans med andra gemensamma företag upprättat back office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten. Dessa arrangemang omfattar IKT-styrning mellan de gemensamma företagen, förvaltning av delad IKT-infrastruktur, förvaltning av IKT-verktyg och IKT-tjänster samt säkerhets- och efterlevnadshantering (inklusive cybersäkerhet). Dess gemensamma årliga arbetsplan för 2024 (antagen den 15 december 2023) innehåller bland annat en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitets-/katastrofplanen under 2024. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa leder genomförandet av denna åtgärd och avser att i juli 2024 lägga fram ett utkast till dessa planer för samråd mellan de gemensamma företagen och därefter antagande.

3.5.22. För närvarande genomförs interna kontrollåtgärder för att minska riskerna i samband med känsliga funktioner, till exempel åtskillnad av arbetsuppgifter i enlighet med principen om fyra ögon, undertecknade förklaringar om intressekonflikter, undertecknade förklaringar om åtaganden och oberoende samt utbildningar om etik, dataskydd och hantering av känslig information. Den framtida policyn för känsliga funktioner för det gemensamma företaget för förnybar vätgas kommer att definiera roller och ansvarsområden, förtydliga definitioner samt tillhandahålla relevanta principer och metoder, en förteckning över potentiellt känsliga funktioner och riskreducerande åtgärder.

3.6. Det gemensamma företaget för halvledare

Inledning

3.6.1. Det gemensamma företaget för halvledare ligger i Bryssel och bildades i september 2023 inom ramen för programmen Horisont Europa och Ett digitalt Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031, genom en ändring av den gemensamma grundläggande rättsakten³⁸. Det ersatte det gemensamma företaget för viktig digital teknik som bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa³⁹.

3.6.2. Det gemensamma företaget för halvledare främjar utvecklingen av nästa generations innovativa halvledarteknik och stärker den europeiska kapaciteten för tillverkning av chip inom ramen för [initiativet chip för Europa](#). Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, [de deltagande staterna](#) och tre branschorganisationer.

3.6.3. [Tabell 3.6.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.6.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	518,4	222,2	133 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	835,7	261,4	220 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	33	25	32 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.6.4. Den betydande ökningen av det gemensamma företagets budget för åtaganden och betalningar i [tabell 3.6.1](#) var resultatet av 2023 års ändring av den gemensamma

³⁸ Rådets förordning (EU) 2023/1782 om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare.

³⁹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för halvledare

grundläggande rättsakten⁴⁰ som innebar att det gemensamma företaget för viktig digital teknik ombildades till det gemensamma företaget för halvledare.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.6.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för halvledares lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**.

Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.6.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper, som består av årsredovisningen⁴¹ och rapporterna om budgetgenomförandet⁴² för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

---

⁴⁰ Rådets förordning (EU) 2023/1782 om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare.

⁴¹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁴² Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.6.7. Vi anser att det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.6.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för halvledare

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.6.11. *Tabell 3.6.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.6.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik)	1 169,7	15,3	Ej tillämpligt	1 185,0	1 172,5	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 172,5
Privata medlemmar	1 617,5	40,0	Ej tillämpligt	1 657,5	25,4	608,0	1 052,0	Ej tillämpligt	1 685,4
Deltagande stater ⁽²⁾	1 170,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	1 170,0	990,7	0,0	0,0	Ej tillämpligt	990,7
Totalt	3 957,2	55,3	Ej tillämpligt	4 012,5	2 188,6	608,0	1 052,0	Ej tillämpligt	3 848,6

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

(2) Deltagande staters kontantbidrag på 990,7 miljoner euro är en uppskattning av det gemensamma företaget.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Merparten av naturabidragen från de gemensamma företagens privata medlemmar är ännu inte validerade

3.6.12. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller bidragsöverenskommelser. Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för EU:s maximala bidrag till operativ verksamhet på 1 169,7 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020-programmet. EU hade därför redan lämnat kontantbidrag till det gemensamma företaget på 1 147 miljoner euro för genomförandet av dem. Av det belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 75 miljoner euro (eller 6,4 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts.

3.6.13. Vid utgången av 2023 uppskattade det gemensamma företaget att de privata medlemmarnas potentiella slutliga naturabidrag till operativ verksamhet inom Horisont 2020 uppgick till 1 660 miljoner euro eller 103 % av minimimålet på 1 617,5 miljoner euro. Det gemensamma företaget kan beräkna och validera de privata medlemmarnas naturabidrag först när alla betalningar har gjorts både av det gemensamma företaget och de deltagande staterna och alla intyg för avslutat projekt med tillhörande intyg om årsredovisningen har mottagits. Vid utgången av 2022 och med beaktande av att endast ett begränsat antal Horisont 2020-projekt hade slutförts uppgick de validerade naturabidragen från näringslivet till 608 miljoner euro (eller 38 % av målet).

Det gemensamma företaget för halvledare

Merparten av bidragen från de gemensamma företagens deltagande stater har ännu inte redovisats

3.6.14. Enligt not 4.12 till det gemensamma företaget för halvledares årsredovisning för 2023 håller företaget på att se över de processer och tekniska metoder som används för att rapportera och validera de deltagande staternas kontantbidrag till de pågående programmen (Horisont 2020 och Horisont Europa). Enligt det gemensamma företaget ledde tekniska svårigheter till att uppgifterna om de deltagande staternas bidrag var ofullständiga när de slutliga räkenskaperna upprättades. Därför kunde det gemensamma företaget endast bekräfta de deltagande staternas bidrag på 672 miljoner euro för Horisont 2020- och Horisont Europa- verksamhet sammantaget.

Genomförandet av programmen Horisont Europa och Ett digitalt Europa

3.6.15. *Tabell 3.6.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.6.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa och Ett digitalt Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (enligt den gemensamma grundläggande rättsakten)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽³⁾	Uppskattade, ej validerade naturabidrag ⁽³⁾	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik) ⁽¹⁾	4 112,7	62,3	4 175,0	241,8	278,7	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	520,5
Privata medlemmar	2 511,1	26,3	2 537,4	1,5	Ej tillämpligt	0,0	76,0	77,5
Deltagande stater ⁽²⁾	4 112,7	Ej tillämpligt	4 112,7	81,9	0,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	81,9
Totalt	10 736,5	88,6	10 825,1	325,2	278,7	0,0	76,0	679,9

(1) EU:s finansiella bidrag fördelas enligt följande: a) upp till 2 720 miljoner euro från Horisont Europa, b) upp till 1 450 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa.

(2) Deltagande staters kontantbidrag på 81,9 miljoner euro är en uppskattning av det gemensamma företaget.

(3) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Försenat genomförande av projekt inom Horisont Europa och Ett digitalt Europa

3.6.16. Vid utgången av 2023 hade EU och det gemensamma företagets privata medlemmar endast gjort åtaganden för 598 miljoner euro för programmen Horisont Europa och Ett digitalt Europa. De validerade kontantbidragen från EU till det gemensamma företaget på 241,8 miljoner euro rörde främst utbetalningar av förfinansiering. Samtidigt rapporterade privata medlemmar naturabidrag på cirka 76 miljoner till genomförd verksamhet. Enligt det gemensamma företaget berodde detta på det sena ombildandet av det gemensamma

Det gemensamma företaget för halvledare

företaget för viktig digital teknik till det gemensamma företaget för halvledare i september 2023 och att den komplexa verksamheten kom i gång långsammare än förväntat inom dess nya ansvarsområde.

Ackumulering av outnyttjade finansiella EU-bidrag

3.6.17. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 minskade ytterligare, till 36 %. Enligt det gemensamma företaget berodde detta främst på det sena ombildandet av det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det gemensamma företaget för halvledare i september 2023. Denna ombildning åtföljdes av en betydande ökning av 2023 års driftsbetalningsbemyndiganden för den nya operativa verksamheten inom programmen för ett digitalt Europa och Horisont Europa. Den komplexa verksamheten kom dock i gång långsammare än förväntat för företaget inom det nya ansvarsområdet och det drabbades också av förseningar i samband med slutförandet av befintliga Horisont 2020-projekt. På grund av covid-19-pandemins efterdyningar behövde dessa projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till efter 2023. 2023 begärde det gemensamma företaget ytterligare finansiella EU-bidrag på 196 miljoner euro utöver de kontantbidrag som behövdes för planerade betalningar det året. Följden blev att det gemensamma företaget vid årets slut hade ackumulerat ett överskott i likvida medel på 438 miljoner euro. Detta ackumulerade överskott i likvida medel fanns därför inte tillgängligt för EU för att finansiera annan EU-verksamhet det året och visar på brister i det gemensamma företagens planering av likvida medel.

lakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.6.18. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa utförde den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisionerna. När det gäller det gemensamma företagens kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,3 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,3 %⁴³. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.6.19. För att bedöma det gemensamma företagens kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos

---

⁴³ Avsnitt 4.1.1 i [det gemensamma företaget för halvledares konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023](#).

Det gemensamma företaget för halvledare

slutmottagarna⁴⁴. Vi fann inga allvarliga kvantifierbara fel eller brister i kontroller hos det gemensamma företagens stödmottagare i urvalet.

Brister i utformningen och utvärderingen av ett betydande upphandlingsförfarande

3.6.20. För ett upphandlingsförfarande under 2023, som avsåg det gemensamma företaget för halvledares första symposium till ett värde på cirka 0,3 miljoner euro, upptäckte det gemensamma företagens interna kontroll varken brister i utformningen av kravspecifikationerna eller brister i processen för att utvärdera finansieringsförslagen som hade kunnat snedvrída konkurrensen. Om dessa brister inte åtgärdas kan de resultera i oriktiga kontrakt och betalningar i samband med framtida upphandlingar.

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.6.21. Enligt det gemensamma företagens ram för intern kontroll, [som bygger på Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap för att anpassa dem till organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. Det gemensamma företaget antog, tillsammans med de andra gemensamma företag som är lokaliserade i samma byggnad i Bryssel, en gemensam plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap 2018. De deltagande gemensamma företagen uppdaterade dock den gemensamma planen för driftskontinuitet 2020 och testade den gemensamma planen för katastrofberedskap senast i januari 2019. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företagens driftsmiljö sedan dess, såsom det gemensamma företagens nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, förändringar i de operativa it-systemen, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetsshot.

Avsaknad av en policy för intern kontroll av känsliga funktioner och bristande övervakning av högre tjänstemäns sysselsättning efter avslutad anställning

3.6.22. Känsliga funktioner, både potentiella och faktiska, bör definieras och hanteras inom det gemensamma företagens ram för intern kontroll, [som bygger på Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#). Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företaget ännu inte någon policy om hanteringen av känsliga funktioner på plats. Genom en sådan policy fastställs en nödvändig intern kontroll, som innebär att det gemensamma

---

⁴⁴ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för halvledare

företaget kan identifiera känsliga funktioner, hålla dem uppdaterade, och utforma lämpliga kontrollåtgärder för att förebygga eller minska riskerna för otillbörliga handlingar eller oegentligheter, såsom bedräglig rapportering, förlust av tillgångar, röjande av känslig information samt korruption.

3.6.23. Det gemensamma företagens personal ska även efter att ha lämnat tjänsten vara skyldig att uppträda med heder och omdöme när det gäller att acceptera vissa uppgifter eller ta emot vissa förmåner. En högre tjänsteman som nyligen lämnat det gemensamma företaget informerade inte företaget om sin avsikt att påbörja en ny yrkesverksamhet. Det gemensamma företaget vidtog inga övervakningsåtgärder för att upptäcka om tidigare högre tjänstemän var yrkesverksamma. Utan någon aktiv övervakning av tidigare högre tjänstemäns yrkesverksamhet kan det gemensamma företaget varken säkerställa att restriktioner för tidigare personal när det gäller intressekonflikter efterlevs eller upptäcka oredovisade svängdörrssituationer.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.6.24. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för halvledare

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2021	I och med kommissionens förslag om ändring av den gemensamma grundläggande rättsakten ⁴⁵ kommer det gemensamma företaget för viktig digital teknik att ombildas till det framtida gemensamma företaget för halvledare. Enligt detta förslag kommer det gemensamma företaget att genomföra projekt på cirka 10,9 miljarder euro inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och bör anställa ytterligare 19 personer för att uppnå den planerade personalstyrkan på 50 ordinarie anställda senast 2025. Det gemensamma företaget hade 29 anställda vid årets slut 2021, men endast 25 anställda vid årets slut 2022, och kan få stora personalproblem i samband med hanteringen av dessa nya rekryteringar, utöver de nya administrativa och operativa processer som ännu inte har inrättats.	Efter att det gemensamma företaget för halvledare hade bildats i september 2023 ändrades tjänsteförteckningen i november 2023, där antalet tjänster utökades till 36. Den 31 december 2023 hade 33 tjänster tillsatts.	Har genomförts
2	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företagets	Har genomförts

⁴⁵ Förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare, [COM\(2022\) 47 final](#).

Det gemensamma företaget för halvledare

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	
3	2022	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden minskade till 74 % (2021: 85 %), vilket enligt det gemensamma företaget berodde på de problem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-pandemin. Den tekniska verksamheten försenades för ett betydande antal pågående Horisont 2020-projekt antingen på grund av bristen på chipmaterial eller till följd av att personalen inte kunde få tillträde till utvecklings- och testanläggningarna. Dessa projekt behövde därför ändras eller förlängas och slutbetalningarna fick skjutas upp till 2023.	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 var 36 %. Enligt det gemensamma företaget berodde detta främst på det sena ombildandet av det gemensamma företaget för viktig digital teknik till det gemensamma företaget för halvledare (se punkt 3.6.17).	Pågår

Det gemensamma företagets svar

3.6.17. Det gemensamma företaget för halvledare förvaltar komplexa projekt som också påverkas av händelser som ligger utanför det gemensamma företagets kontroll. Det gemensamma företaget gynnas dock av den flexibilitet som dess budgetförordning ger (artikel 6.5 i det gemensamma företagets finansiella regler) när det gäller genomförandet av finansiering under hela programperioden, nämligen att få använda EU:s kontantbidrag, när de väl har mottagits, under de kommande tre budgetåren. Det gemensamma företaget för halvledare har dessutom åtagit sig att uppnå en högre genomförandegrad avseende betalningsbemyndigandena för drift under 2024.

3.6.20. På grund av tidsbegränsningar hos publikationsbyrån och rättsliga tidsfrister som fastställts vid öppen upphandling kunde det gemensamma företaget inte längre förlänga tidsfristen för inlämnande av anbud och inte heller avbryta och återuppta förfarandet för att kunna genomföra de nya datumen för symposium vid den tidpunkt då det mottog kommissionens begäran om att ändra datumen. Under 2024 ändrade det gemensamma företaget för halvledare sina anbudsspecifikationer för symposier och har avsatt mer resurser och kompetens för upphandlingsprocesser.

3.6.21. Det gemensamma företaget för halvledare har tillsammans med andra gemensamma företag inrättat back office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik (BOA ICT) i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten. Dessa arrangemang omfattar IKT-styrning mellan de gemensamma företagen, förvaltning av delad IKT-infrastruktur, förvaltning av IKT-verktyg och -tjänster samt säkerhetshantering och efterlevnadskontroll (inklusive cybersäkerhet).

BOA ICT:s gemensamma årliga arbetsplan för 2024 (antagen den 15 december 2023) innehåller bland annat en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitetsplanen/katastrofplanen under 2024. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa leder genomförandet av denna åtgärd och avser att i juli 2024 lägga fram ett utkast till dessa planer för samråd mellan de gemensamma företagen och påföljande antagande.

3.6.22. Policyn för hantering av känsliga funktioner för det gemensamma företaget för halvledare antogs genom beslut av verkställande direktören den 5 juni 2024.

3.6.23. Enligt de uppgifter som det gemensamma företaget förfogar över har den tidigare högre tjänstemannen inte ägnat sig åt någon verksamhet med anknytning till det arbete som utfördes under de tre sista tjänsteåren, vilket kunde ha lett till en konflikt med det gemensamma företagets legitima intressen. Därför beslutade styrelsen för det gemensamma företaget för halvledare den 13 maj 2024 att bevilja den tidigare högre tjänstemannen tillstånd avseende verksamhet efter avslutad anställning. Det gemensamma företaget har åtagit sig att aktivt övervaka tidigare högre tjänstemäns eventuella nya yrkesverksamhet.

3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Inledning

3.7.1. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁴⁶. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa ersatte det gemensamma företaget för biobaserade industrier (BBI) som bildades i maj 2014 inom ramen för Horisont 2020-programmet⁴⁷.

3.7.2. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation för en hållbar och konkurrenskraftig cirkulär sektor för biobaserade industrier. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och näringslivspartner som företräds av konsortiet Bio-based Industries Consortium (BIC).

3.7.3. *Tabell 3.7.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.7.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	137,4	80,3	71 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	227,4	264,2	-14 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	28	26	8 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.7.4. Förändringarna i det gemensamma företagens budget i *tabell 3.7.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. Ökningen av betalningsbudgeten för 2023 omfattade de mellanliggande betalningarna i samband med pågående projekt inom Horisont 2020 och de betydande utbetalningarna av

⁴⁶ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁴⁷ Rådets förordning (EU) nr 560/2014 om bildande av det gemensamma företaget för biobaserade industrier.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

förfinansiering i samband med bidragsöverenskommelser och kontrakt som det gemensamma företaget planerade att ingå senast vid årets slut 2023 inom programmet Horisont Europa.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.7.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.7.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper, som består av årsredovisningen⁴⁸ och rapporterna om budgetgenomförandet⁴⁹ för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

---

⁴⁸ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁴⁹ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.7.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.7.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.7.11. *Tabell 3.7.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.7.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet ⁽¹⁾	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	816,1	18,9	Ej tillämpligt	835,0	783,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	783,3
Privata medlemmar	266,6	18,9	2 444,5	2 730,0	22,2	91,9	58,6	2 150,6	2 323,3
Totalt	1 082,7	37,8	2 444,5	3 565,0	805,5	91,9	58,6	2 150,6	3 106,6

(1) Mål för EU:s och de privata medlemmarnas kontantbidrag efter minskning med 140 miljoner euro. Mål för de privata medlemmarnas naturabidrag enligt vad som fastställs i det gemensamma företagets årliga arbetsprogram.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning. Minimimålet på 1 755 miljoner euro höjdes till 2 444,5 miljoner euro för privata medlemmar för att uppnå bidragskyldigheten på totalt minst 2 730 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.7.12. De privata medlemmarnas validerade naturabidrag till operativ verksamhet var fortsatt låga, 91,9 miljoner euro (eller 35 % av målet), eftersom det gemensamma företaget först styrker bidragen när slutbetalningar för Horisont 2020-projekten görs och intyg om redovisningen ska lämnas in.

Privata medlemmar förlitade sig i hög grad på sina bidrag till kompletterande verksamhet för att uppnå sina övergripande bidragsmål

3.7.13. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser. Medlemmarnas åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa verksamhet hade redan uppnått målen för bidragsnivån vid utgången av 2022. Vid årets slut 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 52 miljoner euro (eller 6,4 %) under de kommande åren för projekt och kontrakt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag till operativ verksamhet på 58,6 miljoner euro som rapporterats vid utgången av 2023.

3.7.14. För att säkerställa att de privata medlemmarnas övergripande bidragsmål på 2 730 miljoner euro, som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning, uppnås justerade det gemensamma företaget målet för de privata medlemmarnas

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

naturabidrag till kompletterande verksamhet uppåt, till 2 444,5 miljoner euro (eller 90 % av det övergripande målet). Företaget minskade i sin tur sitt vägledande mål för naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 475,3 miljoner euro i sitt årliga arbetsprogram till 266,6 miljoner euro (eller med 45 %). Vid årets slut 2023 rapporterade de privata medlemmarna naturabidrag till kompletterande verksamhet på sammanlagt 2 150,6 miljoner euro (eller 88 % av det nya målet), varav 1 734,5 miljoner euro (eller 71 % av det nya målet) redan har styrkts. Det gemensamma företaget konstaterade att det hade uppnått de operativa målen för sina ansökningsomgångar inom Horisont 2020, men det höga målet för naturabidrag till kompletterande verksamhet innebär en risk för att Horisont 2020-programmet på det stora hela inte kommer att uppnå målen. Detta beror på att naturabidrag till kompletterande verksamhet tillhandahålls för verksamhet utanför det gemensamma företagets forskningsprogram.

Genomförandet av programmet Horisont Europa

3.7.15. *Tabell 3.7.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.7.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	976,5	23,5	1 000,0	80,2	7,4	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	87,6
Privata medlemmar	976,5	23,5	1 000,0	1,7	Ej tillämpligt	0,0	65,2	66,9
Totalt	1 953,0	47,0	2 000,0	81,9	7,4	0,0	65,2	154,5

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.7.16. Vid årets slut 2023 hade det gemensamma företagets medlemmar gjort åtaganden för 160 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom programmet Horisont Europa. De validerade kontantbidragen från EU till det gemensamma företaget på 80,2 miljoner euro rörde främst utbetalningar av förfinansiering.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2023 (avdelning 1 och 2)

3.7.17. I slutet av 2023 var genomförandegraderna för det gemensamma företags lönebudget (avdelning 1) 64 % för åtagandebemyndigandena och 57 % för betalningsbemyndigandena, vilket var fortsatt låga nivåer (2022: 63 % och 55 %). Vidare var genomförandegraderna för den övriga administrativa budgeten (avdelning 2) 88 % för åtagandebemyndigandena men 54 % för betalningsbemyndigandena (2022: 60 % och 68 %).

3.7.18. Detta beror på att det gemensamma företaget 2023 fick en ny administrativ budget (1,7 miljoner euro från EU och samma belopp från den privata medlemmen) inom ramen för Horisont Europa, utöver återaktiveringen av ett stort överskott på cirka 2,6 miljoner euro från tidigare års outnyttjade administrativa budget. Det ledde till ytterligare ackumulering av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden, vilket inte är förenligt med principen om sund ekonomisk förvaltning.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.7.19. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 1,9 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,2 %⁵⁰. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.7.20. För att bedöma det gemensamma företags kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁵¹. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av icke stödberättigande låneräntor och felaktig redovisning av stödmottagaren.

---

⁵⁰ Avsnitt 4.1.2 i [det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023](#).

⁵¹ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.7.21. Enligt det gemensamma företags ram för intern kontroll, som bygger på [Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap för att anpassa dem till organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. Det gemensamma företaget antog, tillsammans med de andra gemensamma företag som är lokaliserade i samma byggnad i Bryssel, en gemensam plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap 2018. De deltagande gemensamma företagen uppdaterade dock den gemensamma planen för driftskontinuitet 2020 och testade den gemensamma planen för katastrofberedskap senast i januari 2019. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företags driftsmiljö sedan dess, såsom det gemensamma företags nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, förändringar i de operativa it-systemen, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetsshot.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.7.22. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2020, 2021 och 2022	<p>Enligt det gemensamma företagens inrättandeförordning ska industrimedlemmarna bidra med minst 182,5 miljoner euro kontant till det gemensamma företagens driftskostnader. Industrimedlemmarnas kontantbidrag till det gemensamma företagens driftskostnader låg dock kvar på en låg nivå och uppgick till 3,3 miljoner euro. Därför minskade kommissionen sina mål för kontantbidrag till det gemensamma företaget med 140 miljoner euro.</p> <p>I slutet av 2022 hade privata medlemmar gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag och finansiella bidrag på 266,5 miljoner euro eller 56 % av det ursprungliga vägledande målet på 475,3 miljoner euro som anges i företagens antagna årliga arbetsprogram. Eftersom alla ansökningsomgångar inom Horisont 2020 hade avslutats i slutet av 2020 kommer det gemensamma företaget inte att ha uppnått det vägledande målet för sina privata medlemmar vid programperiodens slut.</p>	<p>Det gemensamma företaget höll nere de privata medlemmarnas kontantbidrag till det gemensamma företagens driftskostnader på 3,3 miljoner euro.</p> <p>I fråga om de privata medlemmarnas naturabidrag till det gemensamma företagens operativa verksamhet, var situationen oförändrad i slutet av 2023, se punkt 3.7.14.</p>	Pågår
2	2021 och 2022	För att säkerställa att de privata medlemmarnas övergripande bidragsmål på 2 730 miljoner euro, som fastställs i det gemensamma företagens inrättandeförordning, uppnås före	År 2023 var det gemensamma företaget tvunget att höja målet för de privata	Pågår

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		programperiodens slut justerade det gemensamma företaget målet för de privata medlemmarnas naturabidrag till kompletterande verksamhet uppåt, till 2 235,5 miljoner euro. I slutet av 2022 rapporterade de privata medlemmarna naturabidrag till kompletterande verksamhet på sammanlagt 1 797,9 miljoner euro eller 73,8 % av det nya målet, men för 658 miljoner euro eller 37 % av det rapporterade beloppet avslutades inte bestyrkandeprocessen.	medlemmarnas naturabidrag till kompletterande verksamhet för att se till att målen för deras övergripande bidragsmål uppnåddes, se punkt 3.7.14 .	
3	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företagets årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts
4	2022	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden inom Horisont 2020 minskade till 65 % (2021: 85 %), vilket enligt det gemensamma företaget berodde på de stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Därför	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden inom Horisont 2020 ökade till 89 %. Återstående	Har genomförts

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		behövde varaktigheten för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.	Horisont 2020-projekt ska avslutas 2024.	
5	2022	I slutet av 2022 var genomförandegraden för det gemensamma företagens budget för löneutbetalningar (avdelning 1) 55 %, vilket var lågt. Enligt det gemensamma företaget berodde detta på den försenade starten av anställningskontrakt för ny personal som rekryterats under 2022.	Situationen hade inte förbättrats vid utgången av 2023, se punkterna 3.7.17 och 3.7.18 .	Pågår

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Det gemensamma företagets svar

3.7.14. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa erkänner revisionsrättens oro, men vill påpeka att naturabidrag till kompletterande verksamhet bidrar till de övergripande målen för det gemensamma företaget BBI:s initiativ för Horisont 2020-programmet och är föremål för årlig planering som måste godkännas av styrelsen.

3.7.18. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är medvetet om den situation som revisionsrätten beskriver och noterar att det gemensamma företagets administrativa budget från och med 2025 uteslutande kommer att finansieras genom Horisont Europa-programmet. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa kommer att fortsätta att prioritera genomförandet av outnyttjade anslag som återaktiverats från tidigare år. Det gemensamma företaget kommer att samarbeta med Europeiska kommissionen för att stärka budgetprocessen i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning.

3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Inledning

3.8.1. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁵². Det gemensamma företaget för Europas järnvägar ersatte det gemensamma företaget Shift2Rail som bildades i juni 2014 inom ramen för Horisont 2020-programmet⁵³.

3.8.2. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar är ett offentlig-privat partnerskap inom järnvägssektorn. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och partner inom järnvägsindustrin (bland annat tillverkare av järnvägsmateriel, järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och forskningscentrum).

3.8.3. *Tabell 3.8.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.8.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	120,3	180,8	-33 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	102,6	171,4	-40 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	29	28	4 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.8.4. Förändringarna i det gemensamma företagets budget i *tabell 3.8.1* är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. Den minskade budgeten för åtaganden och betalningar 2023 återspeglade det lägre värdet på ansökningsomgångarna för projekt inom Horisont Europa och de minskande betalningarna avseende Horisont 2020-projekt.

⁵² Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁵³ Rådets förordning (EU) nr 642/2014 om bildande av det gemensamma företaget Shift2Rail.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.8.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för Europas järnvägars lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.8.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper, som består av årsredovisningen⁵⁴ och rapporterna om budgetgenomförandet⁵⁵ för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.8.7. Vi anser att det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler

⁵⁴ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁵⁵ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.8.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av Horisont 2020-programmet

3.8.11. *Tabell 3.8.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företags medlemmar för Horisont 2020-programmet jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Tabell 3.8.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Transport och rörlighet)	384,5	13,5	0,0	398,0	395,7	0,0	0,0	0,0	395,7
Privata medlemmar	336,5	13,5	120,0	470,0	13,0	315,4	44,7	266,8	639,9
Totalt	721,0	27,0	120,0	868,0	408,7	315,4	44,7	266,8	1 035,6

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Medlemmarnas rättsliga åtaganden översteg deras bidragsmål och det gemensamma företaget planerar att avsluta programmet 2024

3.8.12. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för Horisont 2020-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. Medlemmarnas åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa och kompletterande verksamhet översteg deras mål för operativa bidrag i slutet av 2022. I slutet av 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 40,5 miljoner euro (eller 10,8 %) för projekt och kontrakt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 44,7 miljoner euro. Genomförandegraden för 2023 års betalningsbudget för Horisont 2020-verksamhet var lägre än förväntat till följd av att stödmottagarna hade fortsatta tekniska problem med att få fram de slutliga resultaten.

3.8.13. Samtidigt som genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 ökade till 67 % (2022: 47 %) var den sämre än förväntat och det gemensamma företaget avslutade inte programmet som planerat under 2023 utan sköt upp slutbetalningarna till 2024. Det gemensamma företaget förklarade att detta främst berodde på att stödmottagare hade tekniska problem i samband med färdigställandet av projekt till enhetsbelopp, vilket försenade det gemensamma företagets godkännande av slutbetalningar. Vidare begärde stödmottagare för flera projekt inte ersättningar för hela sin projektbudget, vilket minskade behovet av driftsbetalningar ytterligare med cirka 4,1 miljoner euro.

Genomförandet av programmet Horisont Europa

3.8.14. *Tabell 3.8.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Tabell 3.8.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	576,0	24,0	600,0	178,6	8,9	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	187,5
Privata medlemmar	576,0	24,0	600,0	5,9	0,0	69,9	70,3	146,1
Totalt	1 152,0	48,0	1 200,0	184,5	8,9	69,9	70,3	333,6

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.8.15. I slutet av 2023 hade det gemensamma företaget gjort åtaganden för 262 miljoner euro för undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt inom programmet Horisont Europa. EU hade därför lämnat kontantbidrag till det gemensamma företaget på 187,5 miljoner euro som främst rörde utbetalningar av förfinansiering.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.8.16. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation enbart för efterhandsrevisionerna av det gemensamma företaget för Europas järnvägars bidrag som baseras på ersättning av faktiska uppkomna kostnader. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) kopplade till denna bidragsform rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,9 %⁵⁶. När det gäller Horisont Europa-programmet använder det gemensamma företaget för Europas järnvägar endast bidrag i form av enhetsbelopp, för vilka den gemensamma revisionstjänsten inte utför efterhandsrevisioner.

3.8.17. För att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos slutmottagarna⁵⁷. I ett fall fann vi och kvantifierade ett allvarligt fel till följd av för högt redovisade personalkostnader eftersom stödmottagaren inte tillämpade de timkostnader som gällde det budgetåret.

⁵⁶ Avsnitt 4 i [det gemensamma företaget för Europas järnvägars konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023](#).

⁵⁷ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Inaktuell plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.8.18. Enligt det gemensamma företagens ram för intern kontroll, som bygger på [Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#), bör EU-organ regelbundet uppdatera och testa sina planer för driftskontinuitet och tillhörande planer för katastrofberedskap för att anpassa dem till organisatoriska förändringar och nya risker i driftsmiljön. Det gemensamma företaget antog, tillsammans med de andra gemensamma företag som är lokaliserade i samma byggnad i Bryssel, en gemensam plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap 2018. De deltagande gemensamma företagen uppdaterade dock den gemensamma planen för driftskontinuitet 2020 och testade den gemensamma planen för katastrofberedskap senast i januari 2019. Dessa planer återspeglar därför inte i dagsläget de betydande ändringar som skett inom det gemensamma företagens driftsmiljö sedan dess, såsom det gemensamma företagens nya ledning med ansvar för planen för driftskontinuitet, förändringar i de operativa it-systemen, ökat distansarbete bland personalen och nya cybersäkerhetsshot.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.8.19. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2021	Genomförandegraden för det gemensamma företags tillgängliga budget för driftsbetalningar, inbegripet outnyttjade driftsanslag och omfördelade anslag, minskade från 76 % 2020 till 61 % 2021. Detta berodde främst på att stödmottagarnas tekniska rapporter höll dålig kvalitet, att man behövde ytterligare bevis som bekräftade att projektresultaten hade uppnåtts samt att en enskild stödmottagares förseningar påverkade utbetalningen av hela enhetsbeloppet.	Trots att det gemensamma företaget hade utarbetat en handlingsplan 2022 för att förbättra stödmottagarnas finansiella rapportering, var situationen oförändrad 2023, se punkt 3.8.13 .	Pågår
2	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företags resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företags årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts
3	2022	Genomförandegraden för Horisont 2020:s driftsbetalningsbemyndiganden, inbegripet outnyttjade driftsanslag och omfördelade anslag, minskade till 47 % (2021: 61 %). Enligt det gemensamma företaget berodde detta på de	Samtidigt som genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 ökade till 67 % var den	Pågår

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		stigande kostnader och leveransproblem som stödmottagarna drabbades av till följd av covid-19-pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Därför behövde varaktigheten för de flesta Horisont 2020-projekt förlängas och slutbetalningarna skjutas upp till 2023.	sämre än förväntat och det gemensamma företaget sköt upp slutbetalningarna till 2024 (se punkt 3.8.13).	

Det gemensamma företagets svar

3.8.13. Den minskade genomförandegraden för driftsbudgeten förklaras också av det faktum att vissa Horisont 2020-projekt behövde förlängas till följd av kaskadeffekter av covid-19-krisen, vilket försenade slutbetalningar. Det gemensamma företaget avslutade dock sin operativa verksamhet inom ramen för Horisont 2020-programmet i slutet av 2023. Detta var i enlighet med vad som planerats och till och med före den tidsfrist som anges förordningen. Planen är att göra de återstående slutbetalningarna under 2024.

3.8.18. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar har tillsammans med andra gemensamma företag inrättat back office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik (IKT) i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten. Dessa arrangemang omfattar IKT-styrning mellan de gemensamma företagen, förvaltning av delad IKT-infrastruktur, förvaltning av IKT-verktyg och IKT-tjänster samt säkerhets- och efterlevnadshantering (inklusive cybersäkerhet). Dess gemensamma årliga arbetsplan för 2024 (antagen den 15 december 2023) innehåller bland annat en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitetsplanen/katastrofplanen under 2024. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa leder genomförandet av denna åtgärd och avser att i juli 2024 lägga fram ett utkast till dessa planer för samråd mellan de gemensamma företagen och efterföljande antagande.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Inledning

3.9.1. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) ligger i Luxemburg och bildades i oktober 2018 för perioden fram till den 31 december 2026⁵⁸. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning och förlängde det gemensamma företagets verksamhetsperiod och ansvarsområden inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027 fram till och med den 31 december 2033⁵⁹.

3.9.2. Det gemensamma företaget EuroHPC är ett offentlig-privat partnerskap som möjliggör sammanslagning av resurser från EU, deltagande länder och privata medlemmar för utveckling och användning av högpresterande datorsystem i Europa. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, de [deltagande staterna](#) och tre privata medlemmar, som företräds av den europeiska teknikplattformen för högpresterande datorsystem, sammanslutningen Big Data Value Association och European Quantum Industry Consortium.

3.9.3. År 2023 tillkännagav och inledde kommissionen delvis ett nytt initiativ för att tillgängliggöra EU:s superdatorkapacitet för innovativa europeiska uppstarts företag inom tillförlitlig artificiell intelligens som vill träna sina modeller. I enlighet med kommissionens förslag ändrade rådet det gemensamma företagets inrättandeförordning och införde ytterligare ett mål för det gemensamma företaget som omfattade superdatorernas bidrag till detta nya initiativ⁶⁰.

3.9.4. [Tabell 3.9.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

---

⁵⁸ [Rådets förordning \(EU\) 2018/1488](#) om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.

⁵⁹ [Rådets förordning \(EU\) 2021/1173](#) om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488.

⁶⁰ [Rådets förordning om ändring av förordning \(EU\) 2024/1732 av den 17 juni 2024](#) om ändring av förordning (EU) 2021/1173 vad gäller ett EuroHPC-initiativ för uppstarts företag för att stärka det europeiska ledarskapet inom tillförlitlig artificiell intelligens.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Tabell 3.9.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	1 058,0	629,9	68 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	1 136,0	1 374,5	-17 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	36	23	57 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.9.5. Förändringarna i det gemensamma företagets budget i [tabell 3.9.1](#) är till stor del avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forsknings- och innovationsprogrammen. Ökningen av betalningsbudgeten för 2023 omfattade de mellanliggande betalningarna i samband med pågående projekt inom Horisont 2020 och de betydande utbetalningarna av förfinansiering i samband med bidragsöverenskommelser och kontrakt som det gemensamma företaget planerade att ingå i slutet av 2023 inom programmen Horisont Europa, Ett digitalt Europa och Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.9.6. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget EuroHPC:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [166](#) är en del av uttalandet.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.9.7. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper, som består av årsredovisningen⁶¹ och rapporterna om budgetgenomförandet⁶² för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.9.8. Vi anser att det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysningar av särskild betydelse

3.9.9. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.10 i det gemensamma företaget EuroHPC:s årsredovisning för 2023, i vilken det nämns att redovisningen av det

⁶¹ Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁶² Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

gemensamma företaget EuroHPC:s mottagna kontantbidrag har förändrats med verkan från det budgetår som slutade den 31 december 2023. Denna förändring i redovisningen resulterade i en omräkning av motsvarande jämförande siffror från föregående år. Omräkningen var nödvändig för att återspegla den specifika vägledning som EU:s räkenskapsförare utfärdat.

Vidare vill vi fästa uppmärksamheten på not 4.2 i EuroHPC:s årsredovisning för 2023, som rör det gemensamma företagets preliminära konsekvensbedömning och osäkerheten och exponeringen när det gäller förskott som betalats ut till en leverantör, med beaktande av nyligen offentliggjorda uppgifter om leverantörens ekonomiska situation. Det gemensamma företaget EuroHPC har analyserat värdet av alla avtalsförbindelser med leverantören, med fokus på de förskott som betalats för kontrakt och bidragsöverenskommelser, och bedömt de potentiella effekterna som uppskattas till 88 miljoner euro.

Vi gör inget modifierat uttalande i dessa avseenden.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.10. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.11. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.9.12. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av programmen Horisont 2020 och Fonden för ett sammanlänkat Europa 1 (FSE 1)

3.9.13. *Tabell 3.9.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmen Horisont 2020 och FSE 1 jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023.

Tabell 3.9.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 och FSE 1 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik) ⁽¹⁾	526,0	10,0	Ej tillämpligt	536,0	445,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	445,0
Deltagande stater ⁽³⁾⁽⁴⁾	476,0	10,0	Ej tillämpligt	486,0	129,6	0,0	51,9	Ej tillämpligt	181,5
Privata medlemmar ⁽³⁾	420,0	2,0	Ej tillämpligt	422,0	0,0	0,0	18,4	Ej tillämpligt	18,4
Totalt	1 422,0	22,0	Ej tillämpligt	1 444,0	574,6	0,0	70,3	Ej tillämpligt	644,9

(1) EU:s finansiella bidrag innefattar 100 miljoner euro från FSE 1-programmet.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

(3) Den nya inrättandeförordningen upphäver skyldigheten för deltagande stater och privata medlemmar att bidra till de administrativa kostnaderna.

(4) Deltagande staters kontantbidrag som betalas direkt till entreprenörerna/stödmottagarna ingår inte.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

De privata medlemmarna kommer inte att uppnå sina bidragsmål

3.9.14. För att ge en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat för programmet Horisont 2020 och FSE 1-programmet är det nödvändigt att även beakta den nuvarande nivån på medlemmarnas operativa skyldigheter när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt. EU-medlemmens åtaganden avseende det gemensamma företagets operativa verksamhet uppnådde sin bidragsnivå till operativ verksamhet 2022. I slutet av 2023 behövde det gemensamma företaget fortfarande betala cirka 260,1 miljoner euro för projekt som ännu inte hade slutförts samt validera naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet på 51,9 miljoner euro.

3.9.15. I slutet av 2023 uppskattades de deltagande staternas avtalsmässiga åtaganden för det gemensamma företagets verksamhet inom Horisont 2020 och FSE 1 till 538,3 miljon euro I enlighet med dessa åtaganden lämnade de finansiella bidrag på 129,6 miljoner euro för superdatorer som köptes in av det gemensamma företaget och rapporterade naturabidrag på 51,9 miljoner euro i samband med värdenheternas driftskostnader. Skillnaden mellan uppskattade avtalsmässiga åtaganden och redovisade bidrag på cirka 357 miljoner euro beror

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) på att de deltagande staterna redovisar och rapporterar sina kostnader till det gemensamma företaget först när de Horisont 2020-projekt som de stöder har slutförts.

3.9.16. I slutet av 2023 hade dock de privata medlemmarna endast rapporterat naturabidrag på 18,4 miljoner euro till Horisont 2020-projekt, vilket är betydligt lägre än det minimimål på 420 miljoner euro som fastställs i det gemensamma företagets inrättandeförordning och som de privata medlemmarna ska ha uppnått före programmets slut. Som vi redan konstaterat i vår årsrapport om EU:s gemensamma företag för 2022 (punkt 3.9.17), påverkade inte det gemensamma företagets finansieringsarrangemang för dess bidragsåtgärder nivån på de privata medlemmarnas naturabidrag, som föreskrivs i det gemensamma företagets inrättandeförordning för Horisont 2020-programmet.

3.9.17. EU:s och de deltagande staternas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål för Horisont 2020. Den låga nivån för de privata medlemmarnas bidrag (där man uppnått cirka 30 % av de totala bidragsmålen på 1,4 miljarder euro) visar dock att den privata sektorn inte deltar i det gemensamma företagets projekt och innebär en risk för att det gemensamma företagets övergripande mål inom Horisont 2020-programmet inte kommer att uppnås.

Genomförandet av programmen Horisont Europa, Ett digitalt Europa och Fonden för ett sammanlänkat Europa 2 (FSE 2)

3.9.18. *Tabell 3.9.3* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för forskningsprogrammen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027 jämfört med medlemmarnas redovisade bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) i det gemensamma företagets årsredovisning i slutet av 2023.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Tabell 3.9.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽³⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽³⁾	Totalt
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik) ⁽¹⁾	2 989,3	92,0	3 081,3	100,7	657,0	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	757,7
Deltagande stater ⁽²⁾	2 989,3	0,0	2 989,3	36,6	101,9	0,0	0,0	138,5
Privata medlemmar	900,0	0,0	900,0	0,0	Ej tillämpligt	0,0	0,8	0,8
Totalt	6 878,6	92,0	6 970,6	137,3	758,9	0,0	0,8	897,0

(1) EU:s finansiella bidrag består av a) upp till 900 miljoner euro från programmet Horisont Europa, b) upp till 1 981,3 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa och c) upp till 200 miljoner euro från FSE2 programmet.

(2) Deltagande staters kontantbidrag som betalas direkt till entreprenörerna/stödmottagarna ingår inte.

(3) Består av deltagande staters naturabidrag till värdenheternas driftskostnader och privata medlemmars naturabidrag till det gemensamma företagens operativa verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Risken är stor att privata medlemmar återigen inte uppnår sina minsta bidragsmål för programmen för perioden 2021–2027

3.9.19. De privata medlemmarnas bidragsmål mer än fördubblades jämfört med det föregående programmet inom den fleråriga budgetramen (från 420 miljoner euro till 900 miljoner euro, se [tabell 3.9.2](#) och [tabell 3.9.3](#)). Som vi redan konstaterat i årsrapporten om EU:s gemensamma företag för 2022 (punkt 3.9.17) kommer det gemensamma företaget, om det gemensamma företagens finansieringsarrangemang ser likadana ut för programmet Horisont Europa, inte att uppnå det betydligt högre bidragsmål för privata medlemmar som anges i den nya inrättandeförordningen. Detta innebär en risk för att det gemensamma företagens övergripande program mål inte uppnås.

Ackumulering av outnyttjade finansiella EU-bidrag

3.9.20. Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 minskade till 19 %. Det gemensamma företagens långdragna process i samband med inköpet av superdatorer påverkade i hög grad genomförandet av budgeten för driftsbetalningar. Situationen berodde också på att den komplexa verksamheten enligt det nya uppdraget inom ramen för Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE kom i gång långsammare än förväntat, liksom på att stödmottagare var sena med att lämna in ersättningsanspråk för pågående forskningsverksamhet inom Horisont 2020.

3.9.21. 2023 begärde det gemensamma företaget ytterligare finansiella EU-bidrag på 488,6 miljoner euro utöver de kontantbidrag som behövdes för planerade betalningar det året. Följden blev att det gemensamma företaget i slutet av året hade ackumulerat ett överskott i likvida medel på 840,7 miljoner euro (eller cirka 117 % av sin ursprungliga betalningsbudget för

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

2024). Detta ackumulerade överskott i likvida medel fanns därför inte tillgängligt för EU för att finansiera annan EU-verksamhet det året och visar på brister i det gemensamma företagens planering av budgeten och likvida medel.

Lågt genomförande av den administrativa budgeten för 2023 (avdelningarna 1 och 2)

3.9.22. Under 2023 genomförde det gemensamma företaget endast 45 % av sina administrativa åtagandebemyndiganden och 42 % av sina administrativa betalningsbemyndiganden. Enligt det gemensamma företaget var den främsta orsaken till de låga genomförandegraderna att det inte kunde uppnå sina rekryteringsmål för 2022 och 2023. Det gemensamma företaget begärde att få ersättning för och mottog EU-bidrag för kostnaderna för ett planerat slutligt antal anställda på 54, vilket låg avsevärt över det faktiska antalet anställda på 36. Vidare övervägde det gemensamma företaget inte omfördelning och/eller avaktivering av betydande belopp av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden från tidigare år i sin planering av betalningsbudgeten för 2023, vilket inte var förenligt med principen om sund ekonomisk förvaltning.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.9.23. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna. När det gäller kostnader inom Horisont 2020 (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det gemensamma företaget 2023 en upptäckt felprocent på 1,3 % och en procentsats för kvarstående fel på 0 %⁶³. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

3.9.24. För att bedöma det gemensamma företagens kontroller av driftsbetalningar granskade vi slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2023 inom Horisont 2020, hos

---

⁶³ Avsnitt 4.1.1.1 i det gemensamma företaget EuroHPC:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2023.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

slutmottagarna⁶⁴. Vi fann inga allvarliga kvantifierbara fel eller brister i kontroller hos det gemensamma företagets stödmottagare i urvalet.

Ofullständig plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap

3.9.25. Det gemensamma företaget utarbetade sin egen plan för driftskontinuitet och katastrofberedskap. Dessa planer har ännu inte antagits formellt av det gemensamma företagets direktör och saknade flera viktiga inslag, till exempel fastställande av lämpliga mål och vilken metod som ska följas, en bedömning av risker förknippade med planen för driftskontinuitet och en verksamhetskonsekvensanalys, en presentation av ledningen för planen för driftskontinuitet och dess roller och ansvarsområden om planen aktiveras samt särskilda regler om regelbunden testning och uppdatering av planerna. För att minska de tillhörande operativa riskerna, såsom ofullständig eller försenad återställning av operativa data i händelse av en katastrof eller en cyberattacker, bör det gemensamma företaget slutföra och regelbundet uppdatera sina planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap och testa ändamålsenligheten hos dem. Slutligen bör det gemensamma företagets direktör formellt anta de färdigställda och uppdaterade planerna.

Avsaknad av en policy för intern kontroll av känsliga funktioner

3.9.26. Känsliga funktioner, både potentiella och faktiska, bör definieras och hanteras inom det gemensamma företagets ram för intern kontroll, [som bygger på Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#). I slutet av 2023 hade det gemensamma företaget ännu inte någon policy om hanteringen av känsliga funktioner på plats. Genom en sådan policy fastställs en nödvändig intern kontroll, som innebär att det gemensamma företaget kan identifiera känsliga funktioner, hålla dem uppdaterade, och utforma lämpliga kontrollåtgärder för att förebygga eller minska riskerna för otillbörliga handlingar eller oegentligheter, såsom bedräglig rapportering, förlust av tillgångar, röjande av känslig information samt korruption.

Iakttagelser om övriga frågor

Det gemensamma företaget uppnådde inte sina rekryteringsmål

3.9.27. År 2021, för att genomföra medel på omkring 7 miljarder euro inom den nya fleråriga budgetramen för 2021–2027, fick det gemensamma företaget ytterligare 39 tjänster från kommissionen, varav 30 skulle vara tillsatta i slutet av 2022 och ytterligare nio i slutet av

⁶⁴ När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

2023. Det gemensamma företaget hade endast rekryterat 21 ytterligare anställda i slutet av 2023, vilket gjorde att antalet anställda uppgick till sammanlagt 36, och uppnådde därför inte sitt rekryteringsmål. Enligt det gemensamma företaget hade det stora svårigheter att uppnå de höga rekryteringsmål som fastställts för 2022 och 2023 på grund av sina få anställda och problem med att rekrytera experter med rätt kompetens.

Brister i det gemensamma företagets rekryteringsförfaranden

3.9.28. Vi konstaterade brister i den första urvalsfasen av båda de rekryteringsförfaranden som vi granskade. Urvalskommittén sammanställde inte någon slutlista över alla de sökande som uppfyllde kraven i fråga om kvalifikationer och erfarenhet utan i stället endast de som kommittén ansåg mest motsvarade den profil som efterfrågades. Framför allt hade urvalskommittén inte på förhand enats om en poängmatris som skulle användas, med en tydlig viktning av vart och ett av de grundläggande kriterierna, och den dokumenterade inte heller i tillräcklig utsträckning den underliggande beslutsprocessen. Dessa brister minskade insynen i förfarandena, som därmed kanske inte fullt ut har respekterat den allmänna principen om likabehandling av sökande.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.9.29. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2020	I slutet av 2020 hade det gemensamma företaget varken utvecklat tillförlitliga förfaranden för validering och bestyrkande av naturabidrag eller inrättat ett lämpligt redovisningsförfarande för dessa naturabidrag. Denna situation innebär att det gemensamma företaget inte kan förvalta, övervaka och rapportera om uppnåendet av miniminivån för naturabidrag.	År 2023 antog det gemensamma företaget formellt sin metod för redovisning och rapportering av naturabidrag till sin verksamhet.	Har genomförts
2	2021 och 2022	I slutet av 2022 hade de privata medlemmarna endast rapporterat 11 miljoner euro, vilket är betydligt lägre än det minimimål på 420 miljoner euro som fastställs i det gemensamma företags inrättandeförordning och som ska ha uppnåtts av privata medlemmar före programmets slut. Det gemensamma företags nuvarande finansieringsarrangemang för dess bidragsåtgärder tillåter endast att privata medlemmar tillhandahåller naturabidrag för en projekttyp (30 % av projektkostnaderna i samband med innovationsprojekt) och kommer inte att leda till att miniminivån på de privata medlemmarnas naturabidrag uppnås.	I slutet av 2023 hade de privata medlemmarnas bidrag endast ökat till 18,4 miljoner euro (se punkt 3.9.16).	Pågår
3	2022	År 2022 var genomförandegraden för operativa åtagande- och betalningsbemyndiganden 79 % respektive 24 %. De främsta orsakerna var förseningar i färdigställandet av superdatorerna i pre-exaskala, vilket stoppade mellanliggande betalningar i samband med	Genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden för 2023 var 19 %, vilket var	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		det gemensamma företags driftsbidrag, förseningar i upphandlingen av superdatorer som förhindrade de tillhörande utbetalningarna av förfinansiering, en senareläggning av ansökningsomgången inom FSE 2 avseende hyperkonnektivitet till 2023 på grund av behovet av en förstudie och förseningar i samband med stödmottagarnas ersättningsanspråk för pågående forskningsverksamhet.	fortsatt mycket lågt (se punkt 3.9.21).	
4	2020, 2021 och 2022	När det gäller de administrativa åtagande- och betalningsbemyndigandena (avdelningarna 1 och 2) tog det gemensamma företaget inte tillräcklig hänsyn till omfördelningen av de betydande beloppen av outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år i planeringen av sin administrativa budget.	Situationen fortsatte under 2023 (se punkt 3.9.23).	Pågår
5	2020 och 2021	Under 2020 utarbetade det gemensamma företaget en handlingsplan för att genomföra de återstående åtgärderna enligt de 17 principerna i kommissionens ram för intern kontroll under 2021. Men på grund av att viktig administrativ personal saknades hade det gemensamma företaget ännu inte godkänt flera viktiga åtgärder för intern kontroll inom de tidsfrister som fastställts i handlingsplanen för 2021. Dessa förseningar ökade det gemensamma företags risk avseende intern kontroll för 2021.	År 2023 rekryterade det gemensamma företaget en ansvarig för intern kontroll som ansvarade för att dessa åtgärder genomfördes.	Har genomförts
6	2021 och 2022	Genom den nya inrättandeförordning som antogs i juli 2021 utvidgades det gemensamma företaget avsevärt och kommer att behöva genomföra mer än 7 miljarder euro i medel inom den nya fleråriga budgetramen 2021–2027. Därför måste det anställa	Trots stora ansträngningar hade det gemensamma företaget i slutet av 2023 endast rekryterat 21 nya	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		ytterligare 39 personer fram till 2023. I slutet av 2022 hade det gemensamma företaget bara utökat sin personalstyrka från 15 till 23 anställda. Det gemensamma företaget uppnådde inte sitt mål att rekrytera 30 nya anställda före utgången av 2022, bland annat till två viktiga chefstjänster, och ligger fortfarande efter när det gäller att uppnå sitt rekryteringsmål om 39 nya anställda i slutet av 2023.	anställda, vilket fortfarande ligger under målet att rekrytera 39 nya anställda (se punkt 3.9.28).	
7	2022	Rekryteringsförfarandena för de ledande befattningarna som chef för strategi och styrning respektive administration och ekonomi inleddes först i slutet av 2022 respektive under första halvåret 2023.	Under 2023 hade alla viktiga chefstjänster tillsatts. Projektledningsgrupperna förstärktes med erfarna projektansvariga.	Har genomförts
8	2022	I sin årsredovisning för 2022 tog det gemensamma företaget inte upp viktig information om medlemmarnas bidrag på programnivå som är relevant för att kommunicera en fullständig bild av det gemensamma företagets resultat vid årets slut. I synnerhet jämförde det gemensamma företaget inte vilka bidrag det fått från varje medlemskategori fram till årets slut inom varje program med de rättsligt fastställda bidragsmålen för respektive program.	Närmare information om de olika typerna av bidrag från medlemmarna lämnades i det gemensamma företagets årsredovisning för 2023 på programnivå. Denna information gör det också möjligt att jämföra de faktiska resultaten med de rättsliga målen.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC)

Det gemensamma företagets svar

3.9.15. Det gemensamma företaget EuroHPC vill understryka att utöver de uppskattade 538,3 miljoner euro i avtalsmässiga åtaganden för verksamhet inom ramen för Horisont 2020 och FSE betalade de deltagande staterna också 48,3 miljoner euro direkt till entreprenörerna avseende de superdatorer i petaskala som upphandlats gemensamt av det gemensamma företaget och de deltagande staterna. De deltagande staterna har dock ännu inte rapporterat detta till det gemensamma företaget.

3.9.28. Det gemensamma företaget EuroHPC bekräftar revisionsrättens iakttagelse. Det gemensamma företaget uppger dock att det bedömde obligatoriska krav på ett liknande sätt som kraven för urvalskriterier, dvs. med godkänt eller underkänt. Det gemensamma företaget anser att detta inte hade någon negativ inverkan på hur de sökande behandlades eftersom intervjuerna gjorde det möjligt för dem att visa när sådana kompetenser inte omfattades av det obligatoriska kravet. Det gemensamma företaget välkomnar dock alltid förslag till förbättringar och har redan infört ett poängbaserat system för bedömning av samtliga krav.

3.10. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Inledning

3.10.1. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁶⁵. Det fick ekonomiskt självbestämmande den 24 oktober 2023. Under den period som förelåg innan det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande ansvarade kommissionen för genomförandet av det gemensamma företagets budget för 2023. Kommissionen genomförde 21,7 miljoner euro i betalningsbemyndiganden och 0,8 miljon euro i åtagandebemyndiganden från det gemensamma företagets budget för 2023.

3.10.2. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster är ett offentlig-privat partnerskap som syftar till att underlätta och utveckla industriellt ledarskap i Europa på området 5G- och 6G-nät och 5G- och 6G-tjänster. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och branschorganisationen för 6G smarta nät och tjänster (6G-IA).

3.10.3. *Tabell 3.10.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget som avser perioden från det att det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande den 24 oktober 2023 till och med den 31 december 2023.

Tabell 3.10.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾⁽³⁾	122,9	–
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾⁽³⁾	134,7	–
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	14	–

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

(3) Siffrorna avser perioden från det att det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande den 24 oktober 2023 till och med den 31 december 2023.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

⁶⁵ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.10.4. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.10.5. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters preliminära räkenskaper, som består av räkenskaperna⁶⁶ och rapporterna om budgetgenomförandet⁶⁷ för den budgetperiod som började den 24 oktober 2023 och slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.10.6. Vi anser att det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper för den period som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för den budgetperiod som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens

---

⁶⁶ Räkenskaperna består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁶⁷ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

räkenskapsföreläggare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysningar av särskild betydelse

3.10.7. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.10 i det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters slutliga räkenskaper för 2023, där det förklaras att företaget fick ekonomiskt självbestämmande den 24 oktober 2023. Före detta datum ansvarade kommissionen för bildandet och den inledande driften av det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster. I not 2.3 förklaras att förfinansieringen i balansräkningen på 288,9 miljoner euro består av betalningar av förfinansiering på 188,6 miljoner euro som gjordes av kommissionen innan det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster fick ekonomiskt självbestämmande och betalningar av förfinansiering på 100,3 miljoner euro som därefter gjorts av företaget.

Vi gör inget modifierat uttalande i detta avseende.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper för den budgetperiod som började den 24 oktober 2023 och slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper för den budgetperiod som började den 24 oktober 2023 och slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.10.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av programmet Horisont Europa

3.10.11. *Tabell 3.10.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med medlemmarnas bidrag (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2023 (inbegripet de bidrag som mottagits innan det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande).

Tabell 3.10.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	881,5	18,5	900,0	288,9	14,6	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	303,5
Privata medlemmar	881,5	18,5	900,0	0,7	0,0	0,0	219,9	220,6
Totalt	1 763,0	37,0	1 800,0	289,6	14,6	0,0	219,9	524,1

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.10.12. I slutet av 2023 hade det gemensamma företaget delvis genomfört *kommissionens ram för intern kontroll*, som bygger på 17 principer för intern kontroll. Men det gemensamma företaget behöver framför allt slutföra åtgärder för att se till att planerna för driftskontinuitet och katastrofberedskap, policyn för hantering av känsliga funktioner och principerna för kontroll vid riskbedömning samt kontroll- och övervakningsverksamhet fungerar ändamålsenligt.

3.10.13. När det gäller kostnader inom Horisont Europa kommer den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation att utföra efterhandsrevisionerna. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Det gemensamma företagets svar

3.10.12. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster har tillsammans med andra gemensamma företag inrättat back office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten.

Dessa arrangemang omfattar IKT-styrning mellan de gemensamma företagen, förvaltning av gemensam IKT-infrastruktur, förvaltning av IKT-verktyg och IKT-tjänster samt säkerhets- och efterlevnadshantering (inklusive cybersäkerhet).

Vår gemensamma årliga arbetsplan för 2024 (antagen den 15 december 2023) innehåller bland annat en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitetsplanen och katastrofplanen under 2024. Det gemensamma företaget för innovativ hälsa leder genomförandet av denna åtgärd och avser att i juli 2024 lägga fram ett utkast till dessa planer för samråd mellan de gemensamma företagen och därefter antagande.

Det gemensamma företagets policy för känsliga funktioner har färdigställts och antogs den 18 juni 2024.

Förfarandena och registret avseende undantag och bristande efterlevnad kommer att antas senast under andra kvartalet 2024, i enlighet med vad som ursprungligen angavs i handlingsplanen för den interna kontrollramen.

Riskbedömningen, riskregistret och policyn för dokumenthantering kommer att färdigställas under tredje kvartalet 2024.

3.11. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Inledning

3.11.1. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁶⁸. Det fick ekonomiskt självbestämmande den 23 november 2023. Under den period som förelåg innan det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande ansvarade kommissionen för genomförandet av det gemensamma företagets budget för 2023. Kommissionen genomförde 48,5 miljoner euro i betalningsbemyndiganden och 0,58 miljoner euro i åtagandebemyndiganden från det gemensamma företagets budget för 2023.

3.11.2. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 bygger på det första och andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning (EDCTP). Det nya gemensamma företaget är ett partnerskap mellan EU och EDCTP Association, en sammanslutning vars medlemmar är 15 europeiska och 28 afrikanska länder. Det syftar till att leda till nya lösningar för att minska bördan av infektionssjukdomar i Afrika söder om Sahara och stärka forskningskapaciteten för att förebygga och reagera på nya infektionssjukdomar i denna region och över hela världen. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen, och EDCTP Association.

3.11.3. *Tabell 3.11.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

---

⁶⁸ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Tabell 3.11.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾⁽³⁾	2,2	–
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾⁽³⁾	136,4	–
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	17	–

(1) I den tillgängliga budgeten ingår utnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

(3) Siffrorna avser perioden från det att det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande den 23 oktober 2023 till och med den 31 december 2023.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.11.4. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.11.5. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper, som består av räkenskaperna⁶⁹ och rapporterna om budgetgenomförandet⁷⁰ för den budgetperiod som började den 23 november 2023 och slutade den 31 december 2023,

⁶⁹ Räkenskaperna består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁷⁰ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

3.11.6. Vi anser att räkenskaperna för det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 för den period som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för den budgetperiod som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysningar av särskild betydelse

3.11.7. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.10 i det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s slutliga räkenskaper för 2023. Där förklaras att det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 fick ekonomiskt självbestämmande den 23 november 2023. Före detta datum ansvarade kommissionen för bildandet och den inledande driften av det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3. I not 2.3 förklaras att förfinansieringen i balansräkningen på 47,6 miljoner euro består av betalningar av förfinansiering på 41,0 miljoner euro som gjordes av kommissionen innan det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 fick ekonomiskt självbestämmande och betalningar av förfinansiering på 6,6 miljoner euro som därefter gjorts av företaget.

Vi gör inget modifierat uttalande i detta avseende.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.11.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper för perioden mellan den 23 november 2023 och 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.11.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper för perioden mellan den 23 november 2023 och 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.11.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen**Genomförandet av programmet Horisont Europa**

3.11.11. *Tabell 3.11.2* innehåller en översikt över bidragsmålen för det gemensamma företagets medlemmar för programmet Horisont Europa jämfört med de bidrag från medlemmar och bidragande partner (kontantbidrag och naturabidrag) som redovisats som validerade och rapporterade i det gemensamma företagets räkenskaper vid utgången av 2023 (inbegripet de bidrag som mottagits innan det gemensamma företaget fick ekonomiskt självbestämmande).

Tabell 3.11.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)				
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt
EU (GD Forskning och innovation)	740,2	59,8	800,0	48,9	1,2	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	50,1
EDCTP – deltagande stater	439,9	0,0	439,9	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	0,0	152,8	152,8
Bidragande partner	360,1	0,0	360,1	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	0,0	0,0
Totalt	1 540,2	59,8	1 600,0	48,9	1,2	0,0	152,8	202,9

(1) EDCTP Associations bidrag består av naturabidrag till kompletterande verksamhet. Bidragen från bidragande partner består av kontantbidrag till det gemensamma företagets verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.11.12. Enligt det gemensamma företagets årsredovisning hade EDCTP Association vid utgången av 2023 gjort åtaganden om finansiella bidrag till kompletterande verksamhet (naturabidrag till kompletterande verksamhet) inom programmet Horisont Europa på 387,6 miljoner euro, varav 152,8 miljoner euro rapporterades till det gemensamma företaget

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

som kostnader som uppkommit före utgången av 2023. Det gemensamma företaget uppskattar att naturabidragen till kompletterande verksamhet kommer att uppgå till minst 550 miljoner euro (eller 157 % av målet) vid programmets slut.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.11.13. I slutet av 2023 hade det gemensamma företaget genomfört merparten av [kommissionens ram för intern kontroll](#), som bygger på 17 principer för intern kontroll. Det gemensamma företaget behöver dock fortfarande slutföra åtgärder för att se till att planerna för driftskontinuitet och katastrofberedskap, policyn för hantering av känsliga funktioner och principen för kontroll vid övervakningsverksamhet fungerar ändamålsenligt.

3.11.14. När det gäller kostnader inom Horisont Europa kommer den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation att utföra efterhandsrevisionerna. För programmet Horisont Europa gick den gemensamma revisionstjänsten över till en riskbaserad metod för efterhandsrevision av de gemensamma företagen och därför beräknas inte längre någon representativ felprocent för vart och ett av de gemensamma företagen. De första riskbaserade efterhandsrevisionerna har ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

Det gemensamma företagets svar

3.11.13. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s policy för känsliga funktioner har färdigställts och antogs den 27 maj 2024.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 använder för närvarande Europeiska kommissionens it-infrastruktur och arbetar mot målet att vara it-oberoende senast i slutet av 2024. Fram till denna tidpunkt omfattas det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 av skydd vid en eventuell katastrof eller cyberattack.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 har tillsammans med andra gemensamma företag inrättat back-office-arrangemang för informations- och kommunikationsteknik (BOA ICT) i enlighet med artikel 13 i den gemensamma grundläggande rättsakten. Dessa arrangemang omfattar gemensam IKT-styrning för de gemensamma företagen, förvaltning av delad IKT-infrastruktur, förvaltning av IKT-verktyg och IKT-tjänster samt säkerhets- och efterlevnadshantering (inbegripet cybersäkerhet). Dess gemensamma årliga arbetsplan för 2024 (antagen den 15 december 2023) innehåller bland annat en särskild åtgärd för översyn och uppdatering av kontinuitetsplanen/katastrofplanen under 2024. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa leder genomförandet av denna åtgärd och avser att i juli 2024 lägga fram ett utkast till dessa planer för samråd med övriga gemensamma företag och påföljande antagande.

Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

3.12. Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Inledning

3.12.1. Det europeiska gemensamma företaget för den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) och utveckling av fusionsenergi, [Fusion for Energy \(F4E\)](#), bildades i april 2007 för en period på 35 år⁷¹. En av det gemensamma företagets huvuduppgifter är att förmedla Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) bidrag till den internationella fusionsenergiorganisationen för Iter (Iterorganisationen, Iter-IO) som ansvarar för genomförandet av Iterprojektet. De största fusionsanläggningarna ligger i Cadarache i Frankrike, men det gemensamma företaget har sitt säte i Barcelona.

3.12.2. Dess medlemmar är Euratom, som företräds av kommissionen, och medlemsstaterna i Euratom.

3.12.3. [Tabell 3.12.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Tabell 3.12.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget

	2023	2022	Variation
Tillgänglig budget för betalningar (miljoner euro) ⁽¹⁾	631,5	844,0	-25 %
Tillgänglig budget för åtaganden (miljoner euro) ⁽¹⁾	807,0	981,2	-18 %
Personalstyrka totalt den 31 december ⁽²⁾	426	436	-2 %

(1) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

(2) Personalen består av tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.12.4. Minskningen av budgeten för åtaganden och betalningar för 2023 återspeglar avmattningen i det gemensamma företaget F4E:s operativa verksamhet (se punkterna [3.12.20–3.12.22](#)).

⁷¹ Rådets beslut 2007/198/Euratom om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Information till stöd för revisionsförklaringen

3.12.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom F4E:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **166** är en del av uttalandet.

Revisionsrättens revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.12.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper, som består av årsredovisningen⁷² och rapporterna om budgetgenomförandet⁷³ för det budgetår som slutade den 31 december 2023,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna, i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.12.7. Vi anser att det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning per den 31 december 2023, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av

⁷² Årsredovisningen består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna och en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁷³ Rapporterna om budgetgenomförandet består av den rapportering som utgör en sammanställning av budgettransaktionerna och de förklarande noterna.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.12.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.12.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2023 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Upplysningar av särskild betydelse

3.12.10. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 6.4.2 i det gemensamma företaget F4E:s årsredovisning för 2023, i vilken det bedöms att företagets totala kostnader för att fullgöra sina leveransskyldigheter gentemot Iterprojektet (kostnadsuppskattning för slutförande) uppgår till 21,2 miljarder euro (i 2023 års penningvärde). 2023 års kostnadsuppskattning för slutförande bygger fortfarande på 2016 års delmål och kostnadsantaganden och kommer därför att bli föremål för omfattande ändringar när det nya grundscenariot och kraven för Iterprojektet har slutförts, godkänts av Iterrådet och formellt meddelats det gemensamma företaget F4E.

3.12.11. Vi vill fästa uppmärksamheten på inledningsavsnittet i F4E:s årsredovisning för 2023 där det framgår att F4E:s styrelse bad F4E:s nya direktör – som utsågs i maj 2023 – att omorganisera F4E:s nuvarande organisationsstruktur så att den

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

blir mer effektiv och bättre lämpad för att uppnå sina nuvarande och framtida mål, inbegripet de som rör ITERS framtida grundscenari.

3.12.12. Vi vill fästa uppmärksamheten på punkt d i inledningsavsnittet i det gemensamma företaget F4E:s årsredovisning för 2023 om effekterna av den internationella situationen, som beskriver de betydande och utdragna inflationsrelaterade effekterna på F4E:s verksamhet till följd av problem i leveranskedjor orsakade av covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina. Det gemensamma företaget F4E uppskattade att den totala inverkan på dess kostnadsuppskattning för slutförande kommer att uppgå till 258 miljoner euro (i 2008 års penningvärde).

Vi gör inget modifierat uttalande i dessa avseenden.

3.12.13. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om kostnadsuppskattningen för slutförandet av ITERS

3.12.14. Enligt not 6.4.2 Övrigt – Framtida skyldigheter i det gemensamma företaget F4E:s årsredovisning för 2023 bedömde det gemensamma företaget den totala kostnaden för att fullgöra sina leveransskyldigheter gentemot ITERSprojektet (kostnadsuppskattning för slutförande) till 21,2 miljarder euro (i 2023 års penningvärde). I denna uppskattning ingår det gemensamma företagens kostnader för uppbyggnads- och driftsfasen fram till 2035 samt avvecklings- och avaktiveringsfasen fram till 2042, som består av de totala betalningar som gjorts fram till slutet av 2023 (9,8 miljarder euro) och uppskattningen av framtida betalningar (vilka bedöms uppgå till 11,3 miljarder euro i 2023 års penningvärde).

3.12.15. Enligt inledningsavsnittet i det gemensamma företaget F4E:s årsredovisning har verksamheten påverkats av betydande och utdragna inflationsrelaterade effekter till följd av problem i leveranskedjor orsakade av covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina. Det gemensamma företaget uppskattade att den totala inverkan på dess kostnadsuppskattning för slutförande kommer att uppgå till 258 miljoner euro (i 2008 års penningvärde).

3.12.16. På grund av en utdragen översyn i samband med uppdateringen av ITERS nuvarande grundscenari från 2016 fortsatte F4E att basera de långsiktiga planeringsberäkningarna, som redovisas i årsredovisningen för 2023 (inklusive kostnadsuppskattningen för slutförande), på 2016 års delmål och kostnadsantaganden, som inte tar hänsyn till de betydande tekniska förändringar och utdragna inflationsrelaterade effekter som har påverkat det gemensamma företaget sedan dess. Följaktligen kan den kostnadsuppskattning för slutförande som lämnades i det gemensamma företagens årsredovisning vara avsevärt underskattad och kommer att bli föremål för omfattande

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

ändringar när det nya grundscenariot och kraven för Iterprojektet har slutförts, godkänts av Iterrådet och formellt meddelats det gemensamma företaget F4E.

Iakttagelser om den betydande omorganiseringen av F4E

3.12.17. Vid sitt extrainsatta sammanträde i februari 2023 godkände styrelsen rapporten från styrelsens högnivågrupp som arbetar med optimeringen av F4E:s organisationsstruktur. Samtidigt utsåg styrelsen F4E:s nya verkställande direktör, som inledde sitt uppdrag den 16 maj 2023.

3.12.18. I februari 2023 godkände styrelsen resultaten i den rapport som dess högnivågrupp för optimeringen av F4E:s organisationsstruktur lade fram. Som framgår av räkenskaperna för 2023 bad styrelsen F4E:s nya verkställande direktör att omorganisera F4E:s nuvarande struktur så att det gemensamma företaget blir mer effektivt och bättre anpassat till att uppnå sina nuvarande och framtida mål, inbegripet de som rör ITERS framtida grundscenariot. I december 2023 lade F4E:s verkställande direktör fram en integrationsplan för F4E och ITER-IO för styrelsen. Dokumentet innehöll det gemensamma företagens långsiktiga vision för en policy om företagskultur och ett förslag om planerade ändringar av organisationsstrukturen. Förslaget innebar en omfattande revidering av den nuvarande matrisorganisationen.

3.12.19. Denna pågående omorganisation kommer att skapa betydande instabilitet och operativa risker på kort till medellång sikt för det gemensamma företaget. I synnerhet kan den betydande omvandlingen av roller och ansvarsområden i organisationen påverka det gemensamma företagens driftskontinuitet och orsaka ytterligare förseningar för det gemensamma företagens resultat. Dessutom kan det leda till en tung arbetsbörda för det gemensamma företagens personalavdelning som kommer att behöva rekrytera ett stort antal anställda för att tillsätta lediga befattningar inom den högsta ledningen och se till att nya tillsättningar sker och/eller att chefer på högre nivå och mellannivå byts ut. Denna situation skapar betydande nya risker till följd av omorganisationen.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Genomförandet av driftsbudgeten för 2023

3.12.20. Under 2023 genomförde F4E 70 % av sina operativa åtaganden, vilket återspeglar avmattningen i den operativa verksamheten. Enligt det gemensamma företaget berodde detta främst på den pågående översynen av ITERS grundscenariot från 2016, utmanande men nödvändiga reparationer av ITERprojektets redan levererade komponenter från andra interna ITERorgan och ITER-IO:s beslut att tillfälligt stoppa monteringsarbetet.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Följden blev att det gemensamma företaget under 2023 förde tillbaka 263,9 miljoner euro av det ursprungligen planerade bidraget från Euratom och 30 miljoner euro från bidraget från värdstaten för Iter.

3.12.21. I slutet av 2023 hade F4E, till följd av dessa överföringar, genomfört 95 % av sina driftsbetalningsbemyndiganden. Det belopp för outnyttjade driftsbetalningsbemyndiganden som skulle omfördelas till framtida driftsbudgetar ökade dock avsevärt, från 577,7 miljoner euro i slutet av 2022 till 743,8 miljoner euro i slutet av 2023. Enligt det gemensamma företaget var de främsta orsakerna de pågående diskussionerna om tekniska specifikationer, förseningar i undertecknandet av kontrakt och förhandlade prissänkningar.

3.12.22. Viktiga faktorer som låg utanför det gemensamma företagets kontroll, såsom nödvändiga reparationer av Iterprojektets levererade komponenter från andra interna Iterorgan, Iter-IO:s beslut att tillfälligt stoppa monteringsarbetet och förseningar i den utdragna processen med att uppdatera det nuvarande grundscenariot från 2016, påverkade det gemensamma företagets planerade operativa verksamhet under 2023, vilket ledde till lägre genomförandegrader för dess driftsbudget för 2023, som i sin tur ledde till en betydande ökning av omfördelningar av outnyttjade åtagandebemyndiganden till framtida budgetar.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

Ofullständig planering, övervakning och rapportering av resurser

3.12.23. Redan i vår årsrapport om EU:s gemensamma företag för 2019 (punkt 3.9.19) och i vår årsrapport om EU:s gemensamma företag för 2021 (punkterna 2.55–2.58) noterade vi F4E:s stora beroende av externa tjänsteleverantörer och tillhörande risker. År 2023 genomförde kommissionens tjänst för internrevision en ingående granskning av F4E:s personalförvaltning och etik. Tjänsten för internrevision kunde se att framsteg gjorts sedan 2021 men lämnade två mycket viktiga rekommendationer om förvaltningen av externa tjänsteleverantörer.

3.12.24. Tjänsten för internrevision konstaterade i synnerhet att F4E varken hade inrättat en centraliserad funktion för samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer eller antagit en metod för att bedöma företagets samlade personalbehov, inklusive behovet av externa tjänsteleverantörer. När F4E planerade sitt totala personalbehov (inklusive behovet av externa tjänsteleverantörer) hade det inte tagit med en rimlig uppskattning av tillhörande arbetsbörda eller efterfrågade färdigheter och kompetenser i beräkningen. Det gemensamma företagets beslut att använda externa tjänsteleverantörer stöddes därför inte alltid av en tillräcklig motivering utifrån vilka behov som fanns utan snarare av vilken budget som fanns tillgänglig.

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

3.12.25. Utöver ovanstående konstaterade vi att F4E:s årsrapporter inte återspeglade den faktiska personalsituationen. När det gäller det gemensamma företags ordinarie personal redovisades endast 35 tjänstemän som fast anställda, men 224 (eller 58 %) av de nuvarande 386 tillfälligt anställda och kontraktsanställda hade anställningsavtal utan tidsbegränsning och var i praktiken fast anställda. Detta är inte förenligt med artikel 31.1 i det gemensamma företags budgetförordning och redovisningsregel 16 om presentation av budgetinformation i årsredovisningen, som kräver full insyn i upprättandet och genomförandet av budgeten, inklusive tjänsteförteckningen. Eftersom det inte heller fanns någon enhetlig formell definition av begreppet extern tjänsteleverantör kunde det gemensamma företaget inte korrekt bedöma deras effekter på behovet av ordinarie personal. Därför ger det gemensamma företags verktyg för resursplanering, övervakning och rapportering inte någon fullständig bild av det gemensamma företags faktiska resurssituation, och verktyget används inte heller på ett ändamålsenligt sätt.

Avsaknad av en övergripande riskbedömning av externa tjänsteleverantörer

3.12.26. År 2023 låg F4E:s användning av externa tjänsteleverantörer nästan på samma nivå som företags användning av ordinarie personal (361 externa tjänsteleverantörer och 429 ordinarie personal). I sitt senast tillgängliga riskregister angav det gemensamma företaget endast risken för att externa tjänsteleverantörer inte likställs i tillräcklig utsträckning med F4E:s ordinarie personal och för att kunskap inte bevaras och inkluderade inte andra potentiella risker som förknippas med en omfattande användning av externa tjänsteleverantörer på längre sikt. Sådana risker rör ökat beroende av entreprenörer och driftskontinuitet, minskad effektivitet hos arbetskraften på grund av decentraliserad förvaltning, minskad innovations- och anpassningsförmåga, instabil kvalitetssäkring samt ökade risker i fråga om datasäkerhet och konfidentialitet. Det gemensamma företags interna kontroll har därför kanske inte lämpliga riskreducerande åtgärder på plats för att hantera dessa risker.

Otillräckligt samarbete mellan det gemensamma företags funktioner för riskhantering och internrevision

3.12.27. Vi konstaterade att kommunikationen, samarbetet och samordningen mellan F4E:s riskhanterings- och internrevisionsfunktioner inte var ändamålsenliga. Det gemensamma företags internrevisionsfunktion kunde inte tillhandahålla tillfredsställande bevis för att riskhanteringsinformation regelbundet användes när företaget planerade sin internrevisionsverksamhet. Det gemensamma företags ram för intern kontroll har ännu inte någon integrerad riskhanteringsprocess, vilket krävs enligt [kommissionens principbaserade ram för intern kontroll](#). Otillräcklig kommunikation och otillräckligt samarbete mellan riskhanterings- och internrevisionsfunktionerna kan leda till en situation där varje funktion har

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

en begränsad förståelse för den andra enhetens verksamhet, vilket försämrar det gemensamma företagets förmåga att hantera sina risker på ett ändamålsenligt sätt och uppnå sina strategiska mål.

Avsaknad av en policy för intern kontroll av känsliga funktioner

3.12.28. Känsliga funktioner, både potentiella och faktiska, bör definieras och hanteras inom det gemensamma företagets ram för intern kontroll, [som bygger på Europeiska kommissionens principer för intern kontroll](#). I slutet av 2023 hade F4E ännu inte någon policy om hanteringen av känsliga funktioner på plats. Genom en sådan policy fastställs en nödvändig intern kontroll, som innebär att det gemensamma företaget kan identifiera känsliga funktioner, hålla dem uppdaterade, och utforma lämpliga kontrollåtgärder för att förebygga eller minska riskerna för otillbörliga handlingar eller oegentligheter, såsom bedräglig rapportering, förlust av tillgångar, röjande av känslig information samt korruption.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.12.29. En översikt över de korrigerande åtgärder som har vidtagits som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Bilaga

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2019	På grund av tjänsteförteckningens begränsningar när det gäller ordinarie anställda använder F4E i allt större utsträckning kontraktsanställd eller inhyrd personal. År 2019 motsvarade sådan personal cirka 62 % av det gemensamma företagens ordinarie personal. Situationen innebär väsentliga risker för det gemensamma företaget såsom svårigheter att behålla nyckelkompetenser, otydlig ansvarsskyldighet, eventuella rättsliga tvister och lägre personaleffektivitet på grund av den decentraliserade förvaltningen.	<p>En arbetsgrupp inrättades 2022 för att bedöma den omfattande användningen av externa resurser i syfte att bättre planera och motivera behoven av detta. Arbetsgruppen utarbetade en policy för användning av externa tjänsteleverantörer. Policyn väntar på godkännande av det gemensamma företags ledning.</p> <p>År 2023 genomförde tjänsten för internrevision en ingående granskning av F4E:s personalförvaltning och etik och lämnade två mycket viktiga rekommendationer som rörde förvaltningen av externa tjänsteleverantörer (se punkterna 3.12.23 och 3.12.24). Dessutom konstaterade vi att det gemensamma företaget inte rapporterade öppet om sin ordinarie personals ställning som fast anställda och att avsaknaden av en definition av begreppet extern tjänsteleverantör gjorde att företaget inte korrekt kunde bedöma deras effekter på behovet av ordinarie personal (se punkt 3.12.25).</p>	Pågår

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
2	2021	Under 2020 och 2021 har det gemensamma företaget också varit föremål för regelbundna årliga bedömningar av externa experter och fördjupade internrevisioner som omfattat de flesta av dess viktigaste verksamhetsområden. Åtgärder för att ta itu med de identifierade riskerna och som svar på revisioner och bedömningar, ökade den administrativa bördan utan något bevis för att de ytterligare kontrollerna var effektiva eller förbättrade systemet.	I slutet av 2023 slutförde det gemensamma företaget genomförandet av de relevanta rekommendationerna i den nionde och tionde årliga bedömningen. År 2023 slutförde det gemensamma företaget de återstående rekommendationerna från kommissionens tjänst för internrevision.	Har genomförts
3	2021	Den oproportionerliga användningen av externa personalresurser bidrog till ökade utmaningar och risker för arbetsmiljön.	F4E håller på att driva igenom olika förbättringsinitiativ när det gäller resursplanering och resursförvaltning för att minska riskerna och följa rekommendationerna från kommissionens tjänst för internrevision. Dessa initiativ kommer också att ta itu med utmaningarna i fråga om arbetsmiljön.	Pågår
4	2022	I slutet av 2022 hade F4E genomfört 72 % av sin budget för operativa åtaganden. Samtidigt som det gemensamma företaget minskade sin budget för driftsbetalningar med 92 miljoner euro och överförde ytterligare 9,5 miljoner euro till lönebudgeten för att finansiera F4E:s pensionsförpliktelser gentemot kommissionen,	För situationen i slutet av 2023 när det gäller genomförandet av driftsbudgeten, se punkterna 3.12.20 – 3.12.22 . I slutet av 2023 var situationen för budgeten för administrativa utgifter (avdelning 2) oförändrad, där genomförandegraden var 65 % och andelen	Pågår

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		<p>genomförde det gemensamma företaget 91 % av sin budget för driftsbetalningar.</p> <p>Den låga genomförandegraden berodde på att den operativa verksamheten på både Iter-IO- och F4E-nivå hade mattats av, främst till följd av covid-19-pandemins efterdyningar, Rysslands anfallskrig mot Ukraina och den senaste tidens problem med den tekniska utformningen av Iterprojektets nuvarande monteringsfas.</p> <p>I slutet av 2022 hade F4E genomfört 63 % av årets budget för administrativa utgifter (avdelning 2). Samtidigt var andelen förfallna åtaganden som överfördes från föregående år hög, i genomsnitt 20 %.</p>	förfallna åtaganden som överfördes från föregående år var 21 %.	
5	2022	<p>Det gemensamma företagens högsta ledning befann sig i en stor omvandlingsfas i slutet av 2022. När F4E:s direktör lämnade företaget i juni 2022 och F4E:s chef för avdelningen för strategin med bredare inriktning utsågs till generaldirektör för Iter-IO i september 2022 tillsattes nya personer på fyra av det gemensamma företagens sju befattningar inom den högsta ledningen. Under 2022 tillsattes tre chefstjänster (inklusive tjänsten som direktör)</p>	<p>Det gemensamma företagens högsta ledning befann sig fortfarande i en omvandlingsfas i slutet av 2023. I december 2023 lade F4E:s nya verkställande direktör fram ett dokument för styrelsen om planerade förändringar i den nuvarande matrisstrukturen, som skulle minska antalet avdelningar och enheter avsevärt och innebära nya tillsättningar och att ett antal chefer på högre nivå och mellannivå kan komma att bytas ut (se punkterna 3.12.18 och 3.12.19).</p>	Pågår

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		genom tillförordnanden med hjälp av interna förflyttningar, och ytterligare en tillsattes genom nyrekryterad personal. I slutet av augusti 2023 hade dessutom två högre chefer gått i pension (chefen för affärsavdelningen och avdelningen för Iterprogrammet). Denna situation innebär en ökad risk för det gemensamma företaget F4E:s sunda förvaltning och kontinuitet vid en tidpunkt då erfarna personer inom den högsta ledningen kommer att behöva genomföra ITERS nya grundscenarier, som kommer att inverka stort på F4E:s verksamhet och förväntas godkännas 2024.	I juli 2024 inledde F4E urvalsförfarandena för de lediga högre chefstjänsterna.	
6	2022	Trots F4E:s omfattande riskhanteringsverksamhet återspeglade företagets senaste riskbedömning inte risker i samband med betydande händelser som redan hade identifierats och påverkat det gemensamma företaget verksamhet under andra halvåret 2022. Riskerna omfattade förändringar inom den högsta ledningen, det faktum att den operativa verksamheten hade mattats av, vilket ledde till en lägre budgetgenomförandegrad, förseningar i upphandlingar och att ITERS grundscenario förväntades revideras. Denna situation gör det	F4E har infört ett nytt riskidentifieringskoncept för att stödja snabb konsolidering på risksammanfattande nivå och för att öka synligheten för riskhanteringen i portföljen. Det gemensamma företaget lade fram en rapport om riskexponering per program för administrations- och förvaltningskommittén vid dess 18:e sammanträde den 9–10 november 2023.	Pågår

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		svårare för det gemensamma företags högsta ledning att fatta ändamålsenliga beslut i rätt tid och det kan ha en negativ inverkan på huruvida det gemensamma företaget uppnår delmålen för sina projekt.		
7	2022	I vår analys av dokumentationen om kontraktet för anbudspartiet 04:s (TB04) genomförande framkom brister i det gemensamma företags förvaltning av kontraktet. I synnerhet bedömde inte F4E på korrekt sätt effekterna av de beordrade kontraktsändringarna eller entreprenörens väsentliga överträdelser med avseende på fullgörandet av kontraktet. Detta ledde till olika tolkningar och meningsskiljaktigheter parterna emellan i fråga om byggentreprenadernas omfattning, tidsplaner och projektkrav. Vidare drog de juridiska experterna slutsatsen att det gemensamma företaget, till följd av hur de relevanta kontraktsbestämmelserna hade utformats, inte kunde säga upp kontraktet för att själv utföra de avbrutna byggentreprenaderna eller se till att arbetena utfördes av andra entreprenörer. Eftersom entreprenören saknade en korrekt tidsplanering och F4E saknade projektdokumentation kunde	Under 2023 vidtog F4E åtgärder för att undvika att de problem som uppstod under genomförandet av detta kontrakt upprepas. Det gemensamma företaget stärkte kontraktsbestämmelserna i den nya kontraktsmallen och förberedde en workshop med F4E:s personal som arbetar med rättsliga, kommersiella och tekniska frågor samt projektledning för att öka deras medvetenhet om vikten av en korrekt tidsplanering.	Har genomförts

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd som vidtagits och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		det gemensamma företaget inte tydligt fastställa entreprenörens ansvar. Dessa brister påverkade allvarligt uppnåendet av målen i kontraktet och kan, om de inte åtgärdas, även påverka F4E:s övriga operativa verksamhet med tanke på de betydande ändringar av pågående komplexa kontrakt som kan komma att krävas till följd av Iterprojektets uppdaterade grundscenario.		

Det gemensamma företagets svar

3.12.18. Det gemensamma företagets direktör lade fram ett förslag till ny organisation i december 2023, i enlighet med uppdragsbeskrivningen från det gemensamma företagets styrelse. Styrelsen noterade att det gick i rätt riktning. Efter samråd med personalen och dess företrädare presenterade det gemensamma företagets direktör därefter det detaljerade nya organisationsschemat för styrelsen, som godkände det den 12 april 2024. Denna nya organisation resulterade i förstärkning av matrisen, inrättande av en avdelning för fusionsteknik och effektivisering av den övergripande organisationen.

3.12.19. Det gemensamma företaget F4E instämmer i revisionsrättens bedömning. I sitt förslag till ny organisation som lämnades till det gemensamma företagets styrelse betonade det gemensamma företaget omfattningen av den organisatoriska förändringen och påpekade följande risker för styrelsen:

- a) En kortvarig minskning av prestandan inom vissa områden.
- b) Omöjligheten att nå målet att minska vakansgraden till 4 procent före utgången av 2024, med tanke på antalet nya urvalsförfaranden gällande personal i ledande ställning som krävs.
- c) Vad gäller chefer som utses genom externa förfaranden, avvägningen mellan att ha ny och mångsidig expertis och att det krävs längre tid för att bli fullt operativ.

Som revisionsrätten noterar äger denna omorganisation rum under en kritisk period för Iterprojektet, då ett nytt basscenario håller på att utarbetas och det görs en satsning på ökad integration mellan F4E och den internationella Iterorganisationen, som i sin tur genomgår en omfattande omorganisation.

Behovet av en djupgående omorganisation var dock ett av målen i styrelsens uppdragsbeskrivning till det gemensamma företagets nya direktör med en tydlig tidsplan för genomförandet. Att omorganisationen genomförs snabbt bör bidra till det nya basscenariot för Iterprojektet och driftskontinuitet har prioriterats, särskilt när det gäller EU:s bidrag till kritiska komponenter. Ytterligare förseningar gällande omorganisationen skulle ha skapat fler risker.

3.12.24. Som svar på internrevisionstjänstens rekommendationer har det gemensamma företaget utarbetat en handlingsplan för att stärka samordningen och förvaltningen av externa tjänsteleverantörer och den övergripande bedömningen av personalbehoven inom ramen för sina uppdrag och projekt.

3.12.25. Det gemensamma företaget samtycker till att i sin nästa konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024 (och därefter) ange andelen tillfälligt anställda som har ett tillsvidarekontrakt. Som svar på revisionsrekommendationen från internrevisionstjänsten ska det gemensamma företaget före utgången av 2024 även vidta åtgärder för att förbättra verktyget för rapportering och övervakning avseende externa tjänsteleverantörer. Detta

Det gemensamma företaget Fusion for Energy (F4E)

kommer att säkerställa att de risker som är förknippade med nyttjandet av externa tjänsteleverantörer minskas.

3.12.26. Det gemensamma företaget erkänner fullt ut de långsiktiga risker som identifierats av revisionsrätten men måste väga dessa mot riskerna att det gemensamma företaget inte kan utföra sina uppgifter i tid och på ett kvalitativt sätt, på grund av viss brist på specialiserad personal, samt inverkan på personalens välbefinnande på grund av alltför stor arbetsbörda. I enlighet med gängse branschpraxis inom projektleveransorganisationer möjliggör användningen av externa tjänsteleverantörer flexibilitet när det gäller att hantera varierande arbetsbelastning och få specialiserat tekniskt stöd som inte behövs på lång sikt (t.ex. specialiserade inspektörer och kvalitetschefer i fabriker runt om i Europa).

Utöver riskregistret stärker det gemensamma företaget befintliga åtgärder genom resursplaneringsinitiativ för att förbättra förvaltningen och den administrativa kapaciteten samt för att hantera risker kopplade till nyttjandet av externa tjänsteleverantörer. Utöver det som revisionsrättens och internrevisionstjänstens iakttagelser visar omfattar dessa risker bevarande av kunskap och personalassimilation på företagsnivå samt omsättning på grund av externa tjänsteleverantörers finansiella villkor eller brist på erfarenhet på kontraktsnivå.

När det gäller datasäkerhet och konfidentialitet måste de externa tjänsteleverantörerna underteckna sekretessavtal och följa hälso- och säkerhetsnormerna.

Löptiden för ramavtalen för externa tjänsteleverantörer är fyra år. Detta möjliggör deltagandet av nya tjänsteleverantörer, vilket därmed minskar beroendegraden.

3.12.27. Det gemensamma företaget bekräftar att dess riskhanteringsverksamhet hittills har fokuserat på att identifiera risker i samband med dess olika projekt och bedömningen av dem. För att hantera risker på företagsnivå har internrevisionsfunktionen utvecklat sin egen riskidentifiering och riskbedömning för att säkerställa en adekvat riskbaserad revisionsplan.

Från och med juni 2024 kommer riskhanteringsfunktionen att utfärda en månatlig resultattavla för taktiska risker i samband med projekt, och en kvartalsbaserad resultattavla för strategiska och övergripande risker. Dessa resultattavlor kommer att delas och diskuteras med chefen för internrevisionsfunktionen genom ett nyinrättat bilateralt möte som anordnas på månadsbasis. Omvänt kommer resultatet av interna revisionsrapporter (från internrevisionsfunktionen och internrevisionstjänsten) att ses över på ledningsnivå för att ytterligare stärka riskbedömningarna.

3.12.28. Det gemensamma företaget kommer att fastställa en policy för hantering av känsliga funktioner. Känsliga funktioner kommer att identifieras och göras tillgängliga för övervägande av tillsättningsmyndigheten. De kommer att beaktas i de relaterade policyerna.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Mihails Kozlovs som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 17 september 2024.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

Förkortningar

BBI	Det gemensamma företaget för biobaserade industrier.
Clean Sky	Det gemensamma företaget Clean Sky.
ECCC	Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning.
Ecsel	Det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap.
EDCTP	Partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning.
Ett cirkulärt, biobaserat Europa	Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa.
EUF-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
Euratom	Europeiska atomenergigemenskapen.
EuroHPC	Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.
Europas järnvägar	Det gemensamma företaget för Europas järnvägar.
F4E	(Fusion for Energy) det gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi.
FCH	Det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas.
FSE	Fonden för ett sammanlänkat Europa.
Förnybar vätgas	Det gemensamma företaget för förnybar vätgas.
GD Forskning och innovation	Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation.
GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik	Europeiska kommissionens generaldirektorat för kommunikationsnät, innehåll och teknik.
GD Transport och rörlighet	Europeiska kommissionens generaldirektorat för transport och rörlighet.
Global hälsa EDCTP3	Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (efterträdare till tidigare partnerskap mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning, EDCTP).
IMI	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel.
Initiativet för innovativ hälsa	Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa.

ISA	Ifacs internationella revisionsstandarder.
Issai	Internationella standarder för högre revisionsorgan som utarbetats av Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai).
Iter	Den internationella termonukleära experimentreaktorn.
Iter-IO	Den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet.
Ren luftfart	Det gemensamma företaget för ren luftfart.
Sesar	Det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet.
Shift2Rail	Det gemensamma företaget Shift2Rail (europeiskt järnvägsinitiativ).
Sjunde ramprogrammet	Sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2007–2013).
Smarta nät och tjänster	Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster.
Viktig digital teknik	Det gemensamma företaget för viktig digital teknik.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2024

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (till exempel i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att det är tillåtet att återanvända innehållet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du återanvänder revisionsrättens innehåll får du inte förvansa den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av återanvändningen.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

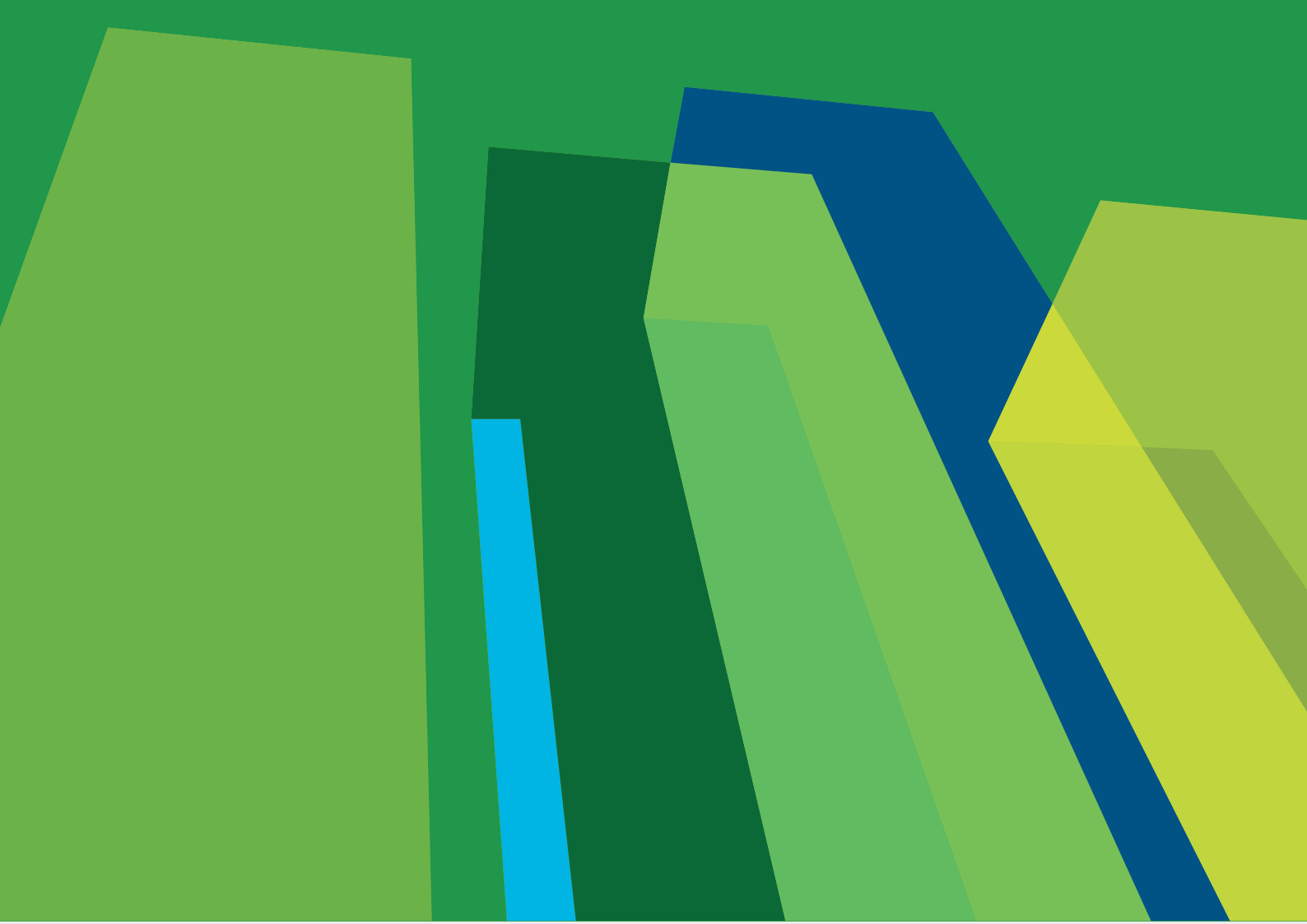
Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

PDF	ISBN 978-92-849-1785-3	ISSN 2812-0191	doi:10.2865/908614	QJ-AQ-24-001-SV-N
-----	------------------------	----------------	--------------------	-------------------

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå